

Midtvejsrapport: Evaluering af Brug for alle unges områdeindsats 2011-2014, Undervisningsministeriet

Indsatserne i:

- Korsørparken og Sønderparken, Fredericia
- Urbanplanen og Sundholmskvarteret, København
- Vejleåparken og Vildtbanegård, Ishøj
- Vollsmose, Odense
- Gellerup og Toveshøj, Aarhus
- Opfølgning Haraldsgadekvarteret, København

Maj 2014

CUBION A/S
Århus
København

Administration:
Storegade 12, 1 th.,
8850 Bjerringbro

T +45 8618 1320
F +45 8613 1070
www.cubion.dk
cubion@cubion.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	5
1.1	Rapportens opbygning.....	5
1.2	Beskrivelse af Brug for alle unges indsats	5
1.3	Samlede karakteristika for de udvalgte udsatte boligområder	6
2.	Evalueringsens datagrundlag og metode	7
2.1	Status på indsatserne og evalueringen	8
2.2	Tværgående evalueringsaktiviteter	8
2.3	Fredericia.....	8
2.4	Vejleåparken og Vildtbanegård i Ishøj	10
2.5	Vollsmose	10
2.6	Gellerupparken og Toveshøj, Aarhus	10
2.7	Haraldsgade.....	11
3.	Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Fredericia	12
3.1	Elever bygger bro og iLab.....	12
3.2	Status på andre indsatser	22
3.3	Status på afsluttet forløb - Intensive Vejledningsforløb	24
3.4	Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Fredericia	25
4.	Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Urbanplanen og Sundholmskvarteret	28
4.1	Forældreindsatsen	28
4.2	Læringsakademi for drenge	34
4.3	Mobile byrum med lynprojekter	39
4.4	Unge kulturpiloter	43
4.5	Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Urbanplanen og Sundholmskvarteret	45

5.	Analyse af de kvalitative data vedrørende indsætserne i Vejleåparken og Vildtbanegård i Ishøj	47
5.1	Lynprojekter	47
5.2	Forældrenetværket i Vejleåparken	48
5.3	Intensive vejledningsforløb.....	48
6.	Analyse af de kvalitative data vedrørende indsætserne i Vollsmose i Odense	50
6.1	FFU – Forældre, Foreninger og Uddannelse	50
6.2	Status på andre indsætser	55
6.3	Opsamling vedrørende områdeindsætten i Vollsmose	56
7.	Analyse af de kvalitative data vedrørende indsætserne i Gellerup og Toveshøj, Aarhus	57
7.1	Forældre på banen.....	57
7.2	Lynprojekter	58
7.3	Opsamling vedrørende områdeindsætten i Gellerup og Toveshøj	59
8.	Haraldsgadekvarteret – et år efter	60
9.	Tværgående evalueringsaktiviteter.....	62
9.1	Lynprojekter som metode.....	62
9.2	Netværksmøde maj 2014.....	68
9.3	Indlæring og Idræt – forskningsprojekt i samarbejde med Institut for Idræt og Ernæring, Fysisk aktivitet og hjernen, Københavns Universitet	70
9.4	Brug For Alle Unge konsulenternes erfaringer med indsætserne	73
10.	Analyse af kvantitative data vedrørende de langsigtede mål.....	74
10.1	Metode til måling af søgning og fastholdelse på ungdomsuddannelse	74
10.2	Haraldsgadekvarteret – København.....	75
10.3	Korskær- og Sønderparken, Fredericia	78
10.4	Ishøj.....	81
10.5	Urbanplanen.....	83
10.6	Samlet konklusion for den kvantitative analyse.....	86

11.	Konklusioner og anbefalinger	86
11.1	Overordnede konklusioner	86
11.2	Successer	87
11.3	Udfordringer	87
11.4	Anbefalinger	88
12.	Bilag 1: Socioøkonomisk beskrivelse af de udvalgte boligområder	89

1. Indledning

CUBION gennemfører i samarbejde med Schultz Information en lærende evaluering af Brug for alle unges områdeindsats 2011-2014. Denne midtvejsrapport præsenterer evalueringen af Brug for alle unges indsats primært i Korsbærparken og Sønderparken i Fredericia, Urbanplanen og Sundholmskvarteret i København, samt enkelte indsatser i Vejleåparken og Vildtbanegård i Ishøj, Vollsmose i Odense og Gellerup og Toveshøj i Aarhus. Endeligt retter den også fokus på implementeringen af indsatserne i Haraldsgadekvarteret på Nørrebro i København.

Evalueringen har fokus på såvel skridt på vejen som effekterne af indsatserne og baserer sig således både på kvalitative og kvantitative metoder. Sigtet med indeværende evalueringsrapport er at dokumentere de forskellige indsatsers resultater og med afsæt heri formulere fremadrettede anbefalinger, der kan kvalificere de fremtidige indsatser i boligområderne.

1.1 Rapportens opbygning

Rapporten indeholder:

- En kort beskrivelse af Brug for alle unges indsats
- En kort overordnet socioøkonomisk karakteristik af de seks boligområder
- En redegørelse for de anvendte dataindsamlingsmetoder
- En præsentation og analyse af de indsamlede kvalitative data i de forskellige områder
- En præsentation og analyse af de indsamlede kvantitative data vedrørende indfrielse af områdeindsatsernes langsigtede mål
- Konklusioner og anbefalinger
- Bilag med beskrivelser af de udvalgte boligområder samt forandringsteorier på områdeniveau

1.2 Beskrivelse af Brug for alle unges indsats

Det overordnede mål med Brug for alle unges indsats (BFAU) er at sikre, at flere unge, uanset etnisk baggrund, begynder på og gennemfører en ungdomsuddannelse. I den forbindelse har BFAU, i tæt samspil med lokale aktører, igangsat en række uddannelsesrettede indsatser i udvalgte udsatte boligområder. Det skarpe uddannelsesfokus er således særegent for BFAU's indsatser i de udvalgte boligområder, idet uddannelsesrettede aktiviteter oftest tager afsæt i enkelte skoler eller institutioner og ikke afsæt i et specifikt boligområde. BFAU understøtter således en række forskellige indsatser, der har til formål at skabe holdnings- og adfærdssændringer blandt såvel unge som deres forældre. Med henblik på at sikre ejerskab og forankring af indsatserne indgår BFAU i tæt dialog med lokale aktører i såvel udviklings-, gennemførelses- og implementeringsfasen. BFAU's konsulenter indtager i den forbindelse rollen som facilitator, der skal sikre, at der etableres en god og værdiskabende proces for den ønskede udvikling i det enkelte område. Konsulenterne tager udgangspunkt i det enkelte område og de allerede eksisterende projekter og vurderer, hvor aktørerne er, og hvor de gerne vil hen. Det er igennem de lokale aktører, at forandringen skal skabes, og derfor er det afgørende, at aktørerne kan se formålet med processen, og hvilken værdi den vil skabe for målgruppen og for dem selv. Aktørerne skal være de udførende på projekterne for at skabe involvering, engagement, ejerskab og fælles fokus. En høj grad af lokal medfinansiering indgår ligeledes i langt de fleste indsatser, hvilket også er med til at styrke det lokale ejerskab.

Udvælgelse af boligområderne

Udvælgelsen af de udsatte boligområder foregår på baggrund af en grundig forundersøgelse. Forundersøgelsen består dels af statistiske analyser af områderne (eksempelvis beboersammensætning, etnicitet, indkomst, kriminalitetsrate, uddannelsesniveau) og sonderingsmøder med lokale aktører med henblik på at afdække, om områderne er gearet til indsatser på det pågældende tidspunkt. Det handler om

at afdække, hvorvidt aktørerne er klar til nye input, til at lægge en medfinansiering, og i hvilken grad der er forankringspotentiale i området. BFAU har valgt at igangsætte aktiviteter i følgende 6 boligområder:

- Haraldsgade (København N)
- Sønderparken og Korsbærparken (Fredericia)
- Urbanplanen (København)
- Vejleåparken og Vildtbanegård (Ishøj)
- Gellerupparken og Toveshøj (Aarhus)
- Vollsmose (Odense)

Brug for alle unge startede som en indsats i Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i 2003, men skiftede i 2012 resort til Ministeriet for Børn og Undervisning - det nuværende Undervisningsministerium. Indsatsen løber til og med 2014 og er finansieret af midler fra satspuljen.

1.3 Samlede karakteristika for de udvalgte udsatte boligområder

Overordnet set er der tale om 6 områder, der alle er karakteriseret ved en overrepræsentation af børnerige familier med lave indkomster og ringe tilknytning til arbejdsmarkedet. En meget stor andel af beboerne i de respektive boligområder har anden etnisk baggrund end dansk. Ligeledes er andelen af børn og unge markant højere i forhold til gennemsnittet i de respektive kommuner. Se bilag 1 for en nærmere beskrivelse af de enkelte boligområder.

2. Evalueringens datagrundlag og metode

Den kvalitative del af evalueringen er tilrettelagt som en lærende evaluering, hvilket betyder, at evalueringen er rettet mod processen, løbende læring, sparring og justeringer af indsatsen på baggrund af indsamlede forbedringsforslag undervejs. I designet af evalueringen af BFAU indgår endvidere resultatmålinger, for at kunne dokumentere ændringer i de unges søgning til uddannelser og fastholdelsesgrad.

I evalueringsdesignet indgår således både kvantitative og kvalitative metoder. Hvor det kvantitative, statistiske materiale kan dokumentere en ændret adfærd blandt de unge over tid, vil den kvalitative dataindsamling afdække sammenhænge mellem aktiviteter og resultater og dermed belyse spørgsmålet om kausalitet mellem BFAU og de eventuelt observerede ændringer.

CUBION har valgt at inddele evalueringen i følgende tre faser:

- Fase 1: Opstart af evalueringsarbejdet, etablering af lokal forandringsteori og nulpunktsmålinger
- Fase 2: Evaluators egen dataindsamling, opfølgende statistisk måling og analyse og forklaring af sammenhænge
- Fase 3: Forankring, spredning og erfaringsudveksling

Faserne kører forskudte, både internt i hvert område og i de forskellige områder, ligesom de kan overlappe hinanden. CUBION har gennemført fase 1 i alle områder, fase 2 er enten færdig eller påbegyndt i alle områder og fase 3 er påbegyndt i Fredericia, Urbanplanen og Sundholmskvarteret og Haraldsgadekvarteret.

Fase 3

BFAU er som udgangspunkt af et års varighed i hvert boligområde, men det kan variere, afhængigt af det enkelte projekts karakter og indhold. Da Haraldsgade og Fredericia indgår som de første to områder, vil CUBION vende tilbage til disse områder for at måle på uddannelsesmønstret og uddannelsesparathedsvurderingerne efter endt indsats. Det har imidlertid ikke været muligt at få udleveret statistikken vedrørende Haraldsgade eftersom der har været problemer med indrapporteringen fra UU København. I Fredericia er indsatsen stadig i gang, så derfor vil data på nuværende tidspunkt ikke være efter endt indsats. Disse data vil indgå for begge områder i den afsluttende rapport, der afleveres i januar 2015.

Personlige, sociale og faglige kompetencer

For at styrke de unges uddannelsesmuligheder fokuserer BFAU på at højne de unges personlige, faglige og sociale kompetencer. En væsentlig årsag til, at der netop måles på disse parametre er, at det med Ungepakke 2 blev gennemført, at alle unge skal have vurderet deres uddannelsesparathed af en UU-vejleder (eller en lærer på den unges fri- eller efterskole), inden de kan påbegynde en ungdomsuddannelse. Til grund for vurderingen ligger UU-vejlederens skønsmæssige vurdering af den enkelte unges personlige, faglige og sociale kompetencer. En fokuseret indsats for at styrke disse kompetencer, vil derfor øge de unges muligheder for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Styrkede kompetencer vil forbedre deres muligheder for at blive vurderet uddannelsesparate.

Af forandringsteorierne for de enkelte indsatser fremgår det, at målene på mellemlangt sigt er at højne de unges personlige, sociale og personlige kompetencer. CUBION har i samarbejde med BFAU valgt at benytte følgende indikatorer til måling af henholdsvis personlige, sociale og faglige kompetencer i evalueringen:

Personlige kompetencer:

- Unge ser positivt på fremtiden
- Unge søger information om forskellige uddannelser

- Unge er afklarede om deres uddannelsesønsker
- Unge er bevidste om egne ressourcer og svagheder
- Unge kan se en mening i at tage en uddannelse

Sociale kompetencer:

- Unge indgår i sociale fællesskaber på en konstruktiv måde
- Unge deltager i aktiviteter i lokalområdet
- Unge deltager i fritidsaktiviteter

Faglige kompetencer:

- Unge er motiverede for at forbedre deres faglige kompetencer
- Unge er motiverede for at gå i skole
- Unge med etnisk minoritetsbaggrund betragter sig selv som en positiv ressource i skolen
- Unge føler sig fagligt kompetente til at starte på en ungdomsuddannelse/uddannelse

Disse indikatorer er blevet belyst via interviews, observationer og spørgeskemaundersøgelser blandt unge, forældre og lokale aktører.

2.1 Status på indsatserne og evalueringen

I dette afsnit redegøres for status på indsatserne samt evalueringen af disse. CUBION har rekrutteret informanterne med hjælp fra BFAU og fra uddannelsesfaglige og andre lokale aktører i områderne.

2.2 Tværgående evalueringsaktiviteter

- ➔ Fokusgruppeinterview med Brug for alle unges konsulenter
- ➔ Deltagelse på Lynprojekt netværksdag for såvel projektrådgivere og ungeudvalg fra hhv. Korsbærparken og Sønderparken i Fredericia, Vollsmose i Odense og Gellerup/Toveshøj i Aarhus. På netværksdagen lørdag d. 17. maj blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt ungeudvalgs medlemmerne samt et interview med den fremmødte projektrådgiver.

2.3 Fredericia

CUBION har gennemført hele fase 1, samt en evaluering af indsatsen "Intensive vejledningsforløb" (IV) i Fredericia, der har afsluttet aktiviteterne. Denne del er afrapporteret i delrapport 1. CUBION har siden gennemført store dele af fase 2 og fase 3 i forhold til Intensive Vejledningsforløb. Der er i forbindelse med den eksterne evaluering af projekterne i Fredericia foretaget følgende evalueringsaktiviteter:

Tværgående aktiviteter

- ➔ Opfølgende måling
- ➔ Telefoninterview med leder af Helhedsplanen (28. april)
- ➔ Fokusgruppeinterview med lokale uddannelsesaktører (5. maj 2014)

Ilab

- ➔ Observation og spontaninterview (27. marts 2014)
- ➔ Interview med daglig leder (27. marts 2014)
- ➔ Fokusgruppeinterview med frivillige (27. marts 2014)

Lynprojekter

- ➔ Observationer og spontaninterview ved lynprojektworkshop (19. februar 2014)
- ➔ Observation og spontaninterview på møde i ungeudvalget (10. marts 2014)
- ➔ Observationer ved projektvejledning (18. marts 2014)
- ➔ Mulighed for at følge ansøgte projekter på projektdatabasen

➔ Statusrapport

Elever bygger bro

- ➔ Observation og spontaninterview på temadag for 9. klasse på Ullerup Bæk skolen, afd. Nørre Allé (23. januar 2014)
- ➔ Interview med projektets tovholder (23. januar 2014)
- ➔ Fokusgruppeinterview med deltager fra 8. klasse på Ullerup Bæk skolen, afd. Nørre Allé (27. marts 2014)
- ➔ Fokusgruppeinterview med deltager fra ungdomsuddannelserne HHX og EUC Lillebælt (HTX og EUD) (27. marts 2014)

Forskningsprojekt – Indlæring og idræt

- ➔ Interview med KU ansvarlig for forskningsprojektet (5. maj 2014)
- ➔ Observationer og spontaninterview ved afsluttende test (8. maj 2014)

Intensive Vejledningsforløb

- ➔ Job- og uddannelsesstatus på deltager i IV i 2013

Urbanplanen og Sundholmskvarteret:

CUBION har gennemført hele fase 1 og 2, samt dele af fase 3 i Urbanplanen og Sundholmskvarteret. CUBION vender tilbage til Urbanplanen og Sundholmskvarteret i efteråret 2014 med henblik på at følge op på implementeringen af projekt Læringsakademi for drenge på Højdevangens skole. CUBION gennemfører tillige en opfølgende statistisk måling ultimo 2014 vedrørende søgning til og fastholdelse i ungdomsuddannelser.

Der er i forbindelse med den eksterne evaluering af indsatserne i Urbanplanen og Sundholmskvarteret foretaget følgende evalueringsaktiviteter:

Tværgående aktiviteter

- ➔ Baselinemåling
- ➔ Fokusgruppeinterview med lokale aktører

Forældreindsats

- ➔ Observation af forældreaften med temaet: Hvilken uddannelse kan mit barn vælge efter folkeskolen? (25. september 2013)-
- ➔ Observation af uddannelsesbasar for hele familien og spontaninterview med deltagere (23. november 2013)
- ➔ Observation af forældreaften med oplæg af psykolog Basim Osman – og interview med en mor (30. januar 2014)
- ➔ Observation af forældreaften med besøg af unge og forælderrollemodeller (27. marts 2014)

Læringsakademi for drenge, Højdevangens skole

- ➔ 1 indledende møde (9. januar 2014)
- ➔ 2 observationer af campen, herunder deltagelse i et teammøde (14. og 27. januar 2014)
- ➔ 2 kvalitative interviews med unge (ét i løbet af campen og ét ca. 2 måneder efter afslutning)
- ➔ 1 fokusgruppeinterview med lærer/pædagog teamet umiddelbart efter campen (18. februar 2014)
- ➔ 1 fokusgruppeinterview med klasselærere til elever, der har deltaget i campen
- ➔ Faglige testresultater og Trivselsmål fra True North

Mobile byrum med lynprojekter

- ➔ Observationer af workshop for unge, der har lyst til at lave projekter (27. marts 2014)

- ➔ Deltagelse i Ungeudvalgsmøde (22. april 2014)

Unge kulturpiloter

- ➔ Deltagelse i planlægningsmøde/arbejds møde (19. maj 2014)

I analysen inddrages desuden interne status- og evalueringsrapporter.

2.4 Vejleåparken og Vildtbanegård i Ishøj

CUBION har gennemført fase 1 og dele af fase 2 i Ishøj. De fleste projekter i Ishøj (se forandringsteori) er i deres opstart. Der er i forbindelse med den eksterne evaluering af projekterne i Ishøj foretaget følgende evalueringsaktiviteter:

Tværgående aktiviteter

- ➔ Baselinemåling

Lynprojekter

- ➔ Observationer af uddannelse af projektrådgivere (7. april 2014)
- ➔ Observationer af projektworkshop (8. april 2014)
- ➔ Observationer af uddannelse af ungeudvalg (9. april 2014)
- ➔ I analysen inddrages desuden interne status- og evalueringsrapporter.

2.5 Vollsmose

CUBION har endnu ikke gennemført fase 1, men er i gang med de indledende dele af fase 2 i Vollsmose¹. De fleste projekter i Vollsmose (se forandringsteori) er i deres opstart. Der er i forbindelse med den eksterne evaluering af projekterne i Vollsmose foretaget følgende evalueringsaktiviteter:

FFU (Forældre, Foreninger og Uddannelse)

- ➔ Deltagelse i forældrearrangement i samarbejde med det Palæstinensiske hus (8. maj 2014)
- ➔ Interview med de to projektansvarlige (8. maj 2014)
- ➔ Statusrapport

Lynprojekter

- ➔ Deltagelse i projektworkshop (6. maj 2014)
- ➔ Overordnet statusrapport
- ➔ Mulighed for at følge ansøgte projekter på projektdatabasen

Forskningsprojekt – Indlæring og idræt

- ➔ Interview med lærere på Abildgaardsskolen (19. maj 2014)
- ➔ Fokusgruppeinterviews med to hold elever der deltog i projektet (19. maj 2014)

2.6 Gellerupparken og Toveshøj, Aarhus

CUBION har endnu ikke gennemført fase, men er i gang med de indledende dele af fase 2 i Gellerupparken og Toveshøj i Aarhus. De fleste projekter i området (se forandringsteori) er i deres opstart. Der er i forbindelse med den eksterne evaluering af projekterne i Gellerupparken og Toveshøj foretaget følgende evalueringsaktiviteter:

¹ Såvel baselinemålinger, som opfølgende målinger for Vollsmose og Gellerup/Toveshøj vil indgå i den afsluttende evalueringsrapport

Brobygningsforløb i Ungdomsskolen

- ➔ Endnu ingen aktivitet fastlagt

Lynprojekter

- ➔ Deltagelse i projektworkshop (22. april 2014)
- ➔ Intern statusrapport
- ➔ Overordnet statusrapport
- ➔ Mulighed for at følge ansøgte projekter på projektdatabasen

Forældre på banen

- ➔ Indledende møde om evalueringsaktiviteter (14. marts 2014)
- ➔ Referater, journaler m.m.
- ➔ Statusrapport

Kommende aktivitet:

- ➔ Deltager i møde i forældrenetværket d. 27. maj 2014

2.7 Haraldsgade

CUBION har gennemført et opfølgende fokusgruppeinterview med de lokale aktører fra hhv. Ressourcecenter Ydre Nørrebro (RCYN) og Den bolig Sociale Helhedsplan med henblik på at afdække forankringen og videreudviklingen af indsatserne i Haraldsgade kvarteret.

3. Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Fredericia

Områdeindsatsen i Fredericia har haft en lang opstartsperiode. Det betyder, at første projekt, Intensive vejledningsforløb, startede i efteråret 2012, mens de endelige aftaler på de sidste projekter først faldt på plads i foråret/sommeren 2013.

I det følgende præsenteres resultaterne af evalueringen af hver af de 4 indsats i Fredericia, der er del af evalueringen: Elever bygger bro & iLab, Lynprojekter samt Forskningsprojektet – Indlæring og idræt. Evalueringen af Intensive Vejledningsforløb fremgår af delrapport 1 og fodboldprojektet Fra bænken til banen er ikke del af evalueringen. Afslutningsvist samles op på områdeniveau. Analyserne af de enkelte indsats tager udgangspunkt i projekternes forandringsteorier (se bilag).

3.1 Elever bygger bro og iLab

Formålet med Elever bygger bro er at styrke valgkompetence og gennemførelse af ungdomsuddannelse blandt unge i Fredericias udsatte boligområder og udvikle nye metoder til at arbejde tværinstitutionelt med overgangen mellem folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner. Projektet skal bidrage til at lette overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelserne med baggrund i den innovative brobygning/vejledning til uddannelsen og etablerede relationer forud for start af ungdomsuddannelse.

Projektet har tre ungemålgrupper:

- Minimum 25 – 30 elevmentorer fra ungdomsuddannelserne, som bredt repræsenterer forskellige indgange. Elevmentorerne skal være motiveret for at lave frivilligt arbejde i Medborgerhusets lektiecafé (iLab)
- 2 x 6 – 8 elevundervisere fra ungdomsuddannelserne, der i samarbejde med lærerne afvikler 2 x 1 emneuge i folkeskolen i projektperioden. Det tilstræbes at der i denne gruppe er en grad af sammenfald med gruppen af elevmentorer.
- 1 x 2 udskolingsklasser, hvor i blandt min. 20 elever får tilbud om at blive tilknyttet elevmentorerens aktiviteter i lektiecaféen. I gruppen af folkeskolelever er der en overvægt af unge med etnisk minoritetsbaggrund, bosiddende i Korsbæk- eller Sønderparken, som derfor er "naturlige" brugere af lektiecaféen i medborgerhuset.

Herudover indgår de professionelle aktører, lærere og ledelse på de involverede institutioner samt aktører i boligområdet i et nyt og forpligtende samarbejde, hvilket også på sigt vil styrke sammenhæng og overlevering mellem folkeskole og ungdomsuddannelse – med særligt fokus på den elevgruppe, der er de mest udsatte i overgangen.

IBC Fredericia/Middelfart er projektansvarlig på projektet. Projektet startede 1. april 2013 og slutter 1. august 2014.

Fokus for evalueringen på tværs af Elever bygger bro og iLab

- *Ung-til-ung perspektivet på brobygning fastholdes i det tværinstitutionelle samarbejde.*

Der er samarbejde og overlap på de to dele af projektet, Elever bygger bro og iLab med fælles tovholder fra IBC, men samtidig er der en opdeling i to projekter med hensyn til lokale projektledere, konsulenter fra BFAU og statusrapporter. Derfor er evalueringen delt, så de to projekter analyseres selvstændigt, men afslutningsvis laves en opsamling i forhold til det overordnede evalueringsfokus på tværs af projekterne.

A: Elever bygger bro

Projektet har både til formål at understøtte og styrke den overgangsvejledning der i forvejen eksisterer bl.a. i Ungdommens Uddannelsesvejlednings regi, samt indgå som en styrkelse af UEA²-undervisningen på den lokale udskolingsafdeling af Ullerup Bæk Skolen, afd. Nørre Allé (herefter blot Ullerup Bæk skolen). Undervisningsaktiviteterne, hvor elever fra ungdomsuddannelserne i to temauger bringer deres kompetencer i spil, bidrager konkret til folkeskoleeleverne faglige viden og deres indblik i ungdomsuddannelserne og hvordan det er at være elev på de forskellige uddannelser.

Evalueringen af Elever bygger Bro er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation og spontaninterview i temadag for 9. klasse på Ullerup Bæk skolen
- ➔ Interview med projektets tovholder
- ➔ Fokusgruppeinterview med 10 deltagere fra 8. klasse på Ullerup Bæk skolen
- ➔ Fokusgruppeinterview med 10 deltagere fra ungdomsuddannelserne HHX og EUC Lillebælt (HTX og EUD)

Projektets interne statusrapport er endnu ikke færdig og indgår derfor ikke i evalueringen her

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Koordinerings- og planlægnings-aktiviteter mellem samarbejdsinstitutionerne
- Planlægning og afvikling af to emneuger i folkeskolen.
- Afholdelse af første emneuge i uge 44 2013 for elever i 8. klasse på Ullerup Bæk skolen, afd. Nørre Allé
- Afholdelse af anden emneuge i uge 4 2014 for elever i 9. klasse på Ullerup Bæk skolen, afd. Nørre Allé

I emneugerne kom elever fra ungdomsuddannelsesinstitutionerne, EUC Lillebælt (HTX og EUD), HHX og STX ud på Ullerup Bæk skolen og stod for undervisningen af hhv. 8. og 9. klasserne, der deltog i forløbet i de to temauger. Eleverne blev klassevis delt ud på de forskellige ungdomsuddannelser og havde en dag med hver ungdomsuddannelse³.

Alle 8. og 9. klasser på Ullerup Bæk skolen har deltaget i Elever bygger bro og fra ungdomsuddannelserne har studerende fra HHX, HTX, EUD, STX og EUX deltaget.

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af projektets forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- Netværket sikrer, at de forskellige ungdomsuddannelser er bredt repræsenteret i de elevbårne brobygningsaktiviteterne Der skabes en fælles lærings- og udviklingsplatform for aktørerne i og omkring unge i Korsbæk- og Sønderparkerne
- Andre skoler og kommuner viser interesse for modellen
- Øget motivation og valgkompetence hos folkeskoleeleverne i projektet

² Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering

³ I den første temauge i uge 44 var der ifølge 8. classes eleverne afbud fra EUD på nogle af dagene, så ikke alle nåede at få et indtryk af EUD uddannelserne.

Virkninger på mellemlang sigt

- Det tværinstitutionelle samarbejde om et ung-til-ung perspektiv på brobygning fortsætter ud over projektperioden
- Der er etableret en tværsektoriel fælles referenceramme omkring de unge, særligt i boligområderne
- Projektholder IBC yder "ekspertbistand" og videndeling til andre skoler og kommuner
- Ung-til-ung baseret brobygning implementeres som en del af projektholders grundstruktur og en del af ungdomsuddannelseseleverne fastholdes som mentorer for nye

Fokus for evalueringen

- *I hvilken grad folkeskoleeleverne via temaugerne får øget deres valgkompetence og et bredere syn på paletten af ungdomsuddannelsesmuligheder.*

Erfaringer fra Elever bygger bro**Studerende fra ungdomsuddannelserne**

Flere af de studerende, der fungerede som undervisere for eleverne på Ullerup Bæk skolen, havde tidligere været ude på skolen til unge/forældrearrangementer, hvor de havde fortalt om deres ungdomsuddannelse. Der oplevede de, at det mest var forældre der stillede spørgsmål, så formen, med at de kom ud og var undervisere på skolen, gav dem en anden kontakt til eleverne. Det var dog ikke alle, der havde tidligere erfaringer med at stå som undervisere eller formidlere om deres uddannelse, så der var variationer på dagene i forhold til hvor erfarne de studerende var. En af de unge fra HHX havde denne overvejelse: *"Der var forskel på dagene, om hvor meget eleverne fik ud af det. Jeg tror det er en god ide, at det er de samme elever fra ungdomsuddannelserne der er der alle dagene, fordi vi bliver også bedre til at stå for undervisningen, når vi har prøvet det før."*

Generelt var oplevelsen for eleverne fra ungdomsuddannelserne, at det var en god måde at komme ud og formidle noget om deres uddannelse, fordi der både var fokus på et fagligt indhold og samtidig kunne eleverne få noget at vide om studiemiljøet på de forskellige uddannelser. De studerende oplevede ikke, at eleverne stillede mange spørgsmål, når de var i plenum, men ude i grupperne fik de en del spørgsmål, som meget gik på studiemiljø og sociale aktiviteter på uddannelsesstederne, så som computercafe og fester.

De studerende oplevede, at der var stor forskel på, hvor motiverede eleverne var for at indgå i undervisningen. Der var forskellige faktorer der spillede ind, især holdstørrelser og hvor afklaret eleven var. Det fungerede bedst med holdstørrelser, hvor de var 2 studerende til et hold på 5-6 elever, når holdene blev større var der nogen der bare lænede sig tilbage, fordi de ikke behøvede at være engagerede.

"Når vi var færdige med en dag, så spurgte vi altid om der var nogen der så havde lyst til at komme ud og besøge os på skolen og den første dag var der to og den næste dag var der 8-9 stykker (HHX) Det kommer meget an på det syn man havde før. Jeg tror ikke vi var medvirkende til at de ændrede syn. De har hørt om det før."(studerende)

Det var ikke entydigt, om det havde været bedst med 8.klasse eller 9. klasse, men i og med forløbet for 9. klasse lå umiddelbart før deadline for at vælge ungdomsuddannelse, så oplevede de, at de fleste allerede havde valgt enten 10. klasse eller ungdomsuddannelse, så de ændrede ikke valg på det tidspunkt. For 8. klasserne var der større variation. Nogle var afklaret omkring deres valg af ungdomsuddannelse, andre blev i tvivl mellem to forskellige retninger. Nogle havde ikke de store overvejelser omkring ungdomsuddannelse, og hvad de på sigt godt kunne tænke sig at uddanne sig til.

"Der var dog nysgerrige spørgsmål om, hvad man kunne blive med uddannelsen, især om det på EUX. Nogle var rigtig interesseret. Der var ikke så mange der havde hørt om EUX før." (studerende)

Der var dog enkelte, der blev klar over at det var vigtigt at forholde sig til det faglige i folkeskolen, fordi det har betydning for de valgmuligheder man har. En elev fra HTX kunne fortælle:

"En lærer på HTX havde fået et opkald fra en af forældrene til en af eleverne, fordi, efter vi havde været derude, havde han fået en helt ny tilgang til skolen og han ville til at tage sig samme i forskellige fag, eks. tysk, fordi han nu vidste, at han skulle bestå det for at komme på HTX, han ville tage sig sammen generelt, fordi vi havde været derude." (studerende)

Folkeskoleelever fra 8. og 9. klasser

Ved deltagelse i emneugen for 9. klasses eleverne i uge 4 kunne der iagttages engagement hos eleverne i forhold til den undervisning, de studerende fra ungdomsuddannelserne stod for. Især i de forløb, hvor der var planlagt stor involvering fra 9. klasses elevernes side. Eksempelvis i dagen tilrettelagt af HTX, hvor der gennem fysiske øvelser blev arbejdet med matematisk og fysik (gennemsnit, reaktionstid og kondital), EUD arbejde gennem forsøg med fysik (energi), HHX arbejdede med ideudvikling i grupper om en cross fit bane og STX afholdt quiz og politisk debat baseret på STX elevers oplæg om sundhed, social arv og velfærdsstaten.

Ifølge fokusgruppeinterviewet med 8. klasses eleverne, så var det vigtigste ved Elever bygger bro, at det var unge, der fortalte om deres uddannelse og om uddannelsesmiljøet. Som en formulerede det *'Når de unge fortæller, så kan de fortælle om, hvordan det er at gå der, de kan bedre forstå vores synsvinkel'*. De synes det var fint, at de studerende kom ud på deres skole, men de oplever at brobygning på ungdomsuddannelserne er det, der giver det bedste indtryk af, hvad det vil sige at gå på den pågældende ungdomsuddannelse. Flere var blevet i tvivl om, hvorvidt de skulle vælge STX eller HTX og det var på baggrund af både brobygningsforløb og Elever bygger bro, andre var blevet afklaret omkring deres valg.

Eleverne blev spurgt til, hvad de vægter højest ved valg af ungdomsuddannelse. De svarede, "det faglige", men at undervisningsmiljøet også har rigtig meget at sige for valget. De efterlyste, at de studerende fra STX fortalte mere om undervisningsmiljøet. For de elever, der var i tvivl om de skulle vælge HHX eller STX, spillede undervisningsmiljøet en vis rolle, men det var i lige så høj grad udsigten til nye fag, der var medvirkende til, hvis de valgte HHX frem for STX.

En af eleverne fra 8.klasse fremhævede, at det er vigtigt at få viden om uddannelsesmuligheder på forskellig vis. *"Godt med forskellige måder at høre noget om uddannelser, for der er nogen, der er bedre til at lytte, når det er unge der fortæller og nogen er bedre til at lytte, når det er lærere og nogen er bedre til at finde det på nettet."* (elev)

Ullerup Bæk skolen og Ungdomsuddannelsesinstitutionerne

Ifølge afdelingsleder på Ullerup Bæk skolen har erfaringerne fra de to første forløb overvejende været positive. Derfor fortsætter skolen med at gennemføre Elever bygger bro på skolen. Erfaringen var, at det var for sent at have forløbet for 9. klasser, umiddelbart inden de skulle vælge ungdomsuddannelse, så forløbene skal ligge tidligere på året og muligvis kun tilbydes 8. klasses elever, da de ikke er så fastlåste i deres opfattelse af ungdomsuddannelserne. Dette understøttes også af, at som følge af forløbet for 8. klasserne, valgte to elever tysk til, da de var blevet opmærksomme på, at det var adgangsgivende til flere af ungdomsuddannelserne og de derfor ikke af den årsag, ville begrænses i deres valgmuligheder. I 8. klasse kan Elever bygger bro måske have størst mulighed for at brede viften ud og gøre eleverne nysgerrige på, hvad der ligger af muligheder for uddannelse.

Denne antagelse kan til dels bekræftes af de unge, men i både interview med 8. klasses elever og med de studerende fra ungdomsuddannelserne tyder det på, at en del af en årgang vælger retning tidligere i folkeskolen og at det meget er på baggrund af deres interesse for og erfaring med forskellige fag i folkeskolen.

For ungdomsuddannelsesinstitutionerne har det været positivt at deltage i Elever bygger bro. De oplever, at det er godt med variationer i formilning til folkeskoleeleverne omkring ungdomsuddannelserne, så eleverne kan tage deres beslutning på det bedst mulige grundlag. Det er ikke deres overvejelse, at Elever bygger bro skal indgå i stedet for noget andet, men være et supplement.

Udfordringer

Udfordringen har været at få afholdt to forløb indenfor projektperioden, hvilket betød, at især forløbet med 9. klasser blev arrangeret med kort varsel og på et tidspunkt, hvor de fleste elever allerede havde taget stilling til deres uddannelsesvalg for det kommende år. At det var med kort varsel betød også, at der i samme uge som temaugen blev gennemført, også var arrangeret studieture for flere af 9. klasserne, så ikke alle nåede omkring alle ungdomsuddannelser. Det betød også, at der på nogle hold nogle dag var meget få elever til mange studerende fra ungdomsuddannelserne. Eksempelvis var der på den dag, hvor CUBION observerede, 6 studerende fra EUD til 6 elever fra 9. klasse. Dette bevirkede at man valgte at to af de studerende fra EUD blev sendt tilbage på egen uddannelse.

Motivation af elever i folkeskolen

Eleverne blev ikke spurgt om, hvilke uddannelser de gerne ville høre om, men de kom i princippet rundt og hørte om de fire uddannelsesretninger, der var repræsenteret. Eleverne fremhævede, at det havde været fint med forløbet på skolen, men at det primært var brobygningsforløb på ungdomsuddannelserne, der var afgørende for deres valg af ungdomsuddannelse.

De studerende oplevede, at der var stor variation i forhold til, hvor motiverede eleverne var for at høre om de forskellige uddannelser og en foreslog, at det måske var bedre, at det kun var de elever, der var i tvivl, der deltog, men andre påpegede, at så var det svært at udvide deres valgmuligheder.

Motivation af elever på ungdomsuddannelserne

De studerende havde et personligt udbytte af at deltage i Elever bygger bro. De oplevede, at de blev mere sikre i at fremlægge fagligt stof for andre. Det var også en god udfordring at skulle formidle til elever, der ikke havde særlig kendskab til deres fagområder, så de var nødt til at overveje deres brug af begreber i den sproglige formidling.

De fleste af de studerende var blevet spurgt direkte, om de ville deltage i Elever bygger bro, men på EUC, havde det været lagt mere åbent ud til, hvem der havde lyst til at deltage. Kontaktlærere på HTX fortalte, at der var stor interesse fra de studerende for at deltage og at de, der allerede havde været ude på skolen én gang, kom og spurgte om de kunne være med næste gang også og studerende i 2.g forhørte sig, om de kunne være med, hvis forløbet skulle gentages i det følgende skoleår.

En enkelt studerende fra HHX ville ikke vælge at deltage en anden gang, da erfaringen var, at omkostningerne ved at være fraværende fra så mange undervisningstimer på egen uddannelse i 3.g, gjorde det svært at få samlet op i de forskellige fag.

Flere af de studerende er også frivillige i iLab, så de har forskellige sammenhænge de kan bidrage med deres viden om, hvad der er vigtigt i forhold til at vælge ungdomsuddannelse.

Forankring

Den videre implementering af Elever bygger bro vil ske på baggrund af de samlede erfaringer, der er opnået med projektet både for de deltagende unge fra folkeskolen, de unge fra ungdomsuddannelserne,

samt folkeskole og ungdomsuddannelsesinstitutioner. Det er allerede planlagt, at der laves et næste forløb, men det er endnu ikke planlagt, hvornår forløbet kommer til at ligge.

Der er ikke forlydende om at andre skoler i Fredericia Kommune har efterspurgt eller overtaget konceptet på deres skoler.

Der er ud over dette tiltag også blevet drøftet et nyt samarbejde mellem Ullerup Bæk skolen og STX. Som afdelingsleder på Ullerup Bæk skolen fortæller i interviewet: *”Så er vi blevet indbudt til at skrive på en 6 årig idrætsuddannelse sammen med gymnasiet. Det glæder vi os helt vildt til. Det er en ide de har fået, hvor de gerne vil bruge vores kompetencer og det kan kun styrke os.”*

I det hele taget fremhæver han, at Elever bygger bro har styrket samarbejdet med ungdomsuddannelserne og at det, til forskel fra tidligere, ofte er ungdomsuddannelserne, der henvender sig omkring samarbejde med Ullerup Bæk skolen.

Delkonklusion

Det ser ud til, at det væsentlige i Elever bygger bro er, at unge formidler deres erfaringer til unge, der skal til at foretage deres valg om ungdomsuddannelse. Det er også væsentligt, at der er fokus på dels, hvad uddannelsen indeholder og hvilket uddannelsesmiljø, der er på stedet. Der er også noget der tyder på, at en stor del af de unge allerede inden 8. klasse har taget et valg om ungdomsuddannelse. Dette valg er ofte taget på baggrund af hvad søskende, forældre eller venner har af uddannelse, så set i det perspektiv, er det vigtigt at finde det rigtige tidspunkt for formidling om forskellige uddannelser, så de unge kan nå at høre om ungdomsuddannelserne på egen skole, gennem brobygning og på anden vis støttes i at være undersøgende i forhold til valg af ungdomsuddannelse. En af de studerende fra HHX, som deltog i Elever bygger bro, havde fundet ud af, at hun vil være læge, hvorfor hun bliver nødt til at tage gymnasiale suppleringsfag efterfølgende. Hun havde truffet sit valg om ungdomsuddannelse ved at vælge den samme, som hendes far i sin tid havde taget. På den baggrund kan det konkluderes at Elever bygger bro er godt, som et af flere forskellige vejledningstiltag i forhold til at støtte folkeskoleelever i at træffe et valg på et bredere grundlag.

B: iLab

Grundtankerne i iLab er, at det er afgørende, at man tror på, at alle børn og unge har et potentiale, som skal opdages og udvikles. At børn og unge skal opleve succeser og lære, at det også er muligt at gøre ved hjælp af bevægelse og fysisk aktivitet. Autentisk vejledning og hjælp er noget, alle har brug for, børn, unge som voksne, det skal derfor være legitimt at prøve, fejle og prøve igen. Børn og unge lærer på forskellige måder, og det skal der udvises respekt for i form af arbejdet med læringsstile.

iLab skal ses som en indsprøjtning til de børn og unge, som ikke passer ind i det etablerede læringsmiljø, og som mangler et sted at gå hen for at lære en anderledes, mere effektiv og målrettet måde at arbejde med deres lektier på. Projektets udgangspunkt er, at når eleverne skal finde lektier og læring interessant, skal der være et gennemgående ”det er sjovt at lære og at dyrke mit talent” til stede. Derfor er udgangspunktet her et udvidet læringsbegreb, som medtænker et individuelt talent/interessebegreb, som er afgørende for den unges succes i forhold til læring.

Ungemålgrupper

- Unge i alderen 12-23 år i Sønder- og Korsørparken modtager lektiehjælp - særligt fokus på tosprogede
- 15-25 frivillige elevmentorer giver lektiehjælp og arrangerer sociale aktiviteter i lektiecaféen i medborgerhuset i Korsørparken, understøttet af medarbejdere og voksne frivillige

Umiddelbare resultater

- 50 pct. af de unge frivillige lektiehjælpere fastholdes i projektets levetid
- at øge de unges bevidsthed om, at fysisk trivsel hænger sammen med mental trivsel og læring.

Virkning på mellemlang sigt

Elev-til-elev metoden bliver på sigt en del af lektiecaféens kultur og unge frivillige supplerer voksne frivillige.

Fokus for evalueringen på tværs af Elever bygger bro og iLab

- *Ung-til-ung perspektivet på brobygning fastholdes i det tværinstitutionelle samarbejde.*

De Boligsociale Helhedsplaner i Sønderparken og Korsørparken er projektansvarlig for iLab. Projektet startede 31. oktober 2013 og afsluttes 30. september 2014

Evalueringen af iLab er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation og spontaninterview
- ➔ Interview med daglig leder
- ➔ Fokusgruppeinterview med frivillige
- ➔ Statusrapport

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Rekruttering af frivillige lektiehjælpere gennem ungdomsuddannelserne og Red Barnet Ungdom
- Frivillige introduceret til afdelingsleder på Ullerup Bæk Skolen, afd. Nørre Allé
- Frivillige inviteret til at se forestillingen "Uro" med Opgang2 teateret
- Frivillige uddannes i læringsstile over to moduler af 4, 5 timer med erfaren læringsstils underviser fra Ullerup Bæk Skolen. På 1. modul deltog 25 frivillige og på 2. modul deltog 23 frivillige
- Opstart af iLab 5. november 2013 – åbningstider er tirsdag fra 16-18 og fra december også torsdage fra 18-20
- Der etableres samarbejde med elevrådet på Ullerup Bæk Skolen
- En 7. klasse og to 8. klasser på besøg i iLab
- Frivillige deltager i uddannelsesbasaren med bod
- Indkøb af læringsstilmaterialer
- iLab har oprettet facebookside, hvor alle kan se, hvilke lektiehjælpere der er der hvornår (maj 2014 har siden 56 venner)
- Deltagelse i fælles aktiviteter (klatring) med ALAVO og Klub Korsør

Erfaringer fra iLab**Projektledelsen**

iLab har til huse i stueetagen i medborgerhuset og har som nabo Klub Korsør, som er et klubtilbud for 8-13 årige. De deler udendørs arealer og børnene fra klubben er flittige brugere af iLab. De forskellige aktiviteter, baseret på læringsstile, er populære blandt børnene, og de unge frivillige er gode rollemodeller, som børnene ser op til. Aktiviteter som kegle-battle (hvor deltagerne skal vælte kegler med tal på og så lægge tallene sammen – den med højeste score vinder) og trylletårn, som kan baseres på forskellige faglige temaer (her trækker man et spørgsmål og svarer, hvorefter man putter kortet med spørgsmålet ind i tårnet og tager kortet ud på den anden side, hvor kortet vender bagsiden op, hvor svaret står). Der ud over forsøger de frivillige at tænke læring ind i de lege børnene allerede har i gang. Eksempelvis udviklede de legen "Politi og Røver", der går ud på at når politiet fangede røveren, så skulle de konkurrere om, hvem der hurtigst kunne komme med det korrekte svar på et regnestykke. Hvis politiet vandt, kom røveren i

fængsel og hvis røverne vandt, gik de fri. Børnene synes legen fungerede godt og oplevede ikke, at det var et læringsaspekt der kom ind i legen

iLab har på denne måde godt fat i børnene fra 8-13 år, hvor der i gennemsnit kommer mellem 5 og 25 børn. Det er dog ikke den primære målgruppe for iLab. Her er målet at få fat i de unge fra 12-25 år. Det har været sværere at få denne målgruppe til at bruge tilbuddet. Projektledelsen påpeger i statusrapporten at *"Siden opstart har der gennemsnitligt været 1-2 pr. uge, der rammer præcist den primære målgruppe."* For at ramme målgruppen bedre forsøger iLab at etablere kontakten gennem skolen ved at samarbejde med elevrådet og gennem rundvisninger af 7. og 8. klasser. De erkender dog også, at det dels afhænger af de enkelte lærere, hvor meget der bliver opfordret til at bruge iLab og de erkender også at skolen er presset i forhold til den omlægning af skolestrukturen der har fundet sted og den nye skolereform, der tager meget fokus for lærerne på skolen. Et andet forhold, der har indflydelse på rekrutteringen af brugere, kan være, at den nye skolestruktur betyder, at der er færre elever på skolen, der også bor i området.

Rekruttering af frivillige fra ungdomsuddannelserne

Samarbejdet med ungdomsuddannelserne har været eksemplarisk og er blevet koblet sammen med rekrutteringen til Elever bygger bro. Flere af de studerende, der deltager i Elever bygger bro, er også frivillige i iLab, men der er også en del af de frivillige i iLab, som kun er frivillige i det regi.

Undervisere på Ungdomsuddannelserne har prikket til de unge for at høre, om de kunne tænke sig at være frivillige lektiehjælpere. Når de unge fortæller om, hvorfor lige de blev frivillige, refererer de på hhv. HTX og HHX til bestemte lærere, der spurgte, om de ikke kunne tænke sig det. De unges motivation for at blive lektiehjælpere er ønsket om at hjælpe andre, enten fordi de selv kender til det at have behov for hjælp, eller også er de ofte dem, der alligevel hjælper andre med at forstå opgaver i forskellige fag.

"Jeg valgte det fordi jeg godt kan lide at hjælpe andre og jeg har tidligere selv haft nogle problemer, så det er fedt at hjælpe andre." (frivillig)

Der ud over er det flere der fremhæver, at de selv er tosprogede og har enten en eller to forældre med etnisk minoritetsbaggrund, så de har kendskab til de problemstillinger, de unge tosprogede står med. Nogle bor selv i området og kender også til det miljø og de udfordringer der måtte være i Sønder- og Korsbærparken. *"Min lærer sagde, at det kunne være godt at hjælpe andre, og så møder man også andre. Jeg bor også herude, og jeg ved, hvordan folk har det her. Det er et godt formål de har."* (frivillig)

De unge frivillige rekrutterer også andre frivillige – en af de frivillige, der deltog i fokusgruppeinterviewet, havde eksempelvis rekrutteret tre andre fra HTX, hvor han også går.

Der er i alt registreret 31 frivillige lektiehjælpere, hvoraf 20 er meget aktive. 4-6 er faldet fra. Af de frivillige er der i alt 7 tosprogede og af de 7 bor 4 i Sønder- og Korsbærparken. Projektet har der allerede nået sit måltal.

Ud over rekruttering gennem ungdomsuddannelserne, så har iLab også rekrutteret frivillige gennem Red Barnet Ungdom

Frivillige lektiehjælpere fra ungdomsuddannelserne

I fokusgruppeinterviewet fremhæver de unge frivillige, at de er glade for at komme i iLab og at der aldrig er problemer med at få frivillige til at tage vagter. De har stor fornøjelse af at arbejde med børnene fra klub Korsbær og får meget positiv respons på de aktiviteter, de sætter i gang. De oplever, at børnene synes det er sjovt at deltage i aktiviteter inspireret af læringsstile, og at de kan stå og vente på at iLab åbner, så de kan komme i gang med at spille kegle-battle eller en af de andre aktiviteter. At arbejde med læringsstile oplever de frivillige som noget de bare gør uden de analyserer det enkelte barn først. De

oplever det som noget intuitivt, at de hurtigt finder ud af, om den enkelte har brug for, at sidder et roligt sted, eller om der hellere skal være gang i aktiviteten.

De unge frivillige synes det er ærgerligt, at der ikke kommer flere i iLab, som ønsker hjælp til lektier. *Det er fint, det vi har, vi kommer godt omkring dem der er her, og kommer der nogen, der har brug for hjælp til lektier, så er vi her også for det. Men det kunne være godt, hvis der rent faktisk kom flere, som havde brug for lektiehjælp. Det er ærgerligt, at der ikke er flere, der bruger det, for der er flere som godt kunne have brug for det.* (frivillig)

De har nogle faste, der bruger stedet og som har godt udbytte af det. De oplevede, at en pige fra 8. klasse blev taget med i iLab af pigens mormor, hvor de så snakkede om, hvad hun kunne bruge det til og næste gang de havde åbent, kom pigen sammen med en veninde og sad og lavede lektier der. De to piger kommer ofte og sidder og laver lektier i området ved iLab. Nogle gange har de brug for hjælp, andre gange ikke. Som en af lektiehjælperne fortalte: *"De bruger også stedet til at sidde og lave lektier, så hvis de bliver i tvivl om noget, så kan de spørge nogen og hvis de heller ikke ved det, kan man spørge nogle andre."* (frivillig).

Nogle fremhæver også, at det er godt, når man som lektiehjælper skal forklare noget til andre, så forstår man det bedre, og bliver derfor også bedre til at forklare det til eksamen.

Som frivillig oplever de, at tiden flyver af sted når de har en vagt. *"Det er bare hyggeligt at være her, jeg har siddet tre timer med en og hun sagde – seriøst, gider du sidde her så længe for min skyld – men tiden den flyver bare når man er her. Efter to timer, så synes man kun der er gået et kvarter. Dejlig stemning med de små børn også og man får nye venner også."* (frivillig)

Der er et godt social miljø på stedet, og de har det sjovt de frivillige imellem.

Ullerup Bæk skolen

"Selve ideen er jo god, at det skulle være båret af ung til ung, så eleverne får mulighed for at arbejde med deres lektier på en lidt anden måde, fordi de alle er oplært i læringsstile. Selve ideen er rigtig god med, at nu har jeg siddet og arbejdet med det her og så kommer jeg over til en ung i et helt andet miljø og arbejder med det på den anden måde." siger afdelingsleder på Ullerup Bæk Skolen.

Der har været etableret samarbejde med skolen gennem ledelsen, elevrådet, underviser i læringsstile og andre lærere på skolen. På skolen oplever man imidlertid ikke, at eleverne i iLab's målgruppe opsøger tilbuddet i særlig stort omfang. Afdelingslederen på skolen giver udtryk for, at det er flot, at så mange frivillige fra ungdomsuddannelserne vælger at være frivillige, men at det er ærgerligt, at det ikke kan tiltrække de unge til at bruge iLab. *"Den har ikke nok pondus endnu. Så det er jo noget vi må arbejde med eller lukke det og finde noget andet i stedet for. Der er ikke nok børn her fra, der går derover. Det er ok, at klubben bruger det, men når man stiller med så mange unge frivillige, så er der potentiale og ressourcer til, at der godt kunne være 40-50 hver gang. De børn, der går der, synes jo det er sjovt, men det er et svært koncept. Lur, om det måske også bliver drejet nøglen om på det, når vi skal bruge to klokketimer på lektielæsning her på skolen"* (afdelingslederen)

Udfordringer

Målgruppen er den største udfordring i projektet. De frivillige har forskellige bud på, hvad der evt. kunne hjælpe til at få flere fra udskolingen på Ullerup Bæk skolen til at bruge stedet. En siger: *"Jeg tror vi skal mere ud på skolerne – os frivillige, for det synes de er mere interessant, end hvis der står en lærer, og fortæller om det. Hvis vi selv siger, hvad vi laver, at det ikke bare er kedeligt, hvor vi sidder stille og laver lektier."* (frivillig) En anden påpeger, at det eventuelt kunne bruges af lærerne ved skole hjem samtalerne, hvor de så i et forum hvor både forældre og barn var til stede, kunne opfordre dem til at bruge iLab. *"Jeg tænker, at lærerne godt ved, hvem der har mest brug for det, og om de så ikke kunne opfordre dem lidt"*

mere til at bruge iLab. Opfordre dem til at gå herover. Vi kan ikke se på børnene i klubben f.eks., hvem det er der har mest brug for det. Lærerne har kendt børnene i længere tid.”(frivillig)

Med hensyn til at tiltrække flere i aldersgruppen fra 17- 23, så tror de unge ikke på, at det er særlig sandsynligt at denne gruppe kommer til at bruge tilbuddet. *”De kommer ikke for at få lektiehjælp, de har allerede lektiecafe på ungdomsuddannelserne, så de synes måske, at det her er overflødigt. Man synes måske ikke, at det er så fedt at skulle have lektiehjælp. På ungdomsuddannelserne kalder man det for studiecafe. På HHX hedder det matematikværksted eller tyskværksted o.l. Vi har kun haft én der gik på VUC, som gik på sprogkursus, som fik hjælp til matematik her.”(frivillig)*

Forankring

Fra skolen side oplever de ifølge afdelingslederen, at konceptet ikke helt er færdigudviklet, og at det vil vise sig, om iLab kan få fodfæste i forhold til at modsvare behov for lektiehjælp for elever i udskoling. Skolen synes det er et godt tilbud, og at det er vigtigt at inddrage ressourcer fra unge på ungdomsuddannelserne og arbejde med konceptet ung-ung, men er også usikker på, hvordan behovet vil opleves, når skolen selv skal skemalægge lektiehjælp i den samlede skoledag.

Fra helhedsplanens side oplever de, at tilbuddet, med fokus på læringsstilbaserede læringsaktiviteter, er med til at flytte børnenes præstationer i de aktiviteter der arbejder med i forhold til såvel matematik og som med sprogindlæring. Det er især børnene fra klub Korsvær, der drager nytte af det og som de skriver i statusrapporten, så har: *iLab udviklet sig til at være blevet en form for matrikelløs lærings-café, mere end det er blevet en lektie-café.*

Delkonklusion

iLab har udfordringer i forhold til egen målsætning, når der fokuseres på målgruppen for indsatsen og i forhold til, at de unge fra ungdomsuddannelserne skal bygge bro og skabe tryghed i forhold til, når elever fra Ullerup Bæk skolen skal starte på en ungdomsuddannelse. Der er kun få elever i målgruppen, der bruger tilbuddet og er stabile brugere af lektiehjælpen.

På den anden side er der yngre børn, der har stort udbytte af at bruge iLabs tilbud og de frivillige lektiehjælpere som attraktive voksne. Der kan derfor lægges forskellige vinkler i forhold til det videre arbejde med iLab.

- Den ene er, om iLab skal gå efter at ramme den oprindelige målgruppe og hvis de ikke kan det, at deres berettigelse så ikke er der.
- Den anden vinkel er, at det ser ud til, at der er brugere af tilbuddet, som profiterer af tilgangen og på sigt kan det eventuelt have betydning for disse børns indlæring.
- Eller en tredje er, om man fortsat vil satse på at skabe lektiecafeen for de unge i målgruppen og udvide målgruppen til også at omfatte børnene fra Klub Korsvær.

Et relevant spørgsmål er, hvilken rolle de frivillige lektiehjælpere skal spille i de forskellige scenarier og om de kan fastholdes lige meget, hvilken model det ender ud med?

Opsamling Elever bygger Bro og iLab

Elever bygger bro og iLab er tænkt som to sider af ung-til-ung indsatsen og at der er overlap mellem de unge der deltager i Elever bygger bro og iLab. Enkelte er aktive begge steder, men der er flere lektiehjælpere, der ikke har været en del af Elever bygger bro. Det virker umiddelbart ikke til at have nogen betydning for hverken den ene eller anden side i indsatsen. Dette kan hænge sammen med, at så få udskolingselever benytter sig af iLab, så der ikke opstår den sammenkædning alligevel, blandt brugerne af iLab.

Det var ønsket med sammenkædningen at:

Folkeskoleeleverne via begge aktiviteter får indsigt i alle former for ungdomsuddannelser, idet de møder ungdomsuddannelseseleverne på "deres egen hjemmebane", dvs. både på den lokale skole og i boligområdet. Ligevedigheden i elev-til-elev-relationen skal være med til, at folkeskoleeleverne får en information, som er lettere forståelig, tilpasset deres informationsbehov, og der vil være mulighed for at spørge ind til, hvordan det er at gå på de forskellige ungdomsuddannelser alt efter, hvem der agerer frivilligt i lektiecaféen og deltager i projektugen på folkeskolen. Det er vigtigt, at elevmentorerne er i lektiecaféen og deltager i projekttugerne i en form for turnus således, at eleverne møder de forskellige uddannelser flere gange og bliver trygge ved at spørge. (projektbeskrivelsen)

I det videre arbejde med indsatsen skal der derfor tages stilling til, om det er denne synergi der er vigtig at efterstræbe, eller om, når virkeligheden ikke former sig derefter, initiativerne skal adskilles og bruges til det de formår bedst. At Ung-til-ung perspektivet på brobygning fastholdes i det tværinstitutionelle samarbejde, der er bibeholdt i Elever bygger bro, men endnu ikke opnået tilfredsstillende i iLab.

3.2 Status på andre indsats

BFAU har indgået yderligere to projektaftaler i Fredericia, der også er omfattet af evalueringen, hvor der også er indsamlet data. De to projekter vil dog blive genstand for en mere overordnet metodeevaluering, hvorfor de lokale erfaringer kun kort vil blive gennemgået men efterfølgende blive sammenholdt med erfaringer fra de andre områder. Dette gør sig gældende for Lynprojekter og for Forskningsprojektet Indlæring og Idræt

Lynprojekter

Lynprojekter giver de unge mulighed for at planlægge og få støtte til at gennemføre mindre projektet rettet mod uddannelse, erhvervsdeltagelse og fritid, med dem selv og andre unge som deltagere. Formålet er, at unge projektmagere får styrket deres personlige, sociale og faglige kompetencer og fremmet deres aktive deltagelse og refleksion over egen fremtid, herunder vedrørende uddannelse.

I Fredericia er Ungdomsskole tovholder på Lynprojekter for unge i Korsær- og Sønderparken. Projektperioden løber fra 1. januar 2013 til 30. september 2014. På grund af strukturændringer blev projektet forsinket i opstarten og derfor var det først i starten af 2014, at projektet blev startet op med projektaktiviteter. Det særlige for Lynprojekterne i Fredericia er, at de gennemføres i et tæt samarbejde med Klub 7000 og Ullerup Bæk skolen og to lærere fra skolen er tovholder og projektvejledere på Lynprojekterne. Ud over de to lærere er også tre medarbejdere fra klub 7000 projektvejledere.

Ungeudvalget består af 9 medlemmer udpeget af projektlederne (8 tosprogede og 1 etnisk dansk): 3 medlemmer fra 7. klasse, 2 medlemmer fra 8. klasse, 2 medlemmer fra 9. klasse og 2 medlemmer fra ungdomsuddannelserne.

Dataindsamling

- ➔ Observationer og spontaninterview ved lynprojektworkshop
- ➔ Observation og spontaninterview på møde i ungeudvalget
- ➔ Observationer ved projektvejledning
- ➔ Statusrapport

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Uddannelse af ungeudvalgsmedlemmer
- Uddannelse af projektrådgivere
- Afholdelse af to lynprojektworkshops hhv. på skolen og i medborgerhuset

- Studietur til København for ungeudvalget og projektleder – besøg hos Krafverket, Urbanplanen, Undervisningsministeriet og Folketinget.
- Deltagelse i fælles arrangement i UVM for alle ungeudvalgsmedlemmer og projektledere

Der har på de afholdte workshops været i alt 83 deltagere, hvilket er et flot fremmøde. Det kan der naturligvis være forskellige årsager til, men det forhold, at det afholdes i skoletiden og for skolens elever, har muligvis haft betydning for rekrutteringen af deltagere. Der har også været fin søgning til de 10 afholdte lynprojektcafeer, hvor de unge har kunnet få projektvejledning.

I alt er 9 projektansøgninger behandlet i Ungeudvalget:

- 2 projekter er godkendt - projektmagerne er alle etnisk danske piger i alderen 13-16 år.
- 1 godkendt projekt er gennemført med tilbagemelding om succes (klassetur til Danfoss Univers)
- 1 godkendt projekt er udsat pga. sygdom (kunstprojekt)
- 7 projekter er sendt retur til ansøgerne med forslag til forbedringer mht. mulighed for efterfølgende godkendelse

1 projekt er til dato gennemført og evalueret af projektmagerne og Ungeudvalget. 26 unge deltog i projektet, der var en klassetur til Danfoss Univers.

Forankring

Fredericia Ungdomsskole har planer om at forankre Lynprojekterne hos dem, da de muligvis vil have mulighed for at lægge en del af deres bevilling ud som en projektpulje, så der fortsat kan laves Lynprojektet. Det stramme fokus på uddannelse vil i den sammenhæng muligvis blive løst lidt op. Der er endnu ikke truffet endelig beslutning om formen på implementeringen af Lynprojekter. På grund af ændringer i strukturerne på klubområdet i Fredericia Kommune vil det fortsatte arbejde blive mellem Ungdomsskolen og skolerne i Fredericia og modellen kunne evt. se således ud, som beskrevet i statusrapporten:

I hver ungdomsklub/ungemiljø skal én af pædagogerne være koordinator.

1. Der oprettes et Ungeudvalg på hver af de fire afdelingsskoler for 7.-9. klasse
2. Koordinatoren er projektleder ift. Lynprojekter med reference til afdelingslederen
3. Den "voksne" i Ungeudvalget er en af de øvrige pædagoger med reference til koordinatoren
4. Af ungdomsskolens budget øremærkes et beløb til en Lynpulje i hvert skoledistrikt
5. Lynpuljen søges øget ved tilførsel af eksterne midler
6. Ej forbrugte Lynpuljemidler i ét skoledistrikt kan overføres til Lynpuljerne i de øvrige distrikter
7. Tværgående projekter prioriteres højt ved tildeling af puljemidler

For yderligere beskrivelse af Lynprojekter henvises til beskrivelsen afsnit 9.1.

Kommende evalueringsaktiviteter

CUBION ønsker at afholde et fokusgruppeinterview med projektlederen, projektmedarbejderne, repræsentanter fra ungeudvalg og projektrådgivere med henblik på at afdække deres refleksioner om indsatsen.

Indlæring og Idræt (forskningsprojekt i samarbejde med Københavns Universitet)

Igennem de seneste år har en mængde videnskabelige undersøgelser påvist sammenhænge mellem fysisk aktivitet og hjernens funktioner både hos børn, voksne og ældre mennesker. Igennem disse studier er det blevet tydeligt, at forskellige former for fysisk aktivitet – og særligt intens aerob træning

(konditionstræning) - kan have gavnlige effekter i forhold til vores kognitive funktioner og altså påvirke både vores hjerneceller og vores adfærd. Store epidemiologiske undersøgelser har påvist en positiv sammenhæng mellem fysisk kondition, logisk tænkning og sproglig opfattelsesevne og andre studier har peget på en sammenhæng mellem børns fysiske kondition og deres akademiske præstation indenfor eksempelvis matematik og læsning. Data fra enæggede tvillinger indikerer at sammenhængen ikke så meget er genetisk betinget, men snarere relaterer sig til ikke-fælles miljøfaktorer som for eksempel de aktiviteter, vi indgår i.

Projektet har til formål, at forske i at finde nye redskaber, som kan få flere unge med etnisk minoritetsbaggrund til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Brug for alle unge og KU vil samarbejde med Ullerup Bæk skolen, forsøge at skabe ny viden omkring idrættens muligheder i forhold til indlæring i flere undervisningslektioner. KU vil også have fokus på den mulige effekt af, hvornår i løbet af en skoledag, der gennemføres lektioner med henholdsvis indlæring og idræt.

Ullerup Bæk skolen er den nye overbygningsskole i Fredericia. Med skolestrukturændringen er skolen gået fra at have ca. 70% tosprogede elever til nu 24%. Skolen arbejder med at ændre det lave uddannelsesniveau i Fredericia bl.a. ved at have et stort fokus på idrættens betydning for undervisningen. Projekt Indlæring og Idræt understøtter denne satsning, og har som mål at bidrage med forskningsbaseret viden omkring idræts indvirkning på indlæring.

Den primære målgruppe er 7. klassetrin på Ullerup Bæk skolen. Den sekundære målgruppe er det lærerteam og de ressourcemedarbejdere, der er direkte involveret i forsøget på skolen.

Projektet bliver mere dybdegående beskrevet og evalueret i afsnit 9.3.

I Fredericia gennemfører BFAU endnu et projekter, der dog ikke er omfattet af evalueringen. Det drejer sig om: ***Fra bænken til banen***

Det primære formål er igennem et helt særligt samarbejde mellem folkeskoler, ungdomsuddannelser og idrætsklubber - at styrke og dermed udvikle folkeskoleelevers sociale- og personlige forudsætninger for at sikre elevernes overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse og sikre, at elever fastholdes i ungdomsuddannelserne.

Eleverne indgår i et forløb i skoletid, hvor de træner fodbold med de bedste trænere og spillere fra FC Fredericia, og det team støtter også de unge gennem deres skoletid for at få dem igennem en ungdomsuddannelse.

Aktiviteter i projektet er 6 timers fodbold om ugen for ca. 30 elever samt sociale arrangementer i fritiden, ca. et om ugen.

3.3 Status på afsluttet forløb - Intensive Vejledningsforløb

Intensive Vejledningsforløb gennemførte to forløb i projektperiode september 2012-september 2013.

Evaluerings af forløbene er beskrevet i delrapporten i 2013. Som opfølgning på indsatsen har UUL undersøgt status for deltager under 25 år.

	Afbrudt	Afsluttet	I gang	Hovedtotal
Erhvervsuddannelser		1	5	6
Dyr, planter og natur - grundforløb			1	1
EGU			1	1
Medieproduktion - grundforløb			1	1
Merkantil - hovedforløb		1		1
Produktion og udvikling - grundforløb			1	1
Sundhed, omsorg og pædagogik - grundforløb			1	1
Forberedende og udviklende aktiviteter	1	1	3	5
VUC-AVU niveau	1	1	3	5
Midlertidige aktiviteter			2	2
Offentlig forsørgelse			2	2
Hovedtotal	1	2	10	13

Status på de unge under 25 år, som har deltaget i intensive vejledningsforløb i april 2013 samt i oktober 2013 – de unge, som stadig er bosiddende i UU-Lillebælts område. Status er aktuel pr. 7. april 2014.

Som det fremgår af status, så er 10 ud af 13 enten i gang med eller har afsluttet uddannelsesaktiviteter, enten på erhvervsuddannelser eller VUC- AVU niveau. Kun 1 har afbrudt forløb på VUC- AVU niveau. To er på offentlig forsørgelse. Det vil sige at 79 % af deltagerne under 25 år og stadig bosiddende i Fredericia kommune er fastholdt i uddannelse.

Leder af UUL fortæller, at de har taget Intensive Vejledningsforløb konceptet til sig og at det er blevet en af hovedmetoderne de arbejder med. Forløbene gennemføres i et samarbejde med jobcentrene og har ikke rekrutteringsmæssigt haft mulighed for at fokusere på Sønder- og Korsørparken. Det var også en problemstilling i selve projektperioden og skyldes hovedsageligt, at de i samarbejde med jobcenteret er underlagt jobcenterets struktur, hvor sagerne er opdele på sagsstammer på de forskellige medarbejdere. UUL vil gerne have styringen over til dem, så de kan bruge deres database til at finde ud af, at det er de her 15, de gerne vil lave IV forløb for nu.

Fremadrettet vil de også gerne køre det for elever i folkeskolen. Det kan være alt fra 5x1 dag fordelt over tre måneder og det kan være 2-3 eller 5 dage. Det kan tage alle mulige former, men ideen er meget at arbejde med målgrupper og så udbygge værktøjskassen. Lederen af UUL siger: *"Den ramme at arbejde i er fantastisk og fuldt implementeret i UUL og det er også en bestyrelsesbeslutning at arbejde med det her som et hovedspor, i den måde at arbejde på. Så det er en del af vores dagligdag, og vi skal have bredt metoden ud til flere medarbejdere end nu – vi har 6-7 medarbejdere nu, der arbejder med metoden og det skal være alle, der skal kunne det fremadrettet. Med hensyn til de unge, så er det fantastiske evalueringer der kommer tilbage."*

3.4 Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Fredericia

De mange projekter i Fredericia bidrager til at øge fokus på ungdomsuddannelsesperspektivet og har især øget samarbejdet mellem ungdomsuddannelserne og Ullerup Bæk skolen. Afdelingsleder på skolen påpeger også, at han i det forløbne skoleår har været deltids projektleder og at det antal projekter, der har været etableret, også er tæt på maksimum for den typer projekter, som skolen kan deltage i. Når det er sagt, så giver han også udtryk for, at skolen i langt overvejende grad har profiteret af projektarbejdet. Der er i perioden med BFAU projekter opnået større samarbejde og bevidsthed omkring, at de forskellige aktører samarbejder i forhold til de unge. Afdelingslederen oplever at: *"Måske er det på grund af antallet af samarbejdspartnere eller antallet af projekter, det ved jeg ikke, men det er ikke et særsyn, at vi sidder 10-14 mennesker omkring et projekt eller omkring en elev. Så det er lige før, at man skal lave en tjekliste eks. når man sidder med en ung, så sætte den unge i midten og se, hvem der så skal med på et møde."*

Der er enighed blandt deltagerne i fokusgruppeinterviewet om, at de er blevet langt mere bevidste om, at de forskellige aktører er til stede på møder og at de undres hvis en ikke er der. Der er opnået meget større kendskab til hinandens kerneydelser, hvilket også gør det meget nemmer at etablere samarbejdet.

“Det handler jo også om, at nogle meget traditionsbundne strukturer bliver brudt op. Vi har tidligere været vant til, at vi et år i forvejen skulle planlægge, så vi kunne lave årsplaner. Nu bevæger vi os ud i en lidt mere flydende struktur, hvor man kan sige, at om 14 dage, så skal jeg bruge 3 fra den klasse 4 fra den og 2 fra en anden. At vi i højere grad kan begynde at arbejde på den måde, og har en accept af det. Det bliver et plus, men det skal vi jo lære, så derfor er det vigtigt at vi kender hinanden og hvad vi kan levere.”
(leder af UUL)

Det er svært at sige, at der er opnået resultater som kan spores i området. Det meste af indsatsen har kun stået på i 8-9 måneder, så det er svært at aflæse en egentlig effekt. De unge har dog taget godt imod de forskellige initiativer, men med ændring af skolestrukturen har projekterne også nået ud til en målgruppe af unge der ikke er koncentreret om Sønder- og Korsbærparken og heller ikke har et snævert fokus på tosprogede. Det gælder for projekter relateret til skolen og det gælder for Intensive Vejledningsforløb, hvor den oprindelig målgruppe for indsatsen ikke har været identisk med de, der har deltaget i projekterne. Det er ikke et forhold, der bekymrer de tre deltagere i fokusgruppeinterviewet. På skolen oplever de, at der er sket en forandring i og med skolen er blevet overbygningsskole og derved er en stor gruppe af unge med etnisk dansk oprindelse blevet en del af skolen. Det giver begge grupper nogle andre at spejle sig i. I Lynprojekterne er det etnisk danske piger, der har lavet de ansøgninger, der indtil nu har opnået støtte, men som leder af ungdomsskolen påpeger, så er aktiviteten jo rettet mod en blanding af elever fra skolen, så lynprojekterne afspejler den virkelighed der er på skolen.

Målgruppefokusering i projekter bevirker nogle gange, at det ikke er muligt at finde målgruppen, eksempelvis i IV, de var der ikke. UU oplever også at: *“Der opstår jo også hurtigt nogle myter. Når vi kigger på de der bor i Sønder- og Korsbærparken, når vi skal levere noget statistik. Dem der samlet set går i 9. klasse på Ullerup Bæk og dem der går i 10. klasse og som har bopæl her, det er 61 unge i alt. Dem skal vi følge fremadrettet for at se, hvordan de klarer sig. Da vi stod med helhedsplanen og sagde, at nu har vi to tomme lærerpladser, så kunne vi finde én, som var i gang med et grundforløb på byggeområdet og som ikke havde en praktikplads. Det var en pige her ude fra på 23 år og med etnisk dansk oprindelse. Der var ikke andre. Vi kunne sagtens finde andre i Fredericia, men ikke med bopæl her ude. Det er en underlig forestilling om, at ingen har lærerpladser, ingen har uddannelse her ude, men gu har de så.”*(leder af UUL)

Overordnet set kan det konkluderes, at det i høj grad er lykkedes at indfri mange af de kvalitative mål for indsatserne i Fredericia. Dermed må det ifølge forandringsteorien også antages, at indsatserne bidrager til at højne de unges uddannelsesparathed ved at øge deres sociale, faglige og personlige kompetencer

Samarbejdet med BFAU

De forskellige projektholdere er alle positive overfor Brug for alle Unges henvendelse omkring projektsamarbejdet. Deres tilstedeværelse opleves af parterne som et kompetent og igangsatte indspark i forhold til at øge det tværfaglige samarbejde, med fokus på at få de unge til at blive afklaret og fastholdt i uddannelse. Der er generel ros til BFAU konsulenterne og anerkendelse af deres tålmodighed i forhold til at få projekterne i gang, selvom der opstår visse udfordringer undervejs.

Enhver indsats kan altid udvikles og fra Fredericia var der i fokusgruppeinterviewet, som blev gennemført med afdelingsleder på Ullerup Bæk skolen, leder af Ungdomsskolen og leder af UUL, enighed om, at Undervisningsministeriets indsats kunne blive endnu bedre hvis:

“Man kan sige BFAU, måske kunne yderligere understøtte med styringsredskaber. Vi kører med forskellige og det er ikke fordi vi alle skal have de samme evalueringsværktøjer, men når de nu arbejder så meget med netværk, så kunne det være meget godt, at de prøvede eksempelvis et styringsværktøj af ...uden det

blev for tungt.. det tror jeg kunne være en yderligere hjælp. De er gode til at inspirere og sætte os i kontakt med nogen... alt på inspirationsdelen og ansøgningshjælp, men i implementeringsfasen kunne der måske være nogle gode styringsmodeller, det kunne være spændende at arbejde med. Noget vi kan bruge efterfølgende for genkendeligheden og kontinuiteten. Nu skal vi i gang, så kører vi efter det, det kender vi.”(leder af UUL)

4. Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Urbanplanen og Sundholmskvarteret

I det følgende præsenteres resultaterne af evalueringen af hver af de 4 indsatser i Urbanplanen og Sundholmskvarteret: Forældreindsatsen, Læringsakademi for drenge, Mobile byrum og Lynprojekter og unge kulturpiloter. Afslutningsvist samles op på områdeniveau. Analyserne af de enkelte indsatser tager udgangspunkt i projekternes forandringsteorier (se bilag 2).

4.1 Forældreindsatsen

UU København har gennemført forældreindsatsen i Urbanplanen og Sundholmskvarteret. Indsatsen startede i maj 2013 og forventes afsluttet ved udgangen af maj 2014. Projektlederen fortæller dog, at de måske kan forlænge indsatsen i en kortere periode, da der stadig er økonomi til at iværksætte aktiviteter med henblik på at styrke forankringen yderligere.

Baggrund for UEA forældreindsatsen

Formålet med aftalen mellem BFAU og UU København er at styrke lokalområdets etniske minoritetsforældres aktive deltagelse i deres børns uddannelse og uddannelsesvalg. Projektets titel er inspireret af Folkeskolens uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering. Projektets styregruppe er sammensat af nøglepersoner fra området: 2 boligsociale medarbejdere fra de to helhedsplaner med stort målgruppekendskab, en lærer fra Højdevangens skole og en konsulent fra BFAU og UU som tovholdere for gruppen⁴. Styregruppen er således sammensat af personer fra lokalområdet, der i deres daglige arbejde er i dialog med målgruppen af forældre og det vurderes af tovholderen, at denne sammensætning har været vigtig i forhold til rekruttering af forældre til arrangementerne. Styregruppen rummer således både UUs vejledningsfaglige kompetence og de boligsociale medarbejders og lærernes målgruppekendskab. Flere af styregruppemedlemmerne var desuden involveret i andre forældreindsatser, såsom et eksisterende kvindenetværk og projektet Healthy Girls og har kunnet rekruttere mødre herfra.

Evalueringen

Evalueringen baserer sig på CUBION's dataindsamling, samt indsatsens interne statusrapport. CUBION har foretaget følgende dataindsamling:

- ➔ Observation af forældreaften om temaet: Hvilken uddannelse kan mit barn vælge efter folkeskolen?
- ➔ Observation af uddannelsesbasar for hele familien og spontaninterview med deltagere
- ➔ Observation af forældreaften med oplæg af psykolog Basim Osman – og interview med en mor
- ➔ Observation af forældreaften med besøg af unge og forældre rollemodeller

I regi af indsatsen er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Hvilke uddannelser kan mit barn vælge efter folkeskolen? Oplæg og dialog om uddannelsessystemet på dansk, urdu, arabisk, tyrkisk og somali.
- Opstartsmøde i det frivillige forældrenetværk. Invitation til de forældre, der har lyst til at være med til at planlægge/afholde de kommende forældrecaféer.
- Uddannelsesbasar for hele familien på Peder Lykke Skolen kl. 11-14.
- Oplæg ved psykolog Basim Osman

⁴ Projektet har i januar 2014 skiftet projektleder, da den daværende projektleder fik nyt job

- Oplæg ved psykolog Basim Osman. Dialogmøde om forældreansvar og støtte i skolen og på ungdomsuddannelserne.
- Temaaften, "Hvad koster en teenager?"
- Besøg af unge og forælderrollemodeller. Fokus på de forskellige uddannelsesmuligheder (særligt erhvervsuddannelserne).
- Kommende arrangement: Kursus 2 for det frivillige netværk.

Der har i arrangementerne deltaget mellem 19 og 39 voksne. Størstedelen af deltagerne har været mødre og særligt i starten var det - ligesom erfaringerne viser fra andre områder og projekter - svært at rekruttere fædre. Med henblik på at rekruttere flere fædre kobledes indsatsen en opsøgende medarbejder fra en af de boligsociale helhedsplaner på indsatsen, som havde en god kontakt til fædre i området. Det lykkedes ham at rekruttere fædre til samtlige resterende arrangementer og rekorden var 10 fædre til arrangementet med Basim Osman. Herudover har der også deltaget unge til udvalgte arrangementer, ligesom der typisk har været ca. 20 mindre børn til hvert arrangement.

Til uddannelsesbasaren har CUBION registreret 154 deltagere (børn, unge, voksne), der kom ind ad hovedindgangen. Heraf var 71 voksne, 69 var unge/børn og 14 var under børn under 10 år.

Der var imidlertid flere der kom ind af en andre indgange og det er CUBIONs vurdering, at der i hvert fald skal lægges 10-15 forældre oveni (hvor de fleste havde etnisk minoritetsbaggrund) og flere mindre børn. I alt anslår CUBION at der blandt de deltagende forældre var 25-30 med etnisk minoritetsbaggrund. Til sammenligning deltog der til et arrangement målrettet etniske minoritetsforældre på UIC messen i Forum 7 forældre med etnisk minoritetsbaggrund. Og til uddannelsesbasarerne i Haraldsgade og Fredericia blev der registreret hhv. 94 og 147 fremmødte. På den baggrund kan det konkluderes, at fremmødet til uddannelsesbasaren i Urbanplanen og Sundholmskvarteret var godt og målet om at der i alt skulle deltage 50 forældre i arrangementerne er overopfyldt.

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af indsatsens forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlangt sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- Etablering af frivilliggruppe i forældrenetværket
- Deltagende forældre deltager i frivilligt arbejde og bliver engagerede i deres boligområde
- Deltagende forældre får et mere realistisk billede af deres børns uddannelsesmuligheder
- Deltagende forældre oplever, at de i højere grad taler med deres børn om deres skolegang og fremtidige uddannelsesplaner
- Deltagende forældre er styrket i deres ansvarsrolle som forældre

Virkninger på mellemlang sigt

- Forældrenetværket består af 5-10 forældre, som er blevet forankret i de boligsociale helhedsplaner. Forældrenetværket er en ressource for boligområdet
- Samarbejdet mellem forældrene og de lokale aktører (UU, bolig-organisationer øges)
- Mindst halvdelen af de deltagende forældre bliver bedre til at støtte deres børn i uddannelse og uddannelsesvalg
- Mindst halvdelen af forældrene deltager mere aktivt i deres børns skolegang, herunder deltager i forældremøder samt understøtter børnenes deltagelse i de lokale uddannelsesrelaterede tilbud.

Frivillig netværket

Der er ved at blive etableret et frivilligt forældrenetværk. Projektlederen har fået telefonnumre på 12 kvinder, der har tilkendegivet at de gerne må kontaktes. I midten af maj er det lykkedes hende at få rekrutteret 5 kvinder til et kommende arrangement om, hvad det vil sige at være frivillig. Projektlederen

forventer at kunne få kontakt til flere med hjælp fra repræsentanten fra den boligsociale helhedsplan i Sundholmskvarteret. Projektlederen giver i et interview udtryk for, at hun har oplevet det som et handicap, at hun er kommet senere ind i projektet, fordi det kræver tid at opbygge og fastholde relationer til forældrene. I modsætning til flere at styregruppemedlemmerne kender hun ikke forældrene fra andre sammenhænge, og derfor har hun været afhængig af hjælp til rekrutteringsarbejdet fra styregruppemedlemmerne og især den opsøgende medarbejder fra en af de boligsociale helhedsplaner.

Projektlederen har undervejs i forløbet oplevet, at forældrene blev mere engagerede i arrangementerne, og at der opstod en tryghed i gruppen. Det gav sig blandt andet til udtryk i, at forældrene har efterspurgt konkrete emner og oplægsholdere til dagene. De efterspurgte for eksempel endnu et oplæg med Basim Osman og de efterspurgte et tema om økonomi med fokus på, hvad det er rimeligt at give de unge. Under interviewet med de lokale aktører påpegede souschefen fra Højdevangens skole, at de *"ikke havde udnyttet det skolen kan, godt nok i forhold til at rekruttere forældre"*. Han mente, at hvis man havde fået en fra skolen til at ringe forældrene op, så ville man have lykkedes meget bedre og han understregede i den forbindelse, at *"når man tænker kvarterløft, så er skolen et meget centralt sted, som man kan udnytte endnu mere"*. Han fortalte i den forbindelse, at de på skolen er meget optagede af, hvordan man bedst muligt aktiverer forældrene, og at de har gode erfaringer med at tage ud og ringe på dørene hos forældrene. Deres erfaring er, at emnet for kontakten skal være så praksisnært og konkret knyttet an til deres barn som muligt.

Forældrenetværket er skrevet ind i begge helhedsplaner, hvilket betyder, at der er afsat ressourcer til understøttelse af netværket. Det er imidlertid ikke beskrevet, hvem der skal stå for børnepasning, indkaldelse, mad til arrangementerne mm. og ifølge projektlederen, er sådanne små praktiske opgaver yderst vigtige at få planlagt. En repræsentant fra styregruppen påpegede i den forbindelse, at det ville være muligt at arbejde videre med, at en kernegruppe af de frivillige forældre kunne tænkes ind i forhold til at rekruttere forældre til arrangementerne i samarbejde med skolerne i området. Disse kvinder kunne samtidig fungere som lokale rollemønstre og hun påpegede, at en sådan model ville helhedsplanen kunne støtte økonomisk.

Der er således på nuværende tidspunkt endnu ikke etableret et fastforankret forældrenetværk, men det er under opsejling.

Mere viden om uddannelse og muligheder for at støtte deres børn, mere aktiv deltagelse i deres børns skolegang

Evalueringsaktiviteterne har primært bestået af observationer af udvalgte arrangementer og det generelle billede er, at der har været stort engagement fra forældrene og de unge, hvilket har afspejlet sig i en livlig debat til arrangementerne.

Introarrangement i forældrenetværket, september 2013

Til det første arrangement i forældrenetværket valgte man at holde oplæg om uddannelsessystemet via UU vejledere på hhv. urdu, dansk, arabisk og somali. Der var særligt mange deltagere til oplægget på somali. Der var stor forskel på formen i de forskellige oplæg – særligt i de mindre grupper var der en livlig debat blandt deltagerne. I det danske oplæg blev der også stillet spørgsmål undervejs og forældrene virkede meget interesseret i oplægget. Oplægsholderen gjorde meget ud af at formidle vigtigheden af, at de unge i forbindelse med uddannelsesvalg tænker over, hvad de synes er spændende og hvad der gør dem glade, fremfor at tænke på, hvor meget de kan tjene. Der var flere eksempler på, at oplægsholderen blev lidt normativ i sine ytringer, eksempelvis klassificerede han hurtigt EUX uddannelsen, som flere forældre ytrede stor interesse for, som *"en svær uddannelse"*.

Det var en meget detaljeret gennemgang af de enkelte uddannelser, der var på dagsordenen og derfor virkede det rigtig godt, at oplæggene blev holdt på forskellige sprog. De efterfølgende arrangementer har alle været afholdt på dansk – og forældrene har så oversat for hinanden efter behov. Sproget har ikke

umiddelbart virket som en barriere for forældrenes diskussionslyst, og det har også fungeret rigtig fint med de kønsblandede arrangementer, hvor både mødre, fædre og unge har budt ind.

Uddannelsesbasaren, november 2013

En af aktiviteterne i forbindelse med forældreindsatsen var afholdelsen af en uddannelsesbasar en lørdag i slutningen af november måned på Peder Lykke Skolen.

Der kom rigtig mange deltagere til arrangementet fra start – både voksne, unge og børn. Basaren var præget af en afslappet stemning, hvor folk bevægede sig rundt blandt standene og området, hvor der var mad. Der var desuden arrangeret aktiviteter for de mindre børn – f.eks. et tegnehjørne og udendørs aktiviteter. Basaren fremstod i sit udtryk mindre messeagtig end andre lignende basarer.

Uddannelsesstandene tilbød primært informationsmateriale og dialog – og kun enkelte stande havde arrangeret mere hands on aktiviteter. Eksempelvis havde 10. klasse centeret fodboldmål med, men deres stand var placeret lidt afsides, så de kom ikke rigtigt i spil.

På basaren var der oplæg ved to unge rollemodeller og to forælderrollemodeller. Der var 11 forældre til oplægget, hvoraf 8 havde etnisk minoritetsbaggrund. Der var otte mødre, tre fædre og 9 børn/unge med etnisk minoritetsbaggrund. Oplægget blev tilrettelagt med korte historier fra rollemodellerne, som affødte en livlig dialog med både forældre og unge og hvor rollemodellerne også bød ind. Fokus var rettet mod vigtigheden af dialog mellem børn og forældre, for på den måde at skabe tillid. Der blev også snakket om forventninger til børnenes uddannelse og en deltagende forældre problematiserede begreberne god og dårlig uddannelse og påpegede at *”god uddannelse handler om, hvad barnet er god til”*. En af de deltagende unge fortalte i den forbindelse om vigtigheden af at rette fokus mod både de personlige, sociale og faglige kompetencer.

Som afslutning på oplægget gav en af forælderrollemodellerne de deltagende forældre den lektie, at overveje hvilke tre ting deres børn er rigtig gode til, at tale med deres barn om det, samt at tale med barnets lærer/skoleleder om vigtigheden af, at få *”de tosprogede forældre på banen”*.

Blanding af unge og forælderrollemodeller virkede således rigtig godt i forhold til at skabe debat og understøttede ideen om uddannelsesbasaren som en familieaktivitet.

CUBION gennemførte ved udgangen korte interview med flere af deltagerne. Fire mødre med etnisk minoritetsbaggrund fortalte, at de på basaren havde fået et godt overblik over børnenes uddannelsesmuligheder og informationer om f.eks. Lektier Online, som de ikke kendte i forvejen.

De fortalte desuden, at de snakker meget med deres børn om uddannelse og påpegede, at det derfor er godt at få mere viden og information. En af mødrene havde også fået viden om en SOSU uddannelse til sig selv. Ingen af dem havde deres store børn med til basaren, men de understregede, at dem ville de tage med næste gang.

En mor og hendes søn (med etnisk minoritetsbaggrund) fremhævede rollemodeloplægget som udbytterigt. De beskrev det desuden som trygt at være på basaren og fortalte, at de havde fået snakket og diskuteret med mange. De påpegede, at de synes det er vigtigt at være sammen til basaren: *”for de forskellige synspunkter giver god dialog”*. De understregede, at det jo ikke kun er forældrene der bestemmer i forhold til uddannelse og fremhævede, at det derfor er rigtig godt at arrangementet er for både børn/unge og forældre.

To unge danske piger fortalte også, at de havde haft deres forældre med til arrangementet. De gav udtryk for, at det er godt, at forældrene var med for, så de kan se, hvilke uddannelsesmuligheder de har. De forventede begge, at de ville komme til at snakke med forældrene om uddannelsesmulighederne, når de kom hjem.

På den baggrund er det rimeligt at konkludere, at uddannelsesbasaren har bidraget til at højne vidensniveauet om uddannelse blandt de deltagende forældre og medvirket til at fremme dialogen om uddannelse mellem forældre og unge/børn. Det forhold at uddannelsesbasaren var tilrettelagt som en familieaktivitet er med til at sikre rammerne for øget dialog mellem forældre og unge.

Forældrearrangement med Basim Osman, januar 2013

Efter en succesfuld aften med psykolog Basim Osman i december 2013 ønskede forældrene at udskifte det planlagte forumteater arrangement i januar med endnu en aften med Basim Osman, hvor de også ville invitere unge med.

Også det andet arrangementet med Basim Osman var en stor succes. Der deltog ca. 30 i arrangementet – heraf var 10 fædre, og der var også 8-10 unge i løbet af arrangementet.

Basim Osman formåede at få både mødre, fædre og de unge til at deltage i en livlig debat. Udover at Basim er en glimrende formidler, formåede han også at få forældrene med, fordi han både udtrykte forståelse for de udfordringer forældrene dagligt skal tackle og anerkendelse af, at det er svært at være forældre til et ungt menneske. Samtidig opnåede han forældrenes sympati og tillid ved at veksle mellem dansk og arabisk – han brugte eksempelvis flere gange arabiske ordsprog, som han så oversatte til dansk eller spurgte om tilsvarende udtryk på andre sprog. I den position kunne han så også mere risikofrit provokere eller forstyrre forældrene og de unge og fik dermed sat gang i den livlige debat.

Udgangspunktet for oplægget var de mange kontekster børn indgår i og det forhold, at opdragelse foregår mange steder. Han påpegede i den forbindelse, at det kan være udfordrende at have en dobbelt kulturel identitet og at det er forældrenes ansvar at støtte deres børn i *”at dobbelt er godt!”* og sagde: *”Vi skal hjælpe vores børn til at blive danske [her holdte han en kunstpause – og fortsatte] på en arabisk, tyrkisk eller somalisk måde! Vi skal hjælpe dem med at bygge bro!”*. Han understregede at hvis børnene ikke får de to kulturer integreret kan de vokse op og få en modstandsidentitet.

Derefter snakkede han om teenageårene som en svær periode og understregede behovet for, at forældrene inviterer til dialog. Han gjorde fortællingerne meget nærværende ved også at bringe fortællinger fra egen familie i spil. Han åbnede derefter op for debat og der var rigtig mange, der bød ind – både mødre, fædre og unge. Mange måtte vente relativt længe på at sige noget, fordi der var en skov af hænder. De debatterede blandt andet forskellen i opdragelse af drenge og piger. Nogle bød ind med egne betragtninger, mens andre stillede konkrete spørgsmål til *”eksperten”*. Efter et stykke tid spurgte en mor: *”Hvor er religionen henne i dette her?”* Spørgsmålet affødte en lang debat om religionens betydning for opdragelse – med ivrig deltagelse af rigtig mange. Der var så meget dialog, at der næsten ikke var tid til pause – og arrangementet blev udvidet med 20 minutter. Der blev dog holdt en kort pause, hvor en del af de unge var oppe at snakke med Basim Osman.

Det var således en aften præget af megen dialog på tværs af generationer og det virkede på den måde rigtig godt at have både forældre og unge med til arrangementet, hvilket Basim Osman også påpegede mange gange.

Forældrearrangement med unge rollemodeller og forældre rollemodeller, marts 2014

Til arrangementet deltog 11 mødre (hvoraf 2 havde etnisk dansk baggrund), 6 fædre med etnisk minoritetsbaggrund og 8 unge (heraf en dreng) samt ca. 25 mindre børn, blev passet udenfor lokalet.

De unge rollemodeller indledte og fortalte hver især om deres uddannelseserfaringer med særligt fokus på deres forældres forventninger til deres uddannelse. Den ene er uddannet pladesmed, hvilket hans forældre var skuffede over, fordi han er den eneste søn og de havde forventet at han skulle på gymnasiet og derefter blive advokat eller lignende. Det affødte flere kommentarer fra de deltagende mødre der fortalte om deres børns uddannelsesvalg og en mor påpegede, at de unge har brug for at forældrene presser dem lidt, fordi *”det vil de blive glade for senere i livet”*. Rollemodellen samlede op på diskussionen og understregede, at det han efterspurgte fra forældrene er dialog, forståelse og accept. Den anden unge rollemodel fortalte om, hvordan han, uden at fortælle hans forældre om det, var droppet ud af 10. klasse og i stedet havde fået sig et fritidsjob. Han valgte ikke at sige det, fordi han tænkte at de ikke ville bryde sig om hans beslutning. Historien affødte en debat om at det er svært at træffe valg om uddannelse, hvis man ikke får opbakning hjemmefra og en mor understregede i den forbindelse, at man skal være taknemmelighed over de mange uddannelsesmuligheder og at man derfor bør udnytte de gode

muligheder. På den måde kan de mange muligheder også være medvirkende til at skabe et pres på de unge. En far spurgte rollemodellerne om hvor meget venner påvirker uddannelsesvalget og den ene rollemodel svarede, at vennerne betød rigtig meget. Han understregede at drenge i den alder har et *"Broderskab"*, og konstaterede at han lyttede mere til sine venner end til sine forældre.

En af rollemodellerne fortalte om ALI syndromet (Advokat, Læge, Ingeniør) og forældrene grinede og gav udtryk for at det kunne de godt genkende.

De deltagende forældre og unge var meget engagerede og gik aktivt ind i debatten. De unge rollemodeller var rigtig gode til at skabe debat og der blev drøftet mange spændende dilemmaer om uddannelse, forventningspres, job, religion og køn. Det var bemærkelsesværdigt så åbne og ærlige forældrene var i drøftelsen af emnerne.

Derefter holdte de 2 forælderrollemodeller oplæg om bl.a. egne uddannelseserfaringer, om hvordan man støtter sine børn og om vigtigheden af god kommunikation mellem skole og forældre.

Efter oplæggene var der tid til yderligere debat og da en mor spurgte om gode råd til, hvordan man kunne gøre det mindre forvirrende for en 17 årig at skulle vælge uddannelse, pegede flere forældre på brobygningsordninger. De understregede desuden vigtigheden af, at lærerne ikke giver op overfor eleverne og de efterspurgte også mere vejledning målrettet forældrene.

Forankring og UU som tovholder

De lokale aktører giver under fokusgruppeinterviewet flere gange udtryk for, at det er super vigtigt, at det er UU der er tovholder for forældreindsatsen, så den formelle vejlederdel er repræsenteret. De understreger, at indsatsen også passer fint ind i helhedsplanernes fremadrettede planer om, at arrangementer skal planlægges ud fra forældrenes ønsker. Helhedsplanerne er pt. i dialog med UU omkring videreførelsen af forældreindsatsen, herunder uddannelsesbasaren. De påpeger i den forbindelse, at det er første gang det er lykket at få forældrene til at komme og mener derfor, at det er oplagt at genbruge set uppet. Den fremtidige forankring afhænger nu af den nye UU leders beslutning og repræsentanten fra en af helhedsplanerne siger, at hvis UU takker nej, er hun sikker på at helhedsplanerne vil videreføre uddannelsesbasaren. Hun understreger dog, at hun finder det oplagt, at det er UU der kører indsatsen videre, fordi helhedsplanerne jo kun er midlertidigt i områderne.

Delkonklusion forældrenetværket

Alt i alt kan det konkluderes, at forældreindsatsen i høj grad har været en succes. Det er lykket at tiltrække såvel mødre, fædre og unge med etnisk minoritetsbaggrund til en række forældrearrangementer og til uddannelsesbasaren. Møderne på tværs af generationer har affødt livlige debatter og har således medvirket til at skabe øget dialog om uddannelse.

En af de lokale aktører giver udtryk for, at det er første gang, at han har været med til at skabe et forældrenetværk der virker – om end det stadig er i lille skala. Han fremhæver det som positivt, at forældrene aktivt er begyndt at efterspørge temaer til arrangementerne. Der er pt. ved at blive etableret et frivilligt forældrenetværk, som skal videreføre forældreindsatsen.

Samtidig bliver det i fokusgruppeinterviewet med de lokale aktører påpeget, at det er lykket at få lagt grundstenen til en lokal begivenhed, uddannelsesbasaren, som er efterspurgt af både forældrene og af institutionerne. I forhold til den fremtidige forankring af basaren bliver det understreget, at det kræver at UU også kan se værdien af det.

Eftersom evalueringsaktiviteterne primært har bestået i observationer på arrangementerne, er det ikke muligt at belyse, hvorvidt de deltagende forældre bliver bedre til at støtte deres børn i uddannelse og uddannelsesvalg, og deltage mere aktivt i deres børns skolegang. Det er imidlertid rimeligt at konkludere, at forældrene via arrangementerne har opnået ny viden om uddannelsessystemet i Danmark, samt har fået lejlighed til at debattere dilemmaer i forbindelse med uddannelse med såvel professionelle, andre forældre, egne og andre unge. Således er de deltagende forældre blevet klædt bedre på til at støtte deres børn i uddannelse, uddannelsesvalg og deltage mere aktivt i deres børns skolegang.

4.2 Læringsakademi for drenge

True North stod for gennemførelsen af læringsakademiet på Højdevangens skole i Urbanplanen. Læringsakademiet bestod af 4 ugers dagscamp for 30 drenge fra 7.-9. klasse, der havde udfordringer i forhold til fremmøde, motivation for skolegang og faglige udfordringer i hhv. dansk og matematik. Drengene var udvalgt på tværs af 10 klasser i overbygningen. Det deltagende lærerteam gennemgik desuden en indledende introduktionstræning. True North henter sin pædagogiske inspiration fra holistiske læringsprincipper, styrkebaseret læring, synlige mål og aktiv involvering. De 4 ugers læringsakademi camp blev gennemført på Højdevangens skole i januar 2014.

Evalueringen

Evalueringen baserer sig på CUBION's dataindsamling, samt indsatsens interne statusrapport og faglige test resultater og trivselsmålinger fra True North. CUBION har foretaget følgende dataindsamling:

- ➔ 1 indledende møde 9. januar
- ➔ 2 observationer af campen herunder deltagelse i et teammøde 14. og 27. januar 2014
- ➔ 2 kvalitative interviews med unge (ét i løbet af campen og ét ca. 2 måneder efter afslutning)
- ➔ 1 fokusgruppeinterview med lærer/pædagog teamet umiddelbart efter campen 18. februar
- ➔ 1 fokusgruppeinterview med klasselærere til elever, der har deltaget i campen

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af indsatsens forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlangt sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- De 5 lærere har opnået kompetence til at afvikle campen sammen med TN's instruktører.
- Drengenes danskfaglige niveau er for min. 50 pct. af gruppen målbart forbedret ved forløbets afslutning.
- Drengenes motivation og indsigt i egen læringsstil er for min. 50 pct. af gruppen øget ved forløbets afslutning
- Lærere fra resursecentret underviser kollegaer på pædagogiske møder og vejleder gennem konsultative processer med skolens lærerteams.
- De 5 lærere er ud fra egen, skoleledelsens og TN-instruktørernes vurdering klædt på til at planlægge og afvikle fremtidige intensive læringsforløb

Virkninger på mellemlang sigt

- De 5 lærere er klædt på til at vejlede, konsultere og videregive metoder til kollegaer
- Drengene overgår til almindelig klasseundervisning igen, med styrkede læringsforudsætninger
- Der gennemføres forløb i skoleåret 14/15 i 2 udvalgte klasser. Forløbene planlægges og afvikles af skolens lærere, med udgangspunkt i viden og erfaringer fra resursecentret.

Lærernes vurdering af forløbet samt eget udbytte

Undervejs i forløbet var lærerne meget inspirerede af metoderne og gik meget engageret til opgaven. Adspurgt om hvad det bedste ved forløbet var svarer de bl.a.:

"Det bedste var at opleve, at drengene trives ved at gå i skole – at give dem et frirum og selv få et rum, hvor man kunne være sammen med drengene på en god måde" og "Noget af det bedste ved campen var, at vi var så mange voksne sammen, at man kunne supplere hinanden, det giver overskud" og "Den største oplevelse var, at vi kunne rumme dem alle sammen. Alle har fået noget med".

Flere af dem udtrykte overraskelse over, at drengene rykkede sig så meget i forhold til de personlige og sociale kompetencer f.eks. i forhold til evnen til at reflektere over egen adfærd. De fremhævede desuden, at der blev skabt accept af, at det var okay at lære: *"Det bedste er at drengene har fået lyst til læring"*.

I forhold til lærernes egen kompetenceudvikling er de imidlertid lidt mere kritiske. Det skyldes en oplevelse af, at de fra start var klædt for dårlig på til forløbet. De fortæller, at det hele gik meget hurtigt, og at de kun havde enkelte møder inden start. Derfor oplevede de, at forløbet bar meget præg af "learning by doing" og ad hoc løsninger og de påpeger, at det ville have været hensigtsmæssigt med en strammere struktur. Den oprindelige plan var, at True North skulle varetage undervisningen i uge 1, at lærerteamet skulle tage mere over i uge 2, og at de skulle være ansvarlige for uge 3 og 4. Men sådan forløb det ikke – forløbet var snarere præget af dag til dag planlægning og derfor blev det True North, der var ansvarlige hele vejen igennem. På den baggrund er det lærernes vurdering, at de ikke har fået nok ud af forløbet og de efterspørger en større viden om metoderne og teorierne bag, der ikke alene baserer sig på True Norths udlægning.

De synes alle overordnet set, at indsatsen har været en succes, men fremhæver, at det kunne have været en endnu større succes, hvis der havde været mere struktur og mere opfølgning.

Drengenes udbytte

I de følgende afsnit belyses drengenes faglige, personlige og sociale udbytte af læringsakademiet.

Fagligt udbytte

True North har gennemført en række faglige test i læsning, retstavning og matematik. Testene er gennemført som før og eftertest og de samlede resultater viser, at der har været en gennemsnitlig fremgang på 17 % i drengenes læserigtighedstest, en gennemsnitlig fremgang på 47 % i drengenes læsehastighedstest og en gennemsnitlig fremgang på 34 % i forhold til drengenes retstavningstest. I matematiktesten er der en gennemsnitlig fremgang på 12 %.

Det kan således konkluderes, at drengene ifølge testresultaterne har forbedret sig fagligt. Både ledelsen og lærerne på Højdevangens skole stiller imidlertid spørgsmålstejn ved validiteten af testresultaterne. De påpeger, at den faglige progression, der er blevet testet for i indsatsen, eksempelvis kun baserer sig på et lille udsnit af ord fra de standardiserede test, som eleverne målrettet er blevet trænet i, og påpeger at eleverne tilmed har taget testen flere gange. Lignende forhold gør sig gældende for de andre test. Det primære formål med de faglige tests er ifølge True North, at lade drengene opleve, hvor højt det var muligt at præstere, når de havde optimale læringsbetingelser, og de havde forberedt sig til testen. Og denne strategi, med netop at skabe korte synlige resultater for eleverne, anerkender ledelsen og lærerne, men mener, at man skal passe på med ikke at "pumpe resultaterne op".

Drengene er i løbet af forløbet også blevet mere bevidste om deres læringsstile, hvilket flere af de interviewede drenge også giver udtryk for. Således er flere af dem blevet bevidste om, at de eksempelvis lærer bedst med musik i ørerne eller i stille rum. Der er imidlertid ikke blevet fulgt systematisk op på drengenes læringsstiltest, så det har krævet at drengene selv tager højde for deres læringsstil.

Drengenes selvoplevede udbytte – fagligt, personligt og socialt

I det første interview med drengene fremhævede flere af dem, at de var taknemmelige for at være på læringsakademiet fordi: *"Det har hjulpet os med at komme videre"*. De forklarede, at de var kommet videre fagligt. De sagde i den forbindelse, at *"Her har man haft lyst til at komme"* og forklarede, at det skyldes, at der var større alsidighed, flere valgmuligheder, man fik hurtigere hjælp og der var meget mere bevægelse (f.eks. stave mens de spiller bordtennis og spille ord golf) end der normalt er i skolen – og det er alle enige om virker motiverende. At de stort set var fuldtallige alle dage på læringsakademiet vidner også om en høj grad af motivation blandt drengene.

De påpegede desuden, at det forhold, at de startede med at spise morgenmad sammen om morgenen var godt for fællesskabet og var med til at sikre, at alle kom godt i gang.

Indtrykket fra observationerne af forløbet var også, at drengene var meget engageret og indgik aktivt i aktiviteterne. Der blev på dagene vekslet mellem aktiviteter, der krævede høj koncentration, fysiske øvelser, kreative og sociale øvelser og energizers. True North involverede drengene undervejs i aktiviteterne ved at lave råb, fanfarer og forskellige fagter. I pauserne blev der oftest spillet musik og i det hele taget forsøgte instruktørerne at "være i øjenhøjde" med drengene. På den måde blev drengene udfordrede på mange forskellige måder. På en workshop, hvor drengene skulle arbejde med at opstille mål, viste instruktøren fra True North et eksempel på det at opstille et mål, ved at sluge en fakkel og begyndte at oplære flere af drengene i, hvordan man gør det. Formålet med denne event var at vise, at det er muligt at indfri sine mål, hvis man øver sig.

Drengene var i forløbet inddelt i faste teams, hvilket flere gav udtryk for virkede godt, fordi *"man blev hurtig tryk"*. Det forhold, at de var så mange voksne tilknyttet forløbet, muliggjorde også en høj grad af fokus på de enkelte drenges forskellige behov for hjælp og guidning undervejs.

I både første og andet interview blev drengene bedt om at beskrive, hvad de særligt havde fået ud af at deltage i forløbet. I første interview svarede de bl.a., at:

"Jeg er blevet lidt bedre til læsning", "Jeg har lært at tro lidt mere på mig selv og vide at jeg godt kan", "Jeg er blevet bedre til at være sammen med andre og til at lytte til folk og ikke snakke henover dem".

I andet interview fortalte en af drengene, at han har fået en ny læringsmetode der består i, at der skal være stille når han læser – og det har fået ham til at begynde at læse store bøger og *"det er fedt"*. Han fortalte også, at han er gået en karakter op i den skriftlige prøve.

En anden fortalte, at han er blevet bedre til at være mere social, at være mere stille i timerne og blevet bedre til at arbejde i grupper. En tredje sagde, at han var blevet bedre til at koncentrere sig – men han oplevede, at det primært holdt den første måned efter projektets afslutning. Endelig fortalte en fjerde dreng, at hans lyst til at læse er blevet fastholdt efter afslutningen.

Tre af de interviewede drenge gav udtryk for, at deres lærere og klassekammerater også kan mærke, at de har rykket sig. Samtidig fortalte flere, at de ikke oplever at deres lærere møder dem særligt positivt og de påpegede, at *"Lærerne i projektet forstår os bedre"*. De forklarede i den forbindelse, at *"når de [lærerne] behandler en på den samme måde, så får man den samme rolle som før – så bliver man holdt fast i ens gamle rolle"*. De påpegede i forlængelse heraf, at deres fremskridt måske kunne have været fastholdt endnu mere, hvis lærerne havde støttet dem mere.

De fem interviewede drenge gav udtryk for, at de savner læringsakademiet. De savner især sammenholdet, den måde man lærte på, valgfriheden og bevægelsesmulighederne. Eleverne ville også alle sammen anbefale andre elever at deltage i læringsakademiet.

De interviewede lærere har også givet udtryk for, at de har oplevet at de fleste af drengene har rykket sig fagligt og/eller socialt. De påpeger dog, at det har været yderst vanskeligt for dem at understøtte, at forbedringerne blev fastholdt.

Overleveringsvanskeligheder

Overleveringen fra forløbet viste sig at være en noget større udfordring end først antaget. Dette skyldtes primært, at der ikke fra start var udarbejdet en "køreplan" for overleveringen og at klasselærerne ikke havde været involveret i forløbet undervejs. De var dermed ikke klædt på til at følge op på drengenes fremskridt, læringsstile mål mm. De interviewede klasselærere gav også udtryk for, at de savnede information både før, under og efter forløbet og at de særligt efterfølgende savnede referencer, som de kunne bruge i forhold til drengene. Flere lærere har efterfølgende påpeget, at den manglende overlevering

er særligt problematisk i forhold til indsatsens målgruppe, hvor flere netop har svært ved at håndtere skift og overgange.

Den manglende information og den problematiske overlevering affødte en frustration hos lærerne, og der opstod ifølge ledelsen og lærere en form for "splitting" i lærerteamet mellem de lærere, der var en del af forløbet og de andre.

Projektets lærerteam oplevede, at de skulle forsvare projektet og de følte sig samtidig ikke klædt godt nok på til det. Dette blev yderligere vanskeliggjort af at True North ikke leverede materialer og testresultater som aftalt, hvilket eksempelvis betød, at et ellers planlagt oplæg for lærerkollegaerne måtte aflyses. Samtlige interviewede lærere pegede i den forbindelse også på, at ledelsen ikke har støttet nok op om overleveringsprocessen og ikke har afsat de nødvendige ressourcer til den del.

Den omtalte "splitting" er imidlertid blevet løst, efter at ledelsen har taget initiativ til at afholde en række opfølgende møder med lærerteamet og de relevante klasselærere.

Forankring og fremtidige planer

På trods af udfordringerne med overleveringen har projektet sat sine aftryk på skolen. Dels er lærerteamet klædt på til at varetage særlige funktioner på skolen og dels har de fået indrettet to klasser med udgangspunkt i de pædagogiske principper fra læringsakademiet. De er desuden i gang med at udarbejde materialer til brug for andre lærere.

Af statusrapporten fremgår det endvidere, at der er planlagt workshops og vejledningsforløb fra resursecenteret til den brede lærergruppe. I næste skoleår er det planlagt, at seks nye 7. klasser skal arbejde systematisk med implementering af udvalgte metoder fra Læringsakademiet.

Endeligt bliver der i resursecenteret oprettet en taskforce og prioriteret resurser til, at lærerne fra drengeprojektet kan lave intensive forløb i udvalgte klasser næste år. Blandt andet bliver lærere fra projektet næste år bevidst placeret i to af skolens udfordrede klasser, for ved hjælp af metoderne fra læringsakademiet, at ændre på klassernes kulturer.

I forhold til den kommende skolereform planlægger skolen også systematisk brug af værktøjet Rurics, som var det værktøj lærerne anvendte på læringsakademiet, til at arbejde med konkrete læringsmål.

Den vigtigste læring skolen har fået ud af forløbet er, at fremtidige indsatser og projekter skal foregå i elevernes blivende kontekster. Indsatserne skal således være forankret i klasserne og i faste lærerteams. I opstarten af sådanne forløb kan der være behov for en massiv tilstedeværelse af lærere, der arbejder med klassens lærerteam og eleverne. Planen er så langsomt at nedtrappe de ekstra lærerkræfter, samtidig med at klassens egne lærere og elever selv arbejder videre med metoderne. Skolen gør således op med en gammel specialundervisningstankegang, der netop går ud på at udvælge en gruppe elever og give dem særlig undervisning i en ny kontekst. Man har således konstateret, at denne model er for sårbar i forhold til implementering og fastholdelse af resultaterne.

Forbedringsforslag

I forbindelse med evalueringen har såvel lærere som elever afgivet en række forbedringsforslag til læringsakademiet eller lignende projekter. Nedenstående forbedringsforslag er rettet mod gentagelse af læringsakademiet eller iværksættelse af lignende camps og er dermed ikke direkte målrettet kommende indsatser forankret i elevernes blivende kontekster.

- Det er nødvendigt med en klarere målgruppebeskrivelse fra start. Oplevelsen fra dette projekt var at målgruppen var for bred – dels fordi den både rummede fagligt og socialt udfordrede elever og dels fordi den både rummede 7., 8. og 9. klasses drenge. Det viste sig, at flere af 7. klasses eleverne ikke i så høj grad profiterede af indsatsen

- Flere af eleverne ønskede mere faglighed fra start – de gav udtryk for, at der var for meget leg og for meget fokus på de personlige og sociale kompetencer i de første to uger. Særligt i anden uge ønskede flere at skrue ned for den del
- Flere af drengene påpegede, at forløbet var for kort og at der er behov for at opfriske det en gang i mellem
- Både lærere og elever peger på vigtigheden af, at elevernes lærere bliver informeret og involveret i kommende forløb, så de ved hvad eleverne har været igennem, hvordan eleverne har arbejdet og de opnår viden om, hvordan børnene lærer bedst. Dette kunne eksempelvis sikres ved, at lærerne kommer på besøg en gang om ugen, og ved at resultater af eksempelvis læringsstils test og faglige test bliver videreformidlet til lærerne.
- Kommende projekter bør i langt højere grad følge det pensum, der er fastlagt i klasserne – ellers går eleverne glip af for meget og bliver nem "tabt bagefter"
- Overleveringen skal være planlagt og skemalagt fra starten.
- Det ville være fint med en video hvor både elever, lærere og instruktører fra True North fortæller om forløbet
- Der er ligeledes behov for bedre forældreorientering om sådanne projekter. Flere lærere fortalte, at de undervejs i projektet oplevede frustrerede forældre, der ikke vidste hvad der foregik.

Delkonklusion Læringsakademi for drenge

Det kan i relation til målene for indsatsen konkluderes:

- At lærerteamet (bestående af 5 lærere og en pædagog) er blevet kompetenceudviklet i forbindelse med projektet, men at teamet ikke har følt sig godt nok klædt på til at vejlede, konsultere og videreformidle metoderne til deres kollegaer. Lærerne er imidlertid begejstret for metoderne og er så småt i gang med implementeringen af metoderne i forskellige sammenhænge. Skoleledelsen oplever, at de via projektet har fået et rigtig godt udgangspunkt for at implementere den nye skolereform.
- Størstedelen af drengene forbedrede deres danskfaglige niveau i løbet af projektet. Der bliver imidlertid sået tvivl om validiteten af de faglige test og interview med såvel lærere som elever viser, at det har været vanskeligt at fastholde forbedringerne, som følge af en mangelfuld overlevering.
- De interviewede drenge gav udtryk for, at deres motivation for at gå i skole blev øget som følge af projektet. Flere af drengene fortalte imidlertid, at det har været svært at fastholde motivationen, da de kom tilbage i deres klasser fordi de særligt savnede alsidigheden, valgfriheden, bevægelsesmulighederne samt de mange voksne.
- Der er planlagt kommende forløb for flere klasser i næste skoleår med afsæt i erfaringerne fra Læringsakademiet for drenge.

Det kan desuden konkluderes, at:

- Samarbejdet med True North ikke til fulde har levet op til forventningerne – særligt ikke hvad angår afrapporteringen og overleveringen af viden og resultater.
- Der er behov for større ledelsesmæssig opbakning til lignende indsatser og projekter – særligt hvad angår implementeringsfasen.

Alt i alt kan det således konkluderes, at en del af målene for Læringsakademiet for drenge er blevet indfriet, men at implementeringen og fastholdelsen af resultaterne har været yderst vanskeligt. Dette er hovedårsagen til at Højdevangens skole fremadrettet vil arbejde med indsatser, der er forankret i elevernes blivende kontekster og er et centralt læringspunkt i forhold til lignende indsatser andre steder.

Kommende evalueringsaktiviteter i forbindelse med læringsakademiet

Med henblik på yderligere at fokusere på drengenes udbytte af indsatsen gennemføres endnu et fokusgruppeinterview med de tidligere interviewede drenge. Interviewet er planlagt efter eksamen, så en eventuel faglig progression kan dokumenteres. CUBION skal desuden gennemføre endnu et interview med lærerteamet i begyndelsen af det nye skoleår. Formålet med interviewet er at opnå viden om, hvordan lærerne arbejder videre med metoderne og derved opnå mere nuanceret viden om implementeringen af de anvendte metoder på Højdevangens skole. True North har desuden gennemført en før trivselsmåling og gennemfører i juni måned en efter trivselsmåling. Resultaterne af målingen vil indgå i den afsluttende evalueringsrapport.

4.3 Mobile byrum med lynprojekter

Mobile Byrum med lynprojekter er blevet gennemført i et samarbejde mellem Urbanplanen Partnerskaber, Sundholmskvarterets Helhedsplan, Områdeløft og Amager Vest Lokaludvalg. Projektperioden løb fra 15. maj 2013 til 15. maj 2014. I projektet har man valgt at koble Lynprojekt-konceptet på Mobile Byrum, som var et eksisterende forsøgsprojekt, der havde som hovedfokus at opsøge de unge på gadeplan og i samspil med de unge udvikle aktiviteter i byrummet. Denne kobling har primært givet sig til udslag i at der har været øget fokus på at være opsøgende i forhold til rekruttering af unge. Projektet har eksempelvis været repræsenteret på 10 forskellige lokale arrangementer som eksempelvis Uddannelsesbasar, feriecamp, urban festival og ungecamp.

Formålet med projektet er overordnet set, at understøtte regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang i 2015 som minimum skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Af projektbeskrivelsen fremgår det at projektet i relation hertil skal:

”bidrage til, at de unge projektmagere tager aktivt ansvar for eget liv. Herunder skal det fremme aktivt medborgerskab ved at motivere de unge til at lave projekter i andre sammenhænge og i den forbindelse blive aktive i fritids- og foreningslivet. Derudover skal ”MB13 med Lynprojekter” bidrage til, at de unge får styrket deres egne personlige, sociale og faglige kompetencer ift. Uddannelse og arbejdsmarkedsparathed”.

Organisering og målgruppe

Der er ansat en projektleder på projektet, der understøttes af projektets styregruppe. Styregruppen består af en repræsentant fra hhv. Brug for alle unge, Sundholmskvarterets områdeløft, Amager Vest Lokaludvalg, samt en fra hver af områdernes helhedsplan. Der er etableret et ungeudvalg bestående af seks unge (fem drenge og en pige). Der er tre ungeudvalgsmedlemmer fra hvert af de to områder. Fem af de unge har været med fra start og der er således kun rekrutteret en undervejs i forløbet. Der indgår desuden 3 repræsentanter fra Amager Vest Lokaludvalg på skift i ungeudvalget.

Ungeudvalget mødtes i starten en gang om ugen og i sidste fase af projektet hver anden uge. Det viste sig ifølge projektlederen og styregruppen, at repræsentanterne fra Amager Vest Lokaludvalg ikke var klædt godt nok på til at sidde i ungeudvalget og at de havde andre dagsordner for projektet, hvilket påvirkede de unge på en u hensigtsmæssig måde. Derfor valgte man ca. midtvejs i projektet, at en styregruppe-repræsentant også deltog til ungeudvalgs-møderne med henblik på at holde styr på kommunikationen mellem de unge og de ældre repræsentanter og understøtte projektlederen.

Oprindeligt var det planen, at projektet skulle samarbejde med Kraftwerk et om uddannelse af ungeudvalget og afholdelse af workshops, ligesom det er tilfældet i Fredericia, Ishøj, Vollsmose og Gellerup/Toveshøj. Der opstod imidlertid uenighed om projektet og Kraftwerk et valgte at stoppe samarbejdet. Derefter indgik projektet en aftale med DGI Storkøbenhavn om uddannelse af ungeudvalg, udarbejdelse af materiale til vejledningsprocedurer og facilitering af projektworkshops.

Projektets primære målgruppe er alle unge fra Urbanplanen og Sundholmskvarteret i alderen 13-25 år. Projektet har dog særligt fokus på drengegruppen, fordi drengene ifølge statistiske opgørelser i mindre grad end pigerne gennemfører en ungdomsuddannelse. Projektet ønsker at appellere både til unge, der er erfarne projektmagere og unge, der ikke har erfaring med projektarbejde.

Evalueringen

Evalueringen baserer sig på CUBION's dataindsamling, samt projektets interne statusrapport. CUBION har foretaget følgende dataindsamling:

- ➔ Observationer af workshop for unge, der har lyst til at lave projekter (27. marts 2014)
- ➔ Deltagelse i Ungeudvalgsmøde (22. april 2014)

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af projektets forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlangt sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- Ungeudvalget udviser et lokalt ejerskab over puljemidlerne og opfordrer 30 unge via dialog, til at deltage og/eller ansøge om et lyn-projekt.
- 25 unge bliver bedre til at skrive projektansøgninger, og ved hvortil de skal rette dem
- Mindst 20 projektbeskrivelser afleveres af målgruppen og behandles af Ungeudvalget.
- Mindst 150 unge har deltaget i de gennemførte projekter.
- 50 pct. af deltagerne er over 16 år.
- 50 pct. af lynprojektdeltagerne får øget viden om uddannelser, erhverv og fritidslivet
- 50 pct. af de unge projektmagere og 25 pct. af deltagerne får øget motivation for at gøre en forskel for lokalområde.

Virkninger på mellemlang sigt

- Urbanplanen og Sundholmskvarteret har et øget fokus på uddannelsesrelaterede aktiviteter og forankrer MB13lyn i deres regi.
- Amager Vest Lokal Udvalg inspireres af unge udvalgets behandlings procedurer.
- Unge skriver projekt ansøgninger for at opnå økonomiske midler fra andre puljer/fonde.
- 50 pct. af de unge projektmagere opnår en øget forståelse for det at være aktivt medborgerskab
- Mindst 35 unge har udvidet deres indsigt i forhold til deres valg af uddannelsesret retning og fritidsaktiviteter

Status

Af projektets statusrapport fremgår det, at ungeudvalget i alt har modtaget og behandlet ca. 46 ansøgninger. Heraf er der pr. 1. april 2014 gennemført 18 projekter, hvoraf 16 af disse er gennemført af drenge og 2 af piger. 3 af projekterne var gigapulje projekter (10.000 kr.), 11 projekter var Maxipulje projekter (5000 kr.) og 4 projekter var minipulje projekter (3000 kr.).

Mindst 150 unge har deltaget i de gennemførte projekter og mere end 50 % af de unge er over 16 år.

Ungeudvalgets rolle

Som konsekvens af det afbrudte samarbejde med Kraftwerket, blev ungeudvalget ikke uddannet fra start, hvilket har betydet, at de selv har måttet lære sig mange af tingene. Projektlederen påpeger, at det – udover en del udfordringer – har betydet, at de unge har fået et stort ejerskab til projektet. Hun understreger dog vigtigheden af, at få en *”fælles platform for ungeudvalget”*.

De interviewede ungeudvalgsrepræsentanter fortalte også, at de har stort ejerskab til projektet og de udtrykte stort engagement i forhold til projektet. På et ungeudvalgsmøde viste det sig bl.a. ved, at flere af ungeudvalgsmedlemmerne gerne efter behov ville lave ekstra aftaler om projektrådgivning med ansøgere. Det forhold, at ungeudvalget også gennem hele forløbet har bestået af den samme faste kerne, vidner også om et stort engagement og ejerskab til projektet blandt ungeudvalgsmedlemmerne.

Under interviewet fortalte de, at de oplevede at deres deltagelse i ungeudvalget: *"Giver respekt fra de andre unge – fordi de er med til at bevilge penge"*.

Ungeudvalget har indgået aktivt i rekrutteringen af unge til aktiviteterne. I den forbindelse har de arbejdet med forskellige modeller. Til første workshop foregik rekrutteringen via ungeudvalget og via information på Urbanfestivalen. Det lykkedes at rekruttere 15 deltagere. Til næste workshop hyrede projektet 4 af de ældre unge til at rekruttere til workshoppen, hvilket resulterede i en fordobling af deltagerne (over 30 deltagere). Det skal dog pointeres at anden workshop blev afholdt i Urbanplanen, som i højere grad end Sundholmskvarteret (hvor første workshop blev afholdt) er karakteriseret ved, at unge samles på gadeplan. Til 3. workshop rekrutterede projektet selv og sendte bl.a. flyers og besøgte 8. og 9. klasser på skoler mm. Denne indsats resulterede i 25 deltagere, hvoraf en stor del blev rekrutteret fra omkringliggende klubber på dagen. De har således måttet konstatere, at det er via metoden med at hyre udvalgte unge til at stå for rekrutteringen, at de har opnået det største fremmøde. Det har imidlertid også givet anledning til en del drøftelser omkring frivillighed kontra lønnet arbejde i ungeudvalget og styregruppen. De har ikke sidenhen betalt de unge for deres indsats, men arbejder på at udvikle en fremadrettet model, hvor de unge efter eksempelvis et år i ungeudvalget kan overgå til en lønnet funktion. Projektlederen understregede i den forbindelse, at det ville have været godt med et større forplejningsbudget, så de havde haft mulighed for at tilbyde aftensmad til alle deres frivillige aftenmøder. Det kan således konkluderes, at de unge udviser ejerskab til puljen og aktivt har medvirket til at rekruttere unge til lynprojekterne.

Øget viden om uddannelser, erhverv og fritidsliv

Langt størstedelen af de gennemførte projekter har omhandlet sportsaktiviteter og det er derfor tvivlsomt om målene, om at de unge deltagere skulle opnå øget viden om uddannelser og erhverv som følge af deres deltagelse i lynprojekterne, er blevet indfriet.

Fokus på det uddannelsesfremmende element har også været et tilbagevendende diskussionspunkt i ungeudvalget, hvor repræsentanterne fra Amager Vest Lokaludvalg flere gange har givet udtryk for, at de prioriterer socialt samvær højere end faglighed. Dette gjorde sig eksempelvis gældende til det ungeudvalgsmøde, hvor CUBION var repræsenteret og styregrupperepræsentanten måtte gå ind og betone, at faglighed er et kriterium for puljen. I et interview med 2 af de unge ungeudvalgsmedlemmer fortalte de, at de tænker læring som et bredt begreb, der også omfatter sociale og trivselsmæssige aspekter.

Undervejs i projektet har de forsøgt at stille større krav til projekternes fokus på faglighed, og forsøgt at rette yderligere fokus på læringsperspektivet, men det har ikke givet sig udslag i direkte uddannelsesrettede projekter.

Øget motivation for at gøre en forskel for andre

De interviewede ungeudvalgsmedlemmer fortæller, at det bedste ved at være med i ungeudvalget er:

"At man får indflydelse på området, at man kan give penge til projekter, der kan sætte ting i gang – være med til at skabe solidaritet i området" og *"At kunne give de unge en chance for at lave noget de andre unge har glæde af"*.

De betoner således vigtigheden af at kunne gøre en forskel for andre. Projektet har gennemført 2 mindre spørgeskemaundersøgelser som evaluering af projektworkshops. I spørgeskemaundersøgelsen vedrørende sidste projektworkshop, svarede 9 ud af 13, at de ved at lave projekter, kan *"Gøre noget godt for andre og*

sit lokalområde". Dette svar blev valgt af flere end eksempelvis svarene: "Finde ud af, hvad man er god til" og "Finde ud af, hvilken uddannelse man vil tage".

Dette vidner om, at mange af de unge er motiveret for at gøre en forskel for andre, men det er imidlertid ikke muligt at dokumentere, om de unges motivation er blevet øget som følge af projektet.

Forankring

Projektet er blevet indskrevet i begge områders helhedsplaner for de næste 4 år, samt indskrevet i Sikker By og Københavns Kommunes Tryghedsplan – Amager Partnerskabet. Der søges pt midler hos områdeløft om at få puljen finansieret frem til nytår.

To unge (hvoraf en er fra Mobilebyrum med lynprojekter) er blevet indskrevet som suppleanter i Amager Vest Lokaludvalg, hvilket er udtryk for et øget ungefokus i organisationen.

To af de gennemførte gigapuljeprojekter har fået vejledning i at søge andre puljemidler og det er lykkedes det ene projekt at få bevilget 50.000 kr. fra Amager Vest Lokaludvalg og de har efterfølgende startet en forening, der hedder Gadehuset.

Andre centrale læringspunkter

Det er ifølge projektlederen og flere styregrupperepræsentanter yderst vigtigt fra start at få alle klædt på til at være i ungeudvalget og sikre ejerskab og fælles retning. De har oplevet, at det har været en stor udfordring at repræsentanterne fra Amager Vest Lokaludvalg ikke har været klædt godt nok på til at deltage, hvilket blandt andet har givet sig til udtryk i, at de har haft andre dagsordner for deres deltagelse og har stillet spørgsmålstejn ved hele projektet herunder styregruppen, projektworkshops, projektlederen mm. Eksempelvis har de ikke bakket op om kriteriet om det uddannelsesfremmende element i projekterne. Denne uoverensstemmelse har påvirket ungeudvalgsmedlemmerne på en negativ måde. Der har derfor været behov for en vedholdende og tydelig kommunikation om projektets formål, og det er med tiden lykkedes at få en mere positiv indstilling til projektet fra alle. Dette har imidlertid betydet, at man ikke i forventet omfang har kunnet trække på de erfarne repræsentanter fra lokaludvalget, i forhold til at klæde de unge på til at vurdere projekterne og vejlede andre unge.

Det er på trods af ovenstående udfordringer alligevel lykkedes at fastholde ungeudvalgsmedlemmerne i hele forløbet. Projektlederen peger på følgende årsager hertil:

- At de unge selv har kunnet søge om midler
- At de har arbejdet meget med relationsarbejde
- At de har mødtes fast en gang ugentligt og at de unge synes det er fedt at kunne læse ansøgninger igennem.
- At de unge har selv været med til at designe logoer, tøj, stickers

Hun tillægger dermed de unges medindflydelse på projektet stor betydning. De interviewede unge gav også udtryk for, at de har lært rigtig meget af at være med. De har bl.a. lært om hele projektprocessen eksempelvis om, hvor hårdt der skal arbejdes, om økonomi aspektet og om nødvendigheden af, at skærpe opmærksomheden mod et projekt. De påpegede desuden at *"de helt klart er blevet bedre til noget samfundsmæssigt"* og forklarede, at de eksempelvis oplever, at de har lettere ved at opnå social accept, fordi man ved, at de kan begå sig sammen med ældre mennesker (som i ungeudvalget).

I forhold til rekruttering har det været vanskeligt for projektet at formidle gennem de lokale skoler på trods af forskellige forsøg. Erfaringen i forhold til rekruttering er således, at styrken ligger i de unges netværk i lokalområdet. Et ungevalgsmedlem forklarede dog, at der er mange ting der spiller ind i forhold til, om de unge kommer til arrangementer – det kan eksempelvis handle om *"frygt for at være på udebane"*. Han peger på pædagogerne, som kilde til at rekruttere de unge, for dem lytter de unge til.

Delkonklusion Mobile byrum med lynprojekter

Det kan dermed konkluderes, at de fleste af de umiddelbare mål og virkninger på mellemlang sigt er blevet indfriet. Således er målene om antal ansøgninger og deltagere, samt alders- og kønskriterier overopfyldt. De unge ungeudvalgsmedlemmer har udvist stort engagement og ejerskab til puljen og har bidraget aktivt til rekrutteringen af unge. Mens de unge i høj grad har haft mulighed for at opnå ny viden om foreningslivet via lynprojekterne, er det mere tvivlsomt med ny viden om uddannelse og erhverv. Hovedfokus har ikke været på det uddannelsesorienterede aspekt i projekterne. Såvel de adspurgte ungeudvalgsmedlemmer samt flere af lynprojektansøgerne betoner vigtigheden af at gøre en forskel for andre og udviser dermed aktivt medborgerskab. Projektet er blevet indskrevet i begge områders helhedsplaner og forankringen er dermed sikret. To unge er blevet indskrevet som suppleanter i Amager Vest Lokaludvalg, hvilket er udtryk for et øget udfokus i organisationen. To af de gennemførte gigapuljeprojekter har fået vejledning i at søge andre puljemidler og det er lykkedes det ene projekt at få bevilget 50.000 kr. fra Amager Vest Lokaludvalg. Projektmedlemmerne har efterfølgende startet en forening, der hedder Gadehuset. Det primære opmærksomhedspunkt i forhold til indfrielsen af målene består således i det noget uklare fokus på lynprojekternes uddannelsesorienterede aspekt.

4.4 Unge kulturpiloter

Kulturforeningen "Liv i Sundby" er i samarbejde med Børne-Kulturpilot ansvarlig for gennemførelsen af projekt Unge kulturpiloter. Det overordnede formål med projektet er, at kvalificere den enkelte unges valg af uddannelse og dermed medvirke til at reducere frafaldet på ungdomsuddannelserne. Dette mål søges indfriet ved at styrke de unges kendskab til erhvervsuddannelserne og øvrige kreativt/praktiske uddannelser gennem praktiske erfaringer med kunst, kultur og håndværk.

Projektet skulle oprindeligt være gennemført i perioden 1. juli 2013 til 1. juli 2014, men eftersom projektet havde en lidt lang opstart, har de fået mulighed for at forlænge projektperioden frem til 1. oktober 2014.

Indsatsen tager afsæt i erfaringerne fra Børne-kulturpiloterne, der i mange år har arbejdet med at skabe nye muligheder for børn i Urbanplanen. Målgruppen er i denne sammenhæng udvidet til at inkludere unge mellem 14-18 år – primært fra Urbanplanen. Projektet bygger på en ung-til-ung tankegang, hvor unge under uddannelse indgår som mentorer i forskellige kunst og kulturforløb.

Evalueringen

Evalueringen af indsatsen er kun lige påbegyndt og der er således kun gennemført en enkelt evalueringsaktivitet.

- ➔ Deltagelse i planlægningsmøde/arbejdsrunde (19. maj 2014)

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af projektets forandringssteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlangt sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- Personlig udvikling for den enkelte unge: Øget selvtillid, øget samarbejdsevne, øget ansvarsfølelse, bedre selvforståelse, øget bevidsthed om egne ressourcer og evner, udvidet horisont i relation til uddannelse og fremtidsperspektiver
- Blive en del af skolens UEA undervisningstilbud
- Penge eller anden form for støtte
- Bruge viden om de unges motivation og behov i projektets videre forløb

Virkninger på mellemlang sigt

- Unge kulturpiloter påvirker andre unge med viden og motivation

- Unge kulturpilotgruppen bliver selvkørende
- Mere oplyst og kvalificeret uddannelsesvalg
- Større ansvar overfor medborgere/fællesskabet
- Økonomisk forankring og videreførelse af projektet
- Erfaringsspredning

Det er på det spinkle datagrundlag endnu ikke muligt at belyse i hvilken grad de opstillede mål er indfriet.

Indledende indtryk fra projektet

Det er lykkedes, at få samlet en Kulturpilot gruppe bestående af 6 drenge og 8 piger i alderen 14-17 år. Der er imidlertid stor forskel på, hvor meget de unge har mulighed for at indgå i projektet, eftersom mange af dem har travlt med skole eller gymnasiet og de fleste tilmed har fritidsjobs. Derfor ønsker projektmedarbejderen at rekruttere en større bruttogruppe af unge, så der hver gang deltager ca. 15 unge kulturpiloter til møder og aktiviteter. I forhold til rekruttering af unge arbejder de udelukkende med "ven til ven rekruttering".

Projektmedarbejderen fortalte, at de primært laver to typer aktiviteter – dels sociale aktiviteter for de unge kulturpiloter og dels kultur og uddannelsesrettede aktiviteter for en bredere målgruppe. Til disse aktiviteter kobler de typisk en fysisk aktivitet med besøg på eller fra en uddannelsesinstitution. Eksempelvis har de besøgt et lærerseminarium, hvor de blev vist rundt af en gruppe studerende, som derefter deltog i en efterfølgende klatretur. Det handler ifølge projektmedarbejderen både om *"at lave noget sjovt og derigennem få et mere uformelt rum sammen med de studerende"*.

På grund af eksamenspres var der kun 4 piger, der deltog i arbejdsgruppemødet – en af pigerne gik i 7. klasse og de andre 3 piger gik i 1. g. På mødet arbejdede de med at planlægge en kajaktur med besøg fra universitetsstuderende og en go card tur med besøg fra en mekaniker uddannelse. Pigerne var særligt interesseret i at få studerende fra medicinstudiet, sprogstudier og fysik på besøg. De aftalte, hvem der skulle kontakte hvem i forhold til de to arrangementer. De foreslog desuden besøg af en forfatter, et besøg på den redaktion der udgiver bladet "Vi Unge" og besøg på Toms Chokoladefabrik. De fortalte, at de tidligere har gennemført en Klatretur i B&W hallerne, et besøg på Statens Museum for Kunst, en filmaften, deltaget i en teaterfestival, haft besøg af skuespillere og set musical på et gymnasium. De fortalte også, at der typisk deltager 5-10 unge i aktiviteterne (udover de unge kulturpiloter). Projektmedarbejderen gav udtryk for, at de gerne ville have endnu flere med til at deltage, så flere kunne få gavn af aktiviteterne, men pigerne gav flere gange udtryk for, at de synes 20 var rigtig mange.

På et spørgsmål om, hvad det bedste er ved at være ung kulturpilot svarede de bl.a.:

"At man kan lave noget eventagtigt man ikke plejer at lave", "Det giver et friskt pust i et rutinepræget hverdag" og "Man lærer nye mennesker at kende". En af dem sagde: "Det er sjovt at få viden om forskellige muligheder og få mulighed for at afprøve noget f.eks. snakke med lærerstuderende eller få mulighed for at prøve parkour eller lignende".

De fremhævede metoden som god, fordi: *"Det er en alternativ metode, hvor man ikke bare læser om uddannelsen på nettet, men i stedet besøger uddannelsen og det bliver mere personligt, når man møder de studerende"*. På den måde bliver ung-til-ung tilgangen fremhævet positivt. De fire deltagende piger havde alle planer om at gennemføre en længere videregående uddannelse, og drømte eksempelvis om at blive læge, advokat, økonom, forfatter, fysiker eller datalog.

Kommende evalueringsaktiviteter

CUBION planlægger at deltage i et af de kommende unge kulturpilot aktiviteter og vil i den forbindelse gennemføre interview med flere af de unge kulturpiloter.

4.5 Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Urbanplanen og Sundholmskvarteret

Overordnet set kan det konkluderes, at det i høj grad er lykkedes at indfri mange af de kvalitative mål for indsætterne i Urbanplanen og Sundholmskvarteret. Dermed må det ifølge forandringsteorien også antages, at indsætterne bidrager til at højne de unges uddannelsesparathed ved at øge deres sociale, faglige og personlige kompetencer. Der er imidlertid lige den anke, at det i forhold til Læringsakademiet for drenge på Højdevangens skole har vist sig vanskeligt at fastholde resultaterne over tid, ligesom det i projekt Mobile Byrum med Lynprojekter har været vanskeligt at fastholde fokus på uddannelsesaspektet.

I forhold til forældreindsatsen har det været en stor succes, at det er lykket at rekruttere fædre til arrangementerne, ligesom det har været en succes at lave aktiviteter målrettet såvel unge som forældre. Disse aktiviteter – eksempelvis uddannelsesbasaren og oplæg ved rollemodeller – er medvirkende til at øge dialogen mellem forældre og unge.

Generelt kan det konkluderes, at projekterne har været udbytterige for dem, der har deltaget. Erfaringerne viser dog, at rekruttering af unge, frivillige og forældre kræver hårdt arbejde og løbende fokus.

Når indsætterne således i høj grad indfrier målene på mellemlangt sigt, må det alt andet lige også antages (hvis resultaterne ellers fastholdes), at de medvirker til at højne de unges personlige, sociale og faglige kompetencer, og at "skridtene på vejen" også på sigt vil føre til ændret uddannelsesadfærd blandt de deltagende unge.

De lokale aktørers vurdering af områdeindsatsen

De lokale aktører roser Brug for alle unge for deres foranalyse, der har sikret, at projekterne bygger videre på eksisterende projekter, indsatser og netværk. Dette afspejler sig eksempelvis også i, at de fleste af de lokale aktører kender hinanden på forhånd og flere af dem indgår i styregrupper for flere indsatser. De giver dog alligevel udtryk for, at det ville have været godt med mere videndeling mellem indsatserne. De har alle oplevet, at der skulle et arrangement til – f.eks. Uddannelsesbasaren eller besøg af departementschefen fra Undervisningsministeriet før de fik et overblik over de forskellige indsatser i området. De foreslog i den forbindelse, at Brug for alle unge fra start samler aktørerne og giver dem et overblik over de forskellige indsatser i området.

Af fokusgruppeinterviewet med de lokale aktører fremgår det således, at de ikke i særlig høj grad oplevede indsatserne som en samlet områdeindsats og de gav også udtryk for, at de gerne ville have et større samspil på tværs og eksempelvis bruge hinanden mere aktivt i forbindelse med rekruttering.

En af de lokale aktører (fra den deltagende skole) pegede i den forbindelse på, at det ville være en god idé at involvere skolerne mere aktivt i rekrutteringen af såvel unge som forældre. Han forklarede, at skolerne jo netop er *"vant til at have kontakt med forældrene – og ved hvem det er nødvendigt at banke på hos for at komme i kontakt"*. Også i forhold til et forankringsperspektiv og for at undgå at indsatserne bliver for personafhængige fandt han involveringen af skolerne hensigtsmæssigt: *"Det er derfor at man skal arbejde ind i de strukturer, der er der i forvejen. Havde man f.eks. brugt en skolestruktur mere til forældrenetværket, så havde man haft en skole, der havde lært noget – nu ligger læringen mere ude i flydende strukturer"*.

Dilemma omkring fokus på det læringsfremmende element

Aktørerne fra Mobile Byrum med Lynprojekter beskrev opstarten, som en *"hård fødsel"*, fordi de havde udarbejdet en forandringsteori, *"der var ambitiøs ud over det realistiske"*. Det problematiske bestod ifølge aktørerne i kravet om uddannelsesfremmende elementer i lynprojekterne. De understregede vigtigheden af, at agendaen om uddannelse ikke skulle komme før de unges lyst til at være med og betone i den forbindelse behovet for at tænke uddannelse bredt – med fokus også på dannelsesbegrebet.

Projektlederen fra forældreindsatsen gav også udtryk for et dilemma mellem den samtidige betoning af forældrenes deltagerinvolvering og det specifikke krav om særligt fokus på erhvervsuddannelsesområdet. De gav alle udtryk for, at der ikke er noget galt med ambitionen om det uddannelsesfremmende element i indsatserne, men påpegede, at det for dem i første omgang handler om at motivere de unge og deres forældre til at være med.

Forankrings udfordringer

Erfaringerne fra indsætterne peger på vigtigheden af, at forankringsdelen tænkes med fra start, hvilket indsætterne har haft mere eller mindre succes med. Flere af dem udviser en bekymring for, at skulle videreføre indsættelsen uden de samme midler, fordi de sidder med en *"fornemmelse af, at det kan blive lidt en fuser"*. En af aktørerne beskriver det som dilemmafyldt, fordi de på den ene side selvfølgelig er taknemmelige for at få penge til udvikling, men samtidig på den anden side ytrer bekymring for at indsætterne bliver *"boostet så meget, at det bliver et hårdt slag bagefter"*. Netop det at *"serviceniveauet"* uundgåeligt kommer til at dale efterfølgende betoner vigtigheden af at have en udfasningsplan med midler afsat til overgangen.

Samarbejdet med BFAU

De lokale aktører har kun ros til konsulenterne fra Brug for alle unge. Således sagde en af aktørerne eksempelvis: *"Hele vejen igennem har det været konstruktivt. Hele tiden med en vilje til at finde løsninger og med en respekt og en ydmyghed i forhold til vores arbejde. De har halvdelen af æren for, at det er lykket!"*. Og de andre udtrykte enighed heri og en anden supplerede: *"De har et godt blik for, at det er en proces at få tingene sparket i gang"*. En tredje roste konsulenterne for deres åbenhed også i en situation, hvor skolen ønskede, at arbejde med et andet projekt end det oprindeligt forslåede.

Endeligt påpegede en anden at det har været rigtig godt at have 2 *"medspillere"* fra Brug for alle unge tilknyttet indsættelsen og ærgrede sig over, at de ikke havde fået en substitut, da den ene af konsulenterne gik på barsel. Den eneste anke i forhold til samarbejdet med Brug for alle unge angik kravene til andre eksterne aktører. I den forbindelse blev vigtigheden af, at debattere hvorvidt indsætterne skal tilpasses boligområderne eller de eksterne aktørers koncepter, betonet. Hun havde oplevet at hensyntagen til en ekstern aktørs koncept havde vejet tungere end behovet for yderligere tilpasning til lokalområdet. Det skal i den forbindelse dog påpeges, at uenigheden angik projektets uddannelsesrettede fokus, hvilket netop udgør et centralt omdrejningspunkt for Brug for alle unges indsætter.

Fremadrettet anbefaling

En af de lokale aktører foreslog, at man fremadrettet, i forhold til få flere til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, arbejder fokuseret på at skabe sociale miljøer og dermed en *"social bro"* ind til uddannelserne. Han påpegede således vigtigheden af, at have fokus på de sociale dynamikker og sikre at de unge, der skal på gymnasiet og de unge der skal på teknisk skole får noget kultur sammen inden de starter.

En anden aktør påpegede i den forbindelse, at de arbejder med lignende ideer, og at de også har blik for at stærke fællesskaber i udsatte boligområder kan begrænse de unge. Derfor har de fokus på, at følge de unge i fritidslivet og sikre kvalitet i deres fællesskaber, fordi de oplever, at *"der er kompetente unge, der vil og kan mere end deres stigma"*. De arbejder i den forbindelse på at skabe fora, hvor de lærer sammen med de unge og han betoner således, at det lige så meget er en læreproces for dem selv.

5. Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Vejleåparken og Vildtbanegård i Ishøj

I Vejleåparken og Vildtbanegård har der endnu kun været iværksat evalueringsaktiviteter vedrørende Lynprojekterne. De øvrige projekter i Ishøj (se forandringsteori) består af en forældreindsats og intensive vejledningsforløb. Disse aktiviteter vil blive evalueret i den kommende periode.

5.1 Lynprojekter

Helhedsplanen i Vejleåparken er tovholder for lynprojekterne i Ishøj. I styregruppen indgår desuden to klubmedarbejdere, som har stort kendskab til målgruppen. Projektperioden er på knap 8 måneder fra februar 2014 til 30. september 2014. Målgruppen er unge fra 13-25 år bosiddende i Vejleåparken – med særligt fokus på drenge.

Evalueringen af Lynprojekter er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation af uddannelse af projektrådgivere (indgår i den tværgående evaluering af lynprojekter – se afsnit 9.1)
- ➔ Observation af første projektworkshop
- ➔ Observation af uddannelse af ungeudvalgsmedlemmer (indgår i den tværgående evaluering af lynprojekter – se afsnit 9.1)
- ➔ Projektets interne statusrapport
- ➔ Overordnet statusrapport fra Kraftverket

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Uddannelse af projektrådgivere
- Uddannelse af ungeudvalgsmedlemmer
- Afholdelse af to lynprojektworkshops
- Afholdelse af projektcafeer

Status på Lynprojektet

Der er etableret en frivillig gruppe bestående af 2 drenge og 3 piger fra lokal området og en pige bosat i København. Ungeudvalget består af otte unge fra Strandgårdsskolens 9. klasse og to unge fra CPH Wests 1.g. Der er otte piger og to drenge.

Fire projektbeskrivelser er afleveret og behandlet og projektlederen vurderer, at det stadig er realistisk at nå at modtage og behandle 20 projektbeskrivelser i alt, ligesom de stadig forventer at realisere målet om at gennemføre 7 projekter med et samlet deltagerantal på minimum 100 unge.

Den første projektworkshop forløb fint – selvom det var sværere at rekruttere unge end forventet. Der var også uventede forhindringer eftersom overbygningseleverne havde fået tidligere fri end forventet og dermed ikke kunne gå direkte videre til workshoppen og samtidig blev der holdt skole-hjem samtaler samme dag. Det lykkedes imidlertid at få samlet 25-30 unge til workshoppen. Af den interne statusrapport fremgår det at, heraf var ca. 80 % fra Strandgårdsskolen, mens de sidste 20 % var rekrutteret ude fra. De deltagende unge arbejdede meget engageret i selvvalgte projektgrupper og fik god hjælp fra de netop uddannede projektrådgivere, der fik rig mulighed for at afprøve deres rådgivningsfærdigheder med støtte fra Kraftverkets facilitatorer. Projektgrupperne arbejdede typisk med projekter, der indeholdte et uddannelsesfremmende element og de unges ønsker for fremtiden blev således afspejlet i projekterne. Eksempelvis arbejdede en gruppe drenge med et projekt, hvor de ville koble en gocard tur med besøg hos en mekaniker, en anden gruppe arbejdede med at arrangere en fodboldturnering med besøg af en

professionel fodboldspiller, en tredje gruppe arbejdede med et scooterprojekt for yngre drenge, der med hjælp fra en mekaniker ville kunne lære at reparere en scooter, og en gruppe piger undersøgte muligheder for at besøge en konditor. Afslutningsvist præsenterede grupperne ideerne for hinanden. Der blev i alt dannet 10 grupper og der blev færdiggjort 3 ansøgninger og rigtig mange af de unge fik tilmeldt sig den kommende projektcafé.

Den anden projektworkshop er netop afholdt og der kom ingen unge. Efter opsøgende arbejde i lokalområdet lykkedes det at samle ca. 12-14 unge og der blev nedsat en 3-4 grupper.

Med afsæt i erfaringerne om, at det er vanskeligt at rekruttere de unge foreslår projektlederen, at de frivillige ikke kun uddannes i rådgivning, men også i rekrutteringsprocesser, så de bliver klædt bedre på til at indgå i en opsøgende funktion.

Forankring

Af statusrapporten fremgår det, at projektlederen ikke har haft tid til at søge andre puljer om midler til at videreføre lynpuljen og at det ikke vurderes som realistisk at nå dette.

Kommende evalueringsaktiviteter

CUBION ønsker at afholde et fokusgruppeinterview med projektlederen, projektmedarbejderne, repræsentanter fra ungeudvalg og projektrådgivere med henblik på at afdække deres refleksioner om indsatsen.

5.2 Forældrenetværket i Vejleåparken

Brug for alle unge har indgået et samarbejde med den boligsociale helhedsplan i Vejleåparken og den lokale folkeskole Strandgårdskolen i forhold til Forældrenetværket i Vejleåparken. Indsatsen blev startet 1. november 2013 og løber frem til 1. september 2014.

Ifølge statusrapporten er baggrunden for iværksættelsen af forældrenetværket at *der i flere år ikke har eksisteret en samlet boligsocial helhedsplan i Vejleåparken og den "forsinkede" begyndelse af den nye helhedsplan har bevirket, at der modsat mange andre udsatte boligområder ikke på lignende vis er opbygget, fastholdt og forankret typiske boligsociale aktiviteter samt skabt bæredygtige netværk blandt boligområdets beboere. Der mangler endvidere at blive mobiliseret samarbejde mellem den boligsociale helhedsplan og frivillige og styrket samarbejde mellem den boligsociale helhedsplan og andre lokale professionelle aktører.*

Der er pt. gennemført følgende aktiviteter i regi af indsatsen:

- Informationsaften om det danske uddannelsessystem samt rollemodeloplæg af unge. Der deltog 13 forældre, heraf 9 mødre og 4 fædre og omkring 7 unge.
- Foredrag af Basim Osman. Der deltog 30 forældre, heraf 29 mødre og 1 far og 2 unge.
- Planlægningsmøde med "det frivillige forældrenetværk". Der deltog 5 mødre.

Der har endnu ikke været afviklet evalueringsaktiviteter i forhold til indsatsen. Det skyldes, at man i forhold til evalueringen har ønsket at fokusere på virksomhedsbesøg og besøg på uddannelsesinstitutioner og de ellers planlagte aktiviteter er efter ønske fra forældrene blevet rykket til efter sommerferien. Evalueringen af indsatsen vil derfor indgå i den afsluttende evalueringsproces.

5.3 Intensive vejledningsforløb

UU:Center Syd er ansvarlige for at gennemføre tre intensive vejledningsforløb i forbindelse med områdeindsatsen i Vejleåparken i Ishøj. Første forløb er målrettet 7.klasses elever fra Strandgårdsskolen og bliver afviklet i uge 20 og 21. Andet forløb finder sted i uge 25 og 26 og målgruppen er unge, der går på en produktions- eller ungdomsskole. Tredje forløb afvikles over 3 uger i august/september og

målgruppen er unge uden kompetencegivende uddannelse. Det kan være unge, som har afsluttet grundforløb (eller flere) og aldrig har fået en praktikplads eller unge med en meget ringe eller halvt afsluttet studentereksamen.

Evalueringen af intensive vejledningsforløb vil indgå i den afsluttende evalueringsrapport.

6. Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Vollsmose i Odense

I det følgende præsenteres resultaterne af den indledende evaluering af forældreindsatsen FFU, Lynprojekterne i Vollsmose og kort gennemgang af forskningsprojektet Indlæring og Idræt. Evalueringen er baseret på de intentioner der er beskrevet i projektbeskrivelser og forandringsteorier. (se bilag med forandringsteori).

6.1 FFU – Forældre, Foreninger og Uddannelse

Formålet med projektet og samarbejdet er gennem en helhedsorienteret tilgang at optimere etniske minoritetsforældres sociale og faglige forudsætninger for at kunne støtte deres unge i deres valg af og fastholdelse i en ungdomsuddannelse.

Projektet struktureres omkring to udviklingsspor, som både løber parallelt, men også indgår i et samspil i løbet af projektperioden. Spor 1 har et særligt fokus rettet mod ”styrkelse af et kvalificeret ungdomsuddannelsesvalg”. Herunder afholdes orienterings-, vejlednings- og dialogforløb bestående af fire trin:

- 1) Forældrearrangement i foreningsregi – med deltagelse af ungdomsuddannelser, UUO og rollemodeller. Der afholdes et arrangement pr. forening.
- 2) Nyt Ung-til-ung-aktiviteter målrettet 8. og 9. årgang på de to deltagende folkeskoler.
- 3) Afholdelse af en ”uddannelsescafé” målrettet unge og deres forældre. Alle involverede foreninger deltager samtidig.
- 4) Besøgsrunde på ungdomsuddannelser med deltagelse af forældre på tværs af de involverede foreninger.

Spor 2 er rettet mod ”etablering af netværk og dialogfora” især hos forældre med etnisk minoritetsbaggrund bosiddende i Odense Øst.

FFU arbejder hen imod udvikling af et nyt helhedsorienteret koncept omkring forældreinvolvering. Et koncept, der på den ene side hviler på samspil og koordinering mellem allerede eksisterende forældreinvolveringstiltag og som på den anden side bygger på synergiskabende videndeling og videreudvikling af indsatser hos de involverede aktører.

Den primære målgruppe for samarbejdsaftale er:

- Forældre med etnisk minoritetsbaggrund end dansk primært bosiddende i Odense Øst
- Unge i alderen 14- 17 år med etnisk minoritetsbaggrund end danske primært bosiddende i Odense Øst.

Sekundær målgruppe:

- Børn/ unge får en bredere og mere nuanceret information om uddannelsesmuligheder.
- Folkeskoler i Odense Øst (H.C. Andersen Skolen, Abildgårdskolen)
- Ungdomsuddannelser i Odense (SDE, Tietgen Erhverv, Kold College, SOSU- uddannelsen)
- Lokale etniske minoritetsforeninger (FX Iransk dansk kulturforening, Dansk Somalisk forening, Somalisk børne- og familieforening, PALung, Tyrkisk kultur-forening, Palæstinensisk kulturforening m.m.)
- Boligorganisationer
- Afdelingsbestyrelser

Rising Ungdomsskole er projektansvarlig og projektet startede 1. januar 2014 og slutter 1. november 2014.

Fokus for evalueringen af FFU

- 1. Det tværorganisatoriske samarbejde. FFU samler en hel række institutioner i et tværgående og koordinerende samarbejde. Hvilke udfordringer og hvilken merværdi giver det meget brede tværgående samarbejde ift. forældreindsatsen i Vollsmose?*
- 2. Samarbejdet med de etniske minoritetsforeninger. FFU er karakteriseret ved samarbejdet med op til 16 etniske minoritetsforeninger i boligområdet. Foreningerne anvendes både til afholdelse af arrangementer og som kommunikationskanal. Hvad er hhv. udfordringer og succeser ved denne metode? Set både fra et forældredeltagerperspektiv og fra aktørperspektiv.*

Evalueringen af FFU er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation ved forældrearrangement i samarbejde med Det Palæstinensiske Hus
- ➔ Interview med projektets tovholdere
- ➔ Statusrapport

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Arrangement med foredrag om erhvervsuddannelserne med særligt fokus på murerfaget.
- Etableret dialog, samarbejde og netværksdannelse med lokale etniske minoritetsforeninger og ungdomsuddannelser.
- Pilot-forældrearrangement i samarbejde med Somalisk Børn- og Familieforening i henhold til afprøvning af et nyt fælles udviklet koncept for dialogbaseret formidling om uddannelse.
- Der er nedsat et ledelses- og koordinationsudvalg bestående af Rising Ungdomsskole og UUOdense, som varetager den daglige ledelse.
- Forældrearrangement i samarbejde med PAL-UNG

Spor 1

Til foredraget om erhvervsuddannelser deltog 8 unge i målgruppen, 11 forældre eller andre interesserede og 8 kommunale aktører

Ved pilotforældrearrangementet i samarbejde med Somalisk børn- og forældreforening deltog 22 forældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Ved forældrearrangementet i samarbejde med PAL-UNG deltog 0 forældrerepræsentanter, men dog en del forældre fra de palæstinensiske foreninger, men alle havde enten funktion med at stå for rekruttering, tolkning, lever mad eller kommunalt ansatte eller projektmedarbejdere. Der ud over deltog repræsentanter fra ungdomsuddannelserne, folkeskolen, ungdomsskolen og UUOdense.

Spor 2

Der er etableret samarbejde med 4 lokale etniske minoritetsforeninger omkring forældreinvolvering (Somalisk Børn- og Familieforening, Tyrkisk Kulturforening, PAL-UNG og Healthy People)

Der er etableret formaliseret samarbejde med 4 ungdomsuddannelser, Syddansk Erhvervsskole, Kold College, Social- og Sundhedsskolen Fyn og Tietgen Erhverv. Derudover inddrages STX, når det er relevant i forhold til opgaven.

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af projektets forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt var forventelige:

Umiddelbare resultater

- Børn/ unge får en bredere og mere nuanceret information om uddannelsesmuligheder.
- Metodeudvikling vedrørende forældreinvolveringstilgange.
- Forældre får en øget viden om og værktøjer til, hvordan de bedst muligt støtter børnene i uddannelse gennem dialog.
- Størstedelen af de deltagende forældre får en nuanceret og større forståelse af uddannelsessystemet.

Virkninger på mellemlang sigt

- Deltagende unge vil kunne træffe et mere kvalificeret valg af ungdomsuddannelse på et mere oplyst grundlag.
- En tværgående og helhedsorienteret tilgang til forældreinvolvering er blevet styrket.
- Deltagende forældre oplever, at de i højere grad taler med deres børn om skolegang og uddannelsesplaner.
- Deltagende forældre får et mere realistisk og nuanceret billede af deres børns uddannelsesmuligheder, hvor STX ikke er den eneste uddannelsesvej.
- Deltagende forældre har fået styrket deres ansvarsbevidsthed i forhold til deres børns skolegang og uddannelse.

Erfaringer fra FFU

Rising ungdomsskole - projektholder

Rising Ungdomsskole har tilknyttet en koordinator på deltid, som også har en baggrund i det boligsociale arbejde i Vollsmose og er stadig ansat 20 timer om ugen i Fritidsbutikken, som også udgør et kontorfællesskab for mange af foreningsindsatserne

I projektet har der indtil nu været fokuseret på at etablere samarbejdet både med foreninger og med erhvervsskolerne og folkeskolen. Projektholder ser deres funktion meget som koordinerende i forhold til de andre aktører i projektet, hvor de i starten har været på besøg på erhvervsuddannelserne og skolerne for at se, hvornår de forskellige aktiviteter finder sted og så koble aktiviteterne i FFU til disse. Dette har også betydet, at nogle aktiviteter er blevet flyttet i forhold til oprindelig tidsplan. Eksempelvis er ung –til ung aktiviteterne blevet flyttet til efteråret, så det bliver koblet op på de brobygningsaktiviteter der ligger for 8. og 9. klasserne på de to folkeskoler i projektet.

Projektholder er blevet positivt overrasket over den interesse der er for samarbejdet og for at tænke nye måder at skabe møder mellem uddannelsessteder, unge og forældre på. *Alle fire erhvervsuddannelser gik ind og sagde, nu tænker vi nyt og vil gerne sidde i arbejdsgruppe omkring arrangementerne. Foreningerne vil gerne være med og siger, at formålet med at udbrede viden om uddannelsessystemet og bredden i forhold til uddannelsesvalg, oplever de, at der er brug for og at det havde de selv tænkt på at de skulle lave arrangementer om.* (koordinator) Der er med andre ord identificeret et behov for de aktiviteter, der ligger i projektet.

Den første erfaring med et fællesarrangement var et oplæg om mureruddannelsen hold af Mattias Tesfaye og henvendt både til unge og forældre. Der var ikke så stor opbakning til arrangementet, hvorfor projektledelsen analyserede sig frem til, at der skulle arbejdes med en anden strategi i forhold til

rekruttering. Derfor er konceptet udviklet til, at det er i regi af de etniske foreninger at arrangementerne afholdes.

Det næste arrangement var et pilotarrangement målrettet forældre og holdt i regi af somalisk børn- og forældreforening. Formålet med den målrettede indsats var at få etableret dialogen og kontakten til målgruppen, hvilket skønnes at styrkes ved etnisk forankring og gennem modersmål. Arrangementet var rimeligt besøgt, men der skete en del frafald til sidst, på grund af et dødsfald af en respekteret person i det somaliske miljø. Ved pilotarrangementet deltog 22 forældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Arrangementet var en succes for de der deltog, hvilket deltagerevalueringen afspejler. Bl.a. sagde 70% af de deltagende forældre under pilotforældrearrangementet, at de oplevede, at de efter arrangementet vidste mere eller lidt mere om erhvervsuddannelserne, mens 59% følte, at de blev inspireret af en forælderrollemodels oplæg om, hvordan han støttede sine børn i valg af og fastholdelse i en ungdomsuddannelse.

Det var et pilotarrangement, da det nyt koncept med afholdelse af arrangementer i foreningsregi skulle afprøves og der skulle indhentes erfaringer, som afsæt for afviklingen af forældrearrangementer i de øvrige etniske minoritetsforeninger. En af de erfaringer de tog med sig fra pilotarrangementet var, at der skulle være en ordstyrer, der talte deltagernes modersmål.

Til det næste forældrearrangement var det en lokale forening, der stod for at annoncere arrangementet og i forhold til de umiddelbare tilbagemeldinger, forventede de en deltagere på 30- 50 forældre, så der var stillet klar med stolerækker, borde til snakke i mindre grupper fordelt efter ungdomsuddannelse og madbuffet til deltagerne. Der var fint fremmøde af professionelle, men der kom ingen fra den målgruppe arrangementet var tiltænkt. Der var ingen blandt de professionelle, der havde en enkel forklaring på, at ingen mødte op, men i stedet for at aflyse arrangementet benyttede de fremmødte anledningen til en fælles refleksion over, hvad det kunne være udtryk for.

Refleksioner over manglende tilslutning til forældrearrangement

Ordstyreren, der er ansat i UU Odense og arabisk talende opfordrede de fremmødte til at bruge anledningen til fælles refleksion og alle fremmødte valgte at blive. I diskussioner kom der forskellige bud på, hvad der kunne højne fremmødet og engagementet:

- Rekruttering gennem skoleklasserne, for selvom det er et forældrearrangement, så er det gennem børnene og skolen det også bliver aktuelt for forældrene og børnene kan også bidrage til minde forældre på, at arrangementet er der
- Flere påmindelser til forældrene om arrangementet gennem sms, telefonopkald eller personlig henvendelse
- Sørge for at arrangementet er koordineret i forhold til andre lignende arrangementer
- At arrangementer bliver holdt i skoleregion og at der er tvungen fremmøde for forældre

Hvordan bliver det attraktivt:

- Tænke indholdet og formidlingen af viden om uddannelser på en anden måde... invitere en erhvervsleder ind, lave det mere som en event, ungerollemodeller, lave regional udgave af *Skills mesterskaber*, event med fest..,
- Forældrebesøg på erhvervsskolerne eller event på erhvervsskolerne, hvor undervisningen var lagt fra 14-18, så der var arbejdende værksteder

Hvem oplever behovet?

- Et problem ved Vollsmose-området er, at så snart forældre bliver mere ressourcestærke, så flytter de fra området
- På andre skoler kommer forældre til arrangementer, måske oplever forældrene at de bliver stemplet som ikke vidende

Vi gør rigtig meget for de unge i Vollsmose og snakker om uddannelse og når vi spørger dem om, hvorvidt de snakker med forældrene om uddannelse, så siger de, at forældrene siger at de må uddanne sig til det de har lyst til. (deltager)

Der ud over var diskussionen også inde på, om der kunne laves noget informationsmateriale om de forskellige erhvervsuddannelser i en lidt enklere format end det materiale Undervisningsministeriet (BFAU) allerede havde udviklet og på forskellige modersmål.

Projektholder arbejder videre sammen med arbejdsgruppen, der jo har en kontaktperson fra hver af de deltagende institutioner og involverede foreninger. Arbejdsgruppen består således af mange forskelligartede samarbejdspartnere, som mødes og skaber fælles fodslag for udvikling af et nyt fælles dialogbaseret koncept for formidling om uddannelse. Her bliver de kommende arrangementer tilrettelagt på basis af viden og erfaringer fra de gennemførte arrangementer.

Det ligger dog fast, at projektet afsluttes med en uddannelsesmesse, der bliver for hele byen og bliver lagt på Camp U. Erfaringerne fra sidste år var, at for få forældre med etnisk minoritetsbaggrund deltog i uddannelsesmessen, så hele projektet skal bygge op til at også etniske forældre møder op til den næste uddannelsesmesse. Formen på messen skal der arbejdes videre med

Udfordringer

Rekrutteringen er den største udfordring og der vil blive arbejdet videre med bl.a. at finde ud af, hvorfor de der ikke kom, valgte at blive hjemme. Umiddelbart kan det ser ud som om, at foreninger er meget interesseret i emnet uddannelse – men når det kommer til forældreengagementet, så er der måske en forskel på foreningens vurdering af behovet og det behov forældrene oplever, eller det er arrangementets form eller hvem er det der går først og tager andre forældre med. Det er der ikke viden om, og det er interessant at følge op på om form, indhold og måden at rekruttere på gør en forskel for deltagelsen.

Forankring

Styregruppen for projektet har både repræsentanter fra projektholder og ungdomsuddannelser samt repræsentanter for foreninger, hvilket skal medvirke til at de gode erfaringer forankres i de forskellige regi, hvor det hører hjemme.

I forlængelse af pilotarrangementer er der blevet etableret kontakt mellem Cold College og Somalisk børn – og forældreforening om at Cold College kommer ud i foreningen og snakke om, hvilke uddannelsesmuligheder der er i forhold til mad og madlavning. Det er planlagt, at de så også laver mad sammen. På denne måde kan der opstå forskellige initiativer, der kan være med til at forankre indsatsen på uforudsete måder.

Delkonklusion

Det kan på baggrund af erfaringerne indtil nu konkluderes at projektet er lykkedes med at etablere det brede partnerskab både i forhold til erhvervsuddannelserne og til de etniske foreninger. Der er stadig udfordringer i forhold til udbyttet af samarbejdet, hvor fokus er på, hvordan tilbuddet også modsvarer de behov forældrene har og hvordan arrangementerne bliver attraktive for forældrene. Der stilles ikke spørgsmålstegn ved, at det er værdifuldt at foreninger og uddannelsesinstitutioner samarbejder i arbejdsgruppen omkring tilrettelæggelsen af arrangementerne. Projektet har tid til at udvikle på konceptet og få erfaringer med forskellige tilbud og måske finde en vej ind til, at der kommer større udbytte af indsatsen.

6.2 Status på andre indsatser

BFAU har indgået yderligere to projektaftaler i Vollsmose, der også er omfattet af evalueringen, hvor der også er indsamlet data. De to projekter vil dog blive genstand for en mere overordnet metodeevaluering, hvorfor de lokale erfaringer kun kort vil blive gennemgået men efterfølgende blive sammenholdt med erfaringer fra de andre områder. Dette gør sig gældende for Lynprojekter og for Forskningsprojektet Indlæring og Idræt

Lynprojekter

Lynprojekter giver de unge mulighed for at planlægge og få støtte til at gennemføre mindre projektet rettet mod uddannelse, erhvervsdeltagelse og fritid, med dem selv og andre unge som deltagere. Formålet er, at unge projektmagere får styrket deres personlige, sociale og faglige kompetencer og fremmet deres aktive deltagelse og refleksion over egen fremtid, herunder vedrørende uddannelse.

Evalueringen af Lynprojekter er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation og spontaninterview ved lynprojektworkshop
- ➔ Interview med projektets tovholder
- ➔ Overordnet statusrapport fra Kraftverket

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Uddannelse af ungeudvalgsmedlemmer
- Uddannelse af projektrådgivere
- Afholdelse af to lynprojektworkshops
- Deltagelse i fælles arrangement i UVM for alle ungeudvalgsmedlemmer og projektlede

I Vollsmose er Vollsmose Kulturhus og Rising Ungdomsskole tovholder på Lynprojekter. Det har vist sig at give visse udfordringer, som det også beskrives i den overordnede statusrapport fra Kraftverket. *"Kulturhuset har en meget begrænset adgang til Lynprojekters målgruppe, men har ansat to projektlede til at igangsætte projektet. Rising Ungdomsskole var netop inddraget med henblik på at sikre adgangen til målgruppen, men der har vist sig en række udfordringer i forhold til rekruttering fra Ungdomsskolen. Dels er ingen medarbejdere fra start blevet pålagt opgaven og dels viser det sig, at deres unge primært deltager i enkeltaktiviteter på ungdomsskolen. Det medfører at der skal en del koordinering til for at sikre deres deltagelse i Lynprojekter."* (statusrapport)

Ungeudvalget er på 7 deltagere og projektrådgiverne består også af 7 frivillige.

Der har på de afholdte workshops været svingende deltagelse. På den første workshop deltog kun 9 unge. Dette gav anledning til visse ændringer. Dels flyttede man workshoppen til anden lokalitet og dels blev ungeudvalget aktivt involveret i rekrutteringen til workshoppen. Strategien lykkedes, hvilket primært skyldes, at en lokal friskole blev opmærksom på lynprojekt-konceptets eksistens i området. En pige der deltog i 2. workshop sagde: *"Jeg tror ikke nogen havde hørt om det før, derfor var der ikke så mange sidst"*. Den anden workshop blev en stor succes, hvor 45 unge deltog. De var primært i alderen 14-17 og med en klar overvægt (ca. 75%) drenge. På dagen blev ni projekter udviklet, mens 4 nåede at indsende ansøgninger. Resten er tilmeldt projektkaféer, hvor de vil færdiggøre deres ansøgninger. De udviklede projekter er eksempelvis, Praktikophold i militæret, Spejderlederuddannelse, Afholdelse af Førstehjælpkursus for kvinder, Tur til Danfoss Univers, Tur til AROS og rundvisning af kunstner, Filmprojekt 'No limits 2.

"I Vollsmose er der i forbindelse med workshoppen indgået samarbejde med en lokal friskole, med stor adgang til målgruppen. Skolen leverede størstedelen af deltagerne til førnævnte workshop og vil være rammen for den 3. Workshop i Vollsmose." (statusrapport)

For yderligere beskrivelse af Lynprojekter henvises til beskrivelsen afsnit 9.1

Forankring

Der er endnu ingen planer vedrørende forankring af Lynprojekter i Vollsmose

Kommende evalueringsaktiviteter

CUBION ønsker at afholde et fokusgruppeinterview med projektlederen, projektmedarbejderne, repræsentanter fra ungeudvalg og projektrådivere med henblik på at afdække deres refleksioner om indsatsen.

Indlæring og Idræt (forskningsprojekt i samarbejde med Københavns Universitet)

Igennem de seneste år har en mængde videnskabelige undersøgelser påvist sammenhænge mellem fysisk aktivitet og hjernens funktioner både hos børn, voksne og ældre mennesker. Igen gennem disse studier er det blevet tydeligt at forskellige former for fysisk aktivitet – og særligt intens aerob træning (konditionstræning) – kan have gavnlige effekter i forhold til vores kognitive funktioner og altså påvirke både vores hjerneceller og vores adfærd. Store epidemiologiske undersøgelser har påvist en positiv sammenhæng mellem fysisk kondition, logisk tænkning og sproglig opfattelsesevne og andre studier har peget på en sammenhæng mellem børns fysiske kondition og deres akademiske præstation indenfor eksempelvis matematik og læsning. Data fra enæggede tvillinger indikerer at sammenhængen ikke så meget er genetisk betinget, men snarere relaterer sig til ikke-fælles miljøfaktorer som for eksempel de aktiviteter, vi indgår i.

Projektet har til formål, at forske i at finde nye redskaber, som kan få flere unge med etnisk minoritetsbaggrund til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Brug for alle unge og KU vil samarbejde med Abildgårdskolen i Vollsmose skabe ny viden omkring idrættens muligheder i forhold til indlæring i flere undervisningslektioner. KU vil også have fokus på den mulige effekt af, hvornår i løbet af en skoledag, der gennemføres lektioner med henholdsvis indlæring og idræt.

På Abildgårdskolen går der ca. 600 elever, heraf er 90 % tosprogede. Skolen har elever fra 24 forskellige lande. Projekt Indlæring og Idræt har som mål at bidrage med forskningsbaseret viden omkring idræts indvirkning på indlæring.

Den primære målgruppe er 7. klassetrin på Abildgårdskolen. Den sekundære målgruppe er det lærerteam og de ressourcemedarbejdere, der er direkte involveret i forsøget på skolen.

For yderligere beskrivelse af projekt Indlæring og Idræt henvises til beskrivelsen afsnit 9.3

6.3 Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Vollsmose

Projekterne i BFAU regi er først kommet i gang i starten af 2014. Det er kun Projekt indlæring og idræt, som har afsluttet aktiviteterne, men resultaterne er endnu ikke kendt. Både FFU og Lynprojekter er stadig i gang med gennemførelse og har begge oplevet udfordringer med hensyn til rekruttering af målgruppen for deres indsatser. Det er på den baggrund for tidligt at konkludere, i hvilket omfang de når de mål de har sat sig. Der er dog iverigdom og initiativer der imødekommer de udfordringer, de står med, så det bliver interessant at følge udviklingen i den kommende periode.

7. Analyse af de kvalitative data vedrørende indsatserne i Gellerup og Toveshøj, Aarhus

I det følgende præsenteres resultaterne af den indledende evaluering af indsatserne Forældre på banen og Lynprojekter i Gellerup og Toveshøj. Projekt Brobygning i Ungdomsskolen er endnu i opstart. (se forandringsteori)

7.1 Forældre på banen

Det overordnede formål med projektet er, at flere unge med etnisk minoritetsbaggrund påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse.

Brabrand Boligforening vil i samarbejde med øvrige aktører i Gellerup og Toveshøj udvikle og gennemføre aktiviteter for forældre med etnisk minoritetsbaggrund i lokalområdet. Aktiviteterne skal samlet set være med til at give forældrene en bedre forståelse af og viden om det danske uddannelsessystem, så de bliver bedre rustet til at støtte op om deres børns skolegang og styrke deres aktive deltagelse i deres børns skoleliv og uddannelsesvalg. Samtidigt skal indsatsen være med til at sikre et realistisk uddannelsesvalg, hvor forældrene bakker op om den unge gennem uddannelsesforløbet.

Sideløbende er formålet, at forældrene i forbindelse med indsatsen får skabt et større netværk i boligområdet, som kan være med til at understøtte den generelle trivsel for forældrene i boligområdet. For at dette er muligt, er det vigtigt at sikre en bred inddragelse af relevante aktører i Gellerup og Toveshøj.

Den primære målgruppe for samarbejdsaftalen er forældre med etnisk minoritetsbaggrund, som har børn/unge i alderen 13-24 år. Indsatsen er målrettet såvel mødre som fædre med forskellige etniske minoritetsbaggrunde. Det skal tilstræbes, at forældrene har børn/unge, som er tilknyttet BFAUs øvrige aktiviteter i lokalområdet.

Den sekundære målgruppe er børnene/de unge til de forældre, som er tilknyttet indsatsen.

Den tertiære målgruppe for samarbejdsaftalen omfatter de aktører i lokalområdet, som bliver involveret i aktiviteterne.

Brabrand Boligforening, Helhedsplanen er projektansvarlig og projektet startede 15. januar 2014 og slutter 31. august 2014.

Fokus for evalueringen af FFU

- *Hvilken indflydelse har det at inddrage de etniske minoritetsforeninger i forældreindsatsen?*

Evalueringen af Forældre på banen er baseret på sekundære kilder, da aftalen omkring evalueringen var baseret på tilbagemelding om, hvornår forældrenetværksgruppen var klar til inddragelse af ekstern evaluator:

- ➔ Indledende møde med projektledelsen
- ➔ Tilsendt materiale – referater, evalueringer m.m.
- ➔ Første møde med forældrenetværket er fastsat til d. 27. maj, hvor de videre evalueringsaktiviteter fastlægges

Ifølge referater og registreringer er der planlagt eller gennemført følgende aktiviteter:

- Styregruppe – er endnu ikke nedsat pga. strukturelle problemer
- Arbejdsgruppe – nedsat med 12 medlemmer af arabisk, somalisk og afghansk
- Info-samarbejds møder og Workshops - der er afholdt 5 af 5 med i alt 71 deltagere, det fremgår ikke om det er unikke eller der er gengangere mellem deltagere
- Forældrebesøg - 2 af 6 er gennemført, 2 er under udvikling. Der har i alt deltaget 23 i arrangementerne
- Foredrag til medarbejderne – endnu ingen aktivitet
- Forældrekurser – endnu ingen aktivitet
- Forældre netværksmøde - 1 af 4 er afholdt med 7 deltagere
- Individuel forældre vejledning – 27 er gennemført på baggrund af efterspørgsel

På mødet d.27. maj vil der blive fulgt op på gennemførte og planlagte aktiviteter og de udfordringer projektet står med

Umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt

Af projektets forandringsteori fremgår det, at følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt er forventelige:

Umiddelbare resultater

- Styrket samarbejde mellem områdets uddannelsesinstitutioner og mellem uddannelsesinstitutionerne og forældrene fra lokalområdet
- Etablering af frivilligt forældre netværk bestående af 5-10 forældre
- Mindst 65 pct. af de deltagende forældre får redskaber til at indgå i dialog med deres børn.
- Mindst 75 pct. af forældrene har fået større viden om deres børns uddannelsesmuligheder.
- Mindst 70 pct. af de deltagende forældre får fokus på og blik for egne ressourcer ift. at motivere og støtte deres børns skolegang.

Virkninger på mellemlang sigt

- Plan for frivillig indsats implementeres. Forældre netværket er blevet forankret i de boligsociale helhedsplaner – og er en ressource for lokalområdet.
- Det frivillige forældre netværk afholder uddannelses-fremmende aktiviteter (forældrecaféer) for forældre i lokalområdet.
- Mindst 50 pct. af de deltagende forældre oplever, at de deltager mere aktivt i deres børns skolegang og i valg af uddannelse.
- Mindst 50 pct. af forældrene er blevet bedre til at støtte deres børns skolegang og uddannelsesvalg.
- Mindst 50 pct. af de deltagende forældre har fået udvidet deres sociale netværk i lokalområdet

7.2 Lynprojekter

Lynprojekter giver de unge mulighed for at planlægge og få støtte til at gennemføre mindre projektet rettet mod uddannelse, erhvervsdeltagelse og fritid, med dem selv og andre unge som deltagere. Formålet er, at unge projektmagere får styrket deres personlige, sociale og faglige kompetencer og fremmet deres aktive deltagelse og refleksion over egen fremtid, herunder vedrørende uddannelse.

Evalueringen af Lynprojekter er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Observation og spontaninterview ved lynprojektworkshop
- ➔ Statusrapport

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Uddannelse af ungeudvalgsmedlemmer
- Uddannelse af projektrådgivere
- Afholdelse af to lynprojektworkshops
- Deltagelse i fælles arrangement i UVM for alle ungeudvalgsmedlemmer og projektledere

I Gellerup og Toveshøj er Ung i Aarhus – Fritidscenter Gellerup Toveshøj tovholder på Lynprojekter. Ungeudvalget er på 6 deltagere i alderen 13 – 15 år (2 drenge og 4 piger) og projektrådgiverne består også af 8 frivillige i alderen 20-27 år (2 mænd og 6 kvinder)

Der har på de afholdte workshops været svingende deltagelse. På den første workshop deltog kun 34 unge (32 drenge og 2 piger). Dette resulterede i at der blev indsendt 6 projektbeskrivelser, hvoraf 3 er blevet godkendt, men endnu ikke gennemført.

Til anden projektworkshop var der ingen deltagere. I Kraftwerkets statusrapport beskrives workshoppen således: *”Grundet en decideret mangelfuld rekrutteringsindsats var der 0 fremmødte deltagere på dagen. Med en ambition om alligevel at få noget ud af dagen gik Kraftwerkets ansatte med de lokale projektrådgivere og Ungeudvalg ud i solskinnet med henblik på at forsøge at rekruttere deltagere. Det lykkedes i meget begrænset omfang. Nogle unge blev informeret om initiativet og to grupper blev sat i gang med idéudvikling, men de var på kanten af projektets målgruppe og kan ikke skygges over at workshoppen var en stor fiasko..”*

Den anden workshop blev afholdt dagen efter påskeferien, hvilket kan have medvirkende til at ingen mødte op. Evaluator deltog og oplevede at de frivillige gjorde en stor indsats for at forsøge at få børn og unge de mødte i området interesseret i Lynprojekter, men det kan bekræftes, at de der arbejder på at indkredse projekter var yngre end målgruppen for Lynprojekt-puljen. Det er vigtigt for projektet, at der ved den næste workshop er lavet et rekrutteringsarbejde så de unge i området får gavn af de projektmidler, der er til rådighed.

For yderligere beskrivelse af Lynprojekter henvises til beskrivelsen afsnit 9.1.

Forankring

Der er endnu ingen planer vedrørende forankring af Lynprojekter i Gellerup og Toveshøj

Kommende evalueringsaktiviteter

CUBION ønsker at afholde et fokusgruppeinterview med projektlederen, projektmedarbejderne, repræsentanter fra ungeudvalg og projektrådgivere med henblik på at afdække deres refleksioner om indsatsen.

7.3 Opsamling vedrørende områdeindsatsen i Gellerup og Toveshøj

Projekterne i BFAU regi er først kommet i gang i starten af 2014 og der har kun været få aktiviteter. Lynprojekter indgår i den overordnede evaluering af Lynprojekter. **Brobygningensforløb i Ungdomsskolen** er der fortsat ingen forandringsteori på og endnu ingen aktiviteter. Evalueringen af indsatsen i området kan derfor først intensiveres i den sidste fase af BFAU.

8. Haraldsgadekvarteret – et år efter

Med henblik på at belyse i hvilken grad indsatserne i Haraldsgade er blevet forankret og/eller videreudviklet har CUBION gennemført et opfølgende fokusgruppeinterview med de centrale lokale aktører i Haraldsgade i april 2014. Til interviewet deltog lederen og to medarbejdere fra Ressourcecenter Ydre Nørrebro (RCYN) og sekretariatslederen for den boligsociale helhedsplan.

På baggrund af interviewet kan det overordnet set konkluderes, at indsatserne i såvel RCYN som forældrenetværket i høj grad er videreført og/eller videreudviklet. I regi af RCYN er det særligt ung-til-ung metoden i YouthLab projektet (videreudvikling af Unge uddannelsesambassadører), de oplever stor effekt af. Forældrenetværket kører ifølge lederen af den boligsociale helhedsplan videre med stor succes. Generelt oplever de, at det virker rigtig godt i forhold til forældrene, at de kan sige, at de kommer med Undervisningsministeriet i ryggen. De oplever, at det virker meget bedre og mere seriøst end hvis det havde været Socialministeriet eller det gamle Integrationsministerium, som forældrene oplever *”lugter af problemer”*.

I det følgende skitseres status på de forskellige indsats i Haraldsgade kvarteret.

Unge uddannelsesambassadører – Youthlab

Det går rigtig godt med forankringen af projektet og de er i gang med årgang 2.0. Antallet af unge der ønskede at være med er mere end fordoblet siden første runde – fra 20-46 unge. De har max. plads til 24 unge, så de unge har skullet lave en ansøgning for at vise deres værd i relation til indsatsen. De har max. plads til 24. De 24 er nu blevet udpeget og der er blevet afholdt møde med deres forældre. De har udvidet deltagerområdet til hele Ydre Nørrebro og har også fået nye samarbejdspartnere udover UU København med ombord – eksempelvis Dansk Atletikforbund og et socialt fodboldprojekt. I forhold til at skaffe nye samarbejdspartnere har de oplevet, at de havde en anden *”pondus”*, da de havde Undervisningsministeriet i ryggen, fordi de hjælper meget i forhold til samarbejdspartnerens promovering af projektet.

Konceptet er stadig det samme, hvor de unge skal fungere som ung-til-ung gadeplansrådgivere. De har forsøgt at gøre uddannelsen af unge ambassadører lidt mere workshopagtig, så de unge bliver mere aktive og får prøvet mere af undervejs. De arbejder desuden på at forankre de unge vejledere fra sidste år i frivillighedsdelen i RCYN og prøver at benytte sig af disse unge i forhold til andre projekter.

Lynprojekter

I slutningen af projektet sidste år gennemførte de rigtig mange lynprojekter. Der er ikke kørt så mange lynprojekter igennem i dette år, hvilket de tilskriver det forhold, at RCYN har flyttet lokaler igen. De har afsat deres aktivitets pulje til lynprojekter, så de er overbeviste om, at lynprojekterne kommer op at køre igen. De har stadig det samme ungeudvalg, hvor der med tiden er sket en naturlig udskiftning. De er noget optagede af den måde hvorpå lynprojekterne er blevet videreført og udbredt i de andre boligområder. Særligt forholder de sig kritiske i forhold til kravet om, at projekterne skal være uddannelsesfremmende, fordi de dermed mener, at man afskærer de udsatte unge, som man netop havde mulighed for at ramme med denne metode, fra at deltage. De påpegede at kravet afspejler en manglende målgruppeforståelse og forklarede, at de har *”masser af unge, der ikke ved hvad de gerne vil i morgen, men som kan profitere af, at lære at man skal gøre noget for at få”*. De betonedes i den forbindelse vigtigheden af, at differentiere kravene til ansøgerne, så man ikke taber dem man rigtig gerne vil nå med indsatsen: *”Det unikke ved lynprojekterne er at der en gulerod – og det forstår de mest udsatte unge”*. De oplever, at fordelene ved Youthlab og Lynprojekterne er, at de giver de unge nogle nye muligheder og noget de kan identificere sig positivt med og være stolte af. *”Det er det de meget har brug for – at have noget at være stolte af og noget som forældrene kan være stolte af”*.

Aktivt læringsrum

Grundet flytningen er lektiecafeen blevet indrettet på ny. Også denne gang har de indtænkt læringsstile i forbindelse med indretningen – dog ikke i så høj grad som tidligere. De anvender stadig læringsstils

baseret lektiehjælp, men primært i forhold til unge, der har særlige indlæringsproblemer. De uddanner ikke længere de frivillige i læringsstile, fordi de ikke oplevede, at "eksperterne" var gode nok til at gøre det jordnært og brugbart i forhold til målgruppen. De rekrutterer typisk frivillig fra Red Barnet Ungdom og mange af de frivillige kender allerede på forhånd til læringsstile.

De har stadig meget fokus på læring og oplever, at det nu er blevet legitimt at lære noget. Lektiecafeen har mange brugere og *"nu gør man ikke længere grin med dem der er i lektiecafeen"*, og de oplever, at unge også alene kommer for at lave lektier.

De forholder sig pt. afventende i forhold til den nye skolereform og til hvilken rolle de eventuelt kan få i den forbindelse.

Forældreindsatsen

De er i gang med at drifte deres forældrecafé, som har kørt fast hver første torsdag i måneden.

Forældrecafeen har også fået en hel fast genkendelig form, hvor de indleder med løs snak og spisning og derefter 1 times oplæg/dialog efterfuldt af afsluttende snak. Der er stadig børnepasning for de små og lektiecafé for de lidt større børn. De oplever, at de frivillige forældre tager mere og mere ejerskab til projektet. Faktisk så meget, at de har måttet snakke sammen om, hvor meget ansvar de kan lægge ud til forældrene – f.eks. i forhold til økonomi. De har bedt forældrene om at lave planlægning for hvilke arrangementer, de ønsker inden for en periode på 4 måneder, samt en opgørelse over hvad det vil koste. Og de skal så godkende planen.

Hovedkonceptet er, at aktiviteterne skal handle om hvordan forældrene kan støtte op om deres børn og unge. De oplever, at der efterhånden kommer flere ideer, der ligger lidt udenfor det emne, så selvom det kræver lidt mere styring af aktiviteterne oplever de det som positivt og som udtryk for, at forældre-netværket *"virkelig føler, at det er deres nu – og de bliver sure hvis de får at vide at det ikke kan lade sig gøre"*. Det forhold, at det er forældrene, der er så aktive i planlægningen har betydet, at der bliver taget mere kontroversielle emner op – f.eks. om unge og misbrug, om tidlige ægteskaber og kultur. Det er emner som lederen vurderede, at de som organisation ikke selv ville have bragt på bane.

Forældre-netværket består af 6-7 forældre, hvoraf 1 er mand. Der er tale om en meget mangfoldig gruppe (både arabere, pakistanere, somaliere). En projektmedarbejder i helhedsplanen er tilknyttet gruppen som tovholder. De oplever at der til arrangementerne typisk kommer mellem 15 og 30 forældre – 35 hvis det går rigtig højt.

De har fået ny helhedsplan fra 1. marts 2014 og deres fokus på uddannelse betød, at de fik skrevet forældreindsatsen ind og de er dermed sikret frem til 2018. De har tilmed fået mulighed for at supplere med, at en UU vejleder og en fritidsjobskonsulent kommer fast en gang om ugen, og rådgiver unge og deres forældre om uddannelse og fritidsjob. Håbet er at forældreindsatsen på sigt kan blive videreført som en forening, når forældre-netværket har fået så meget erfaring, at de selv kan drive det videre. Det mener lederen er realistisk inden for de næste 4 år.

9. Tværgående evalueringsaktiviteter

I dette afsnit redegøres først for den tværgående evaluering af lynprojekter som metode og forskningsprojektet Indlæring og idræt, som også er et tværgående projekt og dernæst bringes hovedpointer fra et fokusgruppeinterview med Brug for alle unges konsulenter.

9.1 Lynprojekter som metode

Der bliver som beskrevet gennemført lynprojekter baseret på samme koncept i i hhv. Ishøj, Vollsmose, Fredericia og Gellerup/Toveshøj. Brug for alle unge har indgået en aftale med Kraftwerket om at uddanne projektrådgivere og ungeudvalg, samt bistå med facilitering af projektworkshops og facilitere tværgående netværksmøder.

Af den generelle forandringsteori for lynprojekterne fremgår følgende umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt.

Umiddelbare resultater

- Ungeudvalget udviser et lokalt ejerskab over puljemidlerne og opfordrer via dialog unge til at deltage og/eller ansøge om et lyn-projekt og fungerer som ambassadører for Lynprojekter
- Uddeling af støtte til min. 50 % af ansøgere inkl. 2. og 3. gangs ansøgere
- Projektcafeen vil i løbet af projektperioden opleve et stigende deltagertal
- 25 af projektdeltagerne bliver bedre til at skrive projektansøgninger, og ved hvortil de skal rette dem
- Mindst 25 projektbeskrivelser afleveres af målgruppen og behandles af Ungeudvalget
- Mindst 13 ungeprojekter gennemføres
- 2/3 af ungeprojekterne gennemføres af drenge
- Mindst 150 unge har deltaget i de gennemførte projekter

Virkninger på mellemlang sigt

- Lynprojekter bliver forankret lokalt, og de lokale aktører gennemgår en kulturændring til en mere uddannelsesfokuseret tilgang til arbejdet med de unge
- Mindst 35 unge har udvidet deres indsigt i forhold til deres valg af uddannelsesretning og fritidsaktiviteter
- 50 pct. af de unge projektmagere opnår en øget forståelse for det at være aktive medborgere
- 50 pct. af projektmagerne og deltagere på afviklede Lynprojekter får øget viden om uddannelser, erhverv og fritidslivet
- Min. 80 % af projekterne opnår deres egne mål.
- De som har deltaget i projektforløb opnår personlige kompetencer, som gør dem i stand til at tage oplyste valg i forhold deres fremtid

Evaluering

Evalueringen af lynprojekterne som metode er foreløbigt baseret på følgende aktiviteter:

- ➔ Observationer af uddannelse af projektrådgivere (Ishøj)
- ➔ Observationer af uddannelse af ungeudvalg (Ishøj)
- ➔ Observationer og spontaninterview ved Lynprojektworkshops
- ➔ Observationer af netværksdag for ungeudvalgs medlemmer og projektrådgivere
- ➔ Spørgeskemaundersøgelse blandt ungeudvalgsmedlemmer og interview med projektrådgiver
- ➔ Lokale statusrapporter
- ➔ Statusrapport fra Kraftwerket.

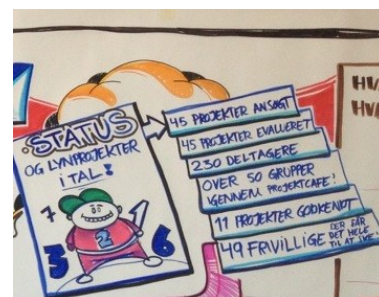
Status

- Der er i hver af de fire områder etableret ungeudvalg og en gruppe af projektrådgivere – der er i alt 49 frivillige i de fire områder. Af spørgeskemaundersøgelsen blandt ungeudvalgsmedlemmerne fremgår det, at 15 ud af 17 er blevet opfordret af en voksen, ven eller lignende til at være med i Ungeudvalget. Kun to unge har meldt sig selv.
- Der er afholdt to projektworkshops i hvert område
- Over 50 grupper har mødt op til projektcafeer
- Der er i de fire områder i alt modtaget 45 ansøgninger, som er blevet evalueret af ungeudvalgene
- Der har samlet set været 230 deltagere til aktiviteter i forbindelse med lynprojekterne
- 11 projekter er blevet godkendt

CUBION har lavet observationer af uddannelsesforløbene i Ishøj og på baggrund af, at det er samme koncept der går igen områderne på tværs, repræsenterer denne uddannelserne alle områder.

Uddannelse af projektrådgivere

Uddannelsen blev indledt med en øvelse, hvor deltagerne skulle tænke tilbage på, hvad de drømte om, da de selv var 13 år. Derved blev deltagerne tunet ind på målgruppen for lynprojekterne. Dernæst fortalte Kraftwerket om formålet med lynprojekter, om projektrådgivernes rolle, om hvilke formål de kan støtte mm. Oplægget blev afholdt med afsæt i en række hånd tegnede plancher. Det blev flere gange pointeret, at der ikke er tale om at ansøgerne får afslag på deres ansøgninger, men derimod skal have konstruktiv feedback, så de kan arbejde videre med ansøgningerne. Det blev også betonet, at det er vigtigt, at projekterne skal være uddannelsesfremmende – og det blev uddybet med, at projekterne skal handle om de unges fremtid.

Opsummerende var budskabet: At jo flere der deltager i lynprojekterne, jo mindre budget, jo mere fokus på det uddannelsesfremmende element jo større sandsynlighed er der for, at man får godkendt sit projekt. Dernæst fortalte Kraftwerket om flowet i rådgivningssamtalen og om de forskellige projektfaser. De understregede vigtigheden af, at projektrådgiverne skal huske at holde fast i, at det er de unges idé: *"I skal huske på at bolden bliver på deres bane – det skal aldrig blive jeres projekt. De unge skal bevare ejerskabet"*.

Efter denne gennemgang fik projektrådgiverne mulighed for at afprøve rådgivningen i praksis, da Kraftwerket havde fået to piger til at stille op som projektansøgere. Instruktøren fra Kraftwerket lagde ud med rådgivningen og de unge meldte ind, når de var klar til at prøve selv. De unge fik efterhånden mod på det og skiftede løbende hinanden ud i rollen som projektrådgivere. Det virkede rigtig godt, at projektrådgiverne fik lov til at afprøve deres nye viden i praksis. Efter endt rådgivning evaluerede de, hvad der var gået godt og skidt og tog fat i centrale dilemmaer i rådgivningssituationen. Der var stor forskel på, hvor naturligt rådgivningsrollen faldt de unge rådgivere, særligt i forhold til det med at indtage en coachende og ikke en styrende tilgang.

Projektrådgiverne spurgte yderligere til, hvornår i idéudviklingen det er hensigtsmæssigt, at de retter fokus mod det uddannelsesfremmende element. Kraftwerket opfordrede dem til at starte med ideen og motivationen, og så sammen med de unge bygge det uddannelsesfremmende ind i projektet. De påpegede, at det kan tænkes ind på mange måder. De understregede endvidere, at det jo egentlig bare handler om at snakke med de unge om, hvad de gerne vil i deres fremtid og snakke om, hvordan de kan blive mere afklarede om det. De pointerede i den forbindelse, at det er et krav, at projekterne skal indeholde et uddannelsesaspekt, og at det ikke er nok, at man får læring ud af at lave et projekt.

Afslutningsvist blev projektrådgiverne bedt om at planlægge den første projektkafé, hvilket blev indledet med en kort brainstorm om hvordan de kan lave verdens fedeste projektkafé.

Uddannelse af ungeudvalg

Indledningsvist blev fokus rettet mod hvad formålet med lynprojekterne er og Kraftwerket informerede bl.a. om ungeudvalgets rolle i projektet, om den forudgående uddannelse af projektrådgiverne og den afholdte første projektworkshop. Endeligt blev fokus rettet mod kriterierne for behandlingen af ansøgningerne og listen over relevante bedømmelseskriterier og spørgsmål blev gennemgået.

Prioriteringer

#1 Uddannelsesfremmende

- Lærer de noget om uddannelsesmuligheder?
- Oplever de virkeligheden på arbejdsmarkedet?
- Lærer de professionelle at kende?
- Øger det deres faglighed?
- Bliver de bedre til at samarbejde?
- Lærer de at arbejde med projekter?
- Er der anden vigtig læring i projektet?

#2 Tilgængelighed

- Er projektet åbent for alle?
- Gør gruppen nok for at invitere deltagere?

#3 Budget

- Er budgettet passende?

Det blev i den sammenhæng pointeret, at de unge ikke blot skal have et afslag, men i stedet en konstruktiv feedback, som de kan arbejde videre. De blev således introduceret til følgende muligheder for vurdering:

1. Klar støtte
2. Støtte med kommentarer
3. Støtte med ændringer
4. Neutral
5. Mere diskussion
6. Kan ikke li' ideen, men vil støtte alligevel
7. Stor modstand
8. Veto

De fik desuden drøftet eventuelle habilitetsproblemer, ligesom de unge blev bedt om at forholde sig til, hvordan de ville håndtere eventuelle uenigheder. Eftersom uddannelsen af ungeudvalget blev afholdt efter første projektworkshop, hvor de første tre lynprojektansøgninger var blevet afleveret, fik ungeudvalgsmedlemmerne mulighed for konkret at vurdere ansøgningerne. Det foregik sådan, at repræsentanter fra Kraftwerket gennemgik de første to ansøgninger og de unge skulle så forholde sig til, i hvilken grad de forskellige kriterier for ansøgningen

Hej _____

Tak for din ansøgning til Lynprojektet.

Ungeudvalget har kigget på din ansøgning, og vi mener, at den ikke har udfyldt alle kriterierne for projektet endnu.

Derfor vil vi forslå at i deltager i projekt-café, det afholdes _____.

Vi vil forslå at i for hjælp til følgende punkter:

- () Budget
- () Uddybning af budget
- () Transport
- () Program
- () Reklame
- () Beskrivelse
- () Planlægning

Med venlig hilsen

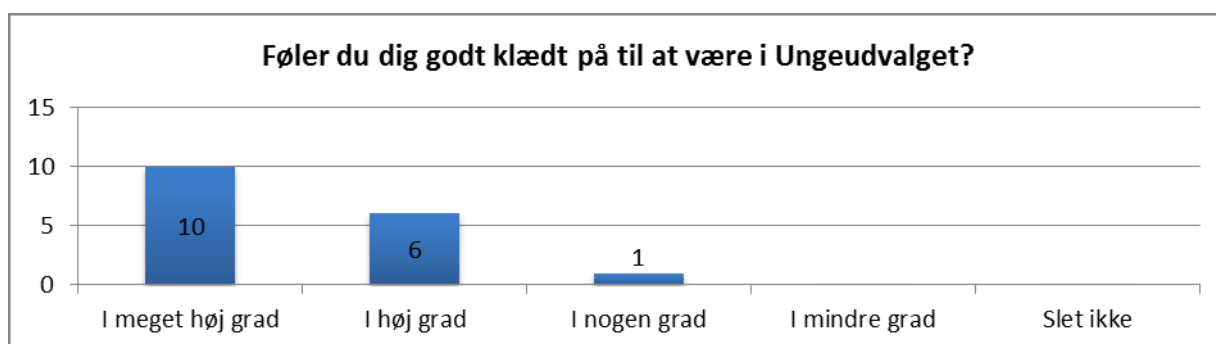
Ungeudvalget :)

Brevskabelon til tilbagemelding til projektansøgere, udviklet af Ungeudvalget i

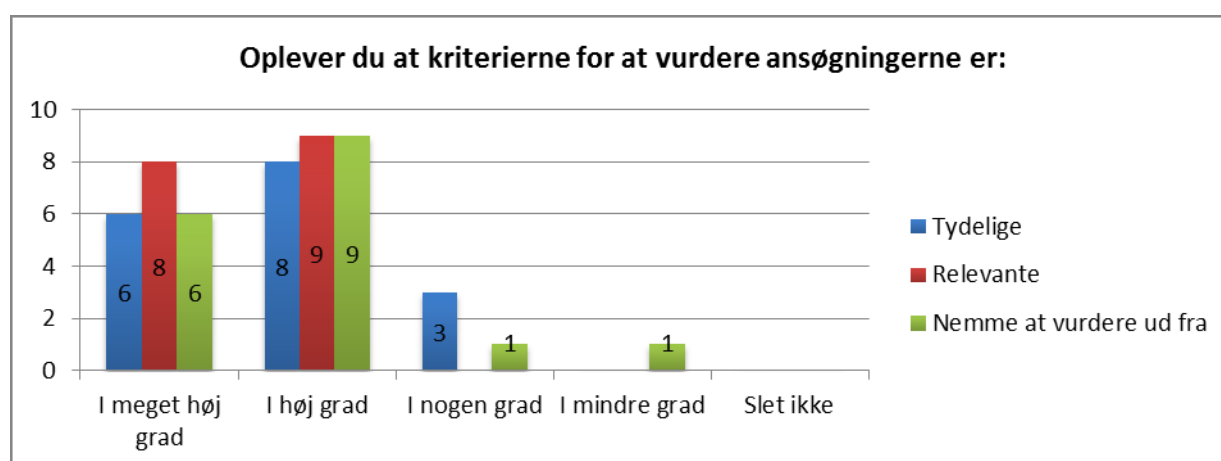
var overholdt med udgangspunkt i de ovenstående spørgsmål. Dernæst blev de bedt om at vurdere ansøgningerne med afsæt i listen over umiddelbare vurderinger ovenfor. Efter gennemgangen af de første to ansøgninger tog tovholderen over og gennemgik den sidste ansøgning sammen med ungeudvalget. Ungeudvalget vurderede, at der var behov for at alle tre ansøgninger blev videreudviklet, og de var i den forbindelse meget opmærksomme på, hvor uddannelsesrettede ansøgninger var, hvor mange deltagere der var og om budgettet lød rimeligt. I drøftelserne viste det sig, at det var lidt uklart for de unge hvad forskellen på Støtte med kommentarer og Støtte med ændringer bestod i.

Der var generelt et stort engagement fra deltagerne på dagen og uddannelsen var tilrettelagt på en måde hvor oplæg blev afløst af øvelser, energizers og fysiske lege. Således blev der eksempelvis spillet fodbold i gymnastiksalen midtvejs i forløbet, hvor holdene blev udfordret af forskellige regler, med henblik på at illustrere vigtigheden af kommunikation og samarbejde.

16 ud af 17 af ungeudvalgsmedlemmerne svarer i spørgeskemaundersøgelsen, at de enten i meget høj grad eller i høj grad føler sig klædt på til at være i Ungeudvalget. Dette vidner om en tilfredshed med Kraftwerkets uddannelse af ungeudvalgene.

Størstedelen af ungegruppemedlemmerne vurderer i meget høj grad eller i høj grad at kriterierne for at vurdere ansøgningerne er både tydelige, relevante og nemme at vurdere ud fra. Kun en enkelt svarer, at kriterierne kun i mindre grad er nemme at vurdere ud fra.

Det er også Kraftwerkets vurdering, at både uddannelsen af projektrådgivere og Ungeudvalg har fungeret rigtig godt. De oplever, at de frivillige er meget højt kvalificerede i forhold til at vurdere ansøgninger og yde projektrådgivning.

16 ud af 17 ungeudvalgsmedlemmer vurderer i meget høj grad eller i høj grad, at de har et godt samarbejde med projektrådgiverne. I Gellerup/Toveshøj og Korskærsparken og Sønderparken er de meget positive omkring projektrådgiverne og nævner bl.a. i kommentarfeltet, at de er meget hjælpsomme og samarbejdsvillige. I Vollsmose bliver det nævnt at projektrådgiverne *"burde yde noget mere"* og at de mødes for sjældent.

Rekruttering til workshops og projektcafeer

Der er stor forskel på, hvordan områderne har grebet rekrutteringsindsatsen an. I Fredericia har de arbejdet meget tæt sammen med skolerne og har eksempelvis afholdt workshops i skoletiden, mens de i Vollsmose har haft succes med at indgå en aftale med en lokal friskole om rekruttering til projektworkshops. I alle områderne er der blevet omdelt flyers med henvisning til facebook og lynprojekthjemmesiden.

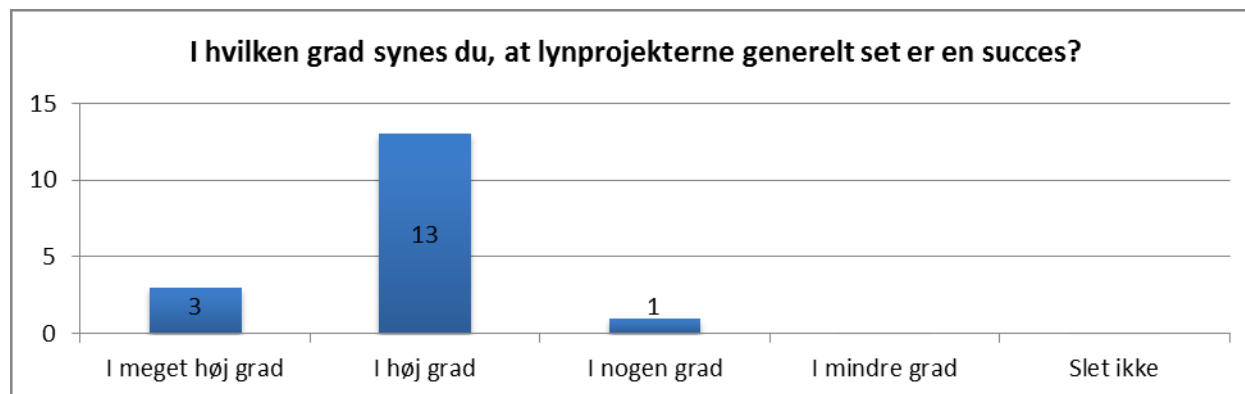
Der har været stort udsving i antallet af unge til projektworkshops - antallet har svinget fra 0-45 unge.

Af spørgeskemaundersøgelsen blandt ungeudvalgsmedlemmerne fremgår det, at alle ungeudvalgsmedlemmerne har opfordret andre unge til at søge om et lynprojekt. Alligevel peger mange af de unge i spørgeskemaet på, at der burde gøres mere for at få flere unge til at deltage i projektcafeer og workshops. De foreslår eksempelvis at hænge plakater op og fortælle om aktiviteterne på de lokale skoler.

Rekruttering udgør således projektets helt store udfordring og det kræver et stort engagement og et vedholdende fokus, fra såvel tovholderne som de unge, at få den del til at lykkes. Derfor er det afgørende at involvere samarbejdspartnere med stort kendskab og adgang til målgruppen af unge.

Ungeudvalgsmedlemmernes vurdering af lynprojekterne og deres udbytte af at deltage

16 ud af 17 ungeudvalgsmedlemmer svarer i spørgeskemaundersøgelsen, at de enten i meget høj grad eller i høj grad synes at Lynprojekterne generelt set er en succes.

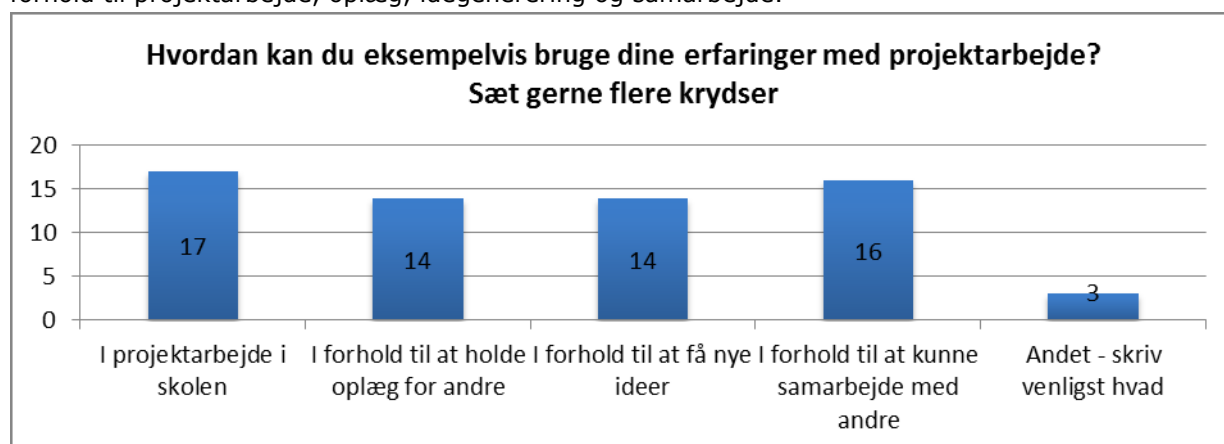

På et spørgsmål om, hvad det bedste ved at være i Ungeudvalget er, svarer mange ungeudvalgsmedlemmer, at det er at kunne hjælpe andre. Flere svarer også, at de selv lærer noget, at de får mulighed for at tage ansvar, og at de lærer nye mennesker at kende. De skriver eksempelvis: *"At hjælpe folk med den rigtige retning", "At man kan hjælpe unge og kan få lov til at være med i et teamwork, hvor vi kan have vores egen mening og diskutere og finde en løsning og at alle får lov til at sige sin mening". "Det er fedt at se, at der er nogen der tænker på fremtiden og det er godt at hjælpe dem" og "At få lov til at tage ansvar i stedet for, at det er nogle lærere som bestemmer – som altid ☺"*

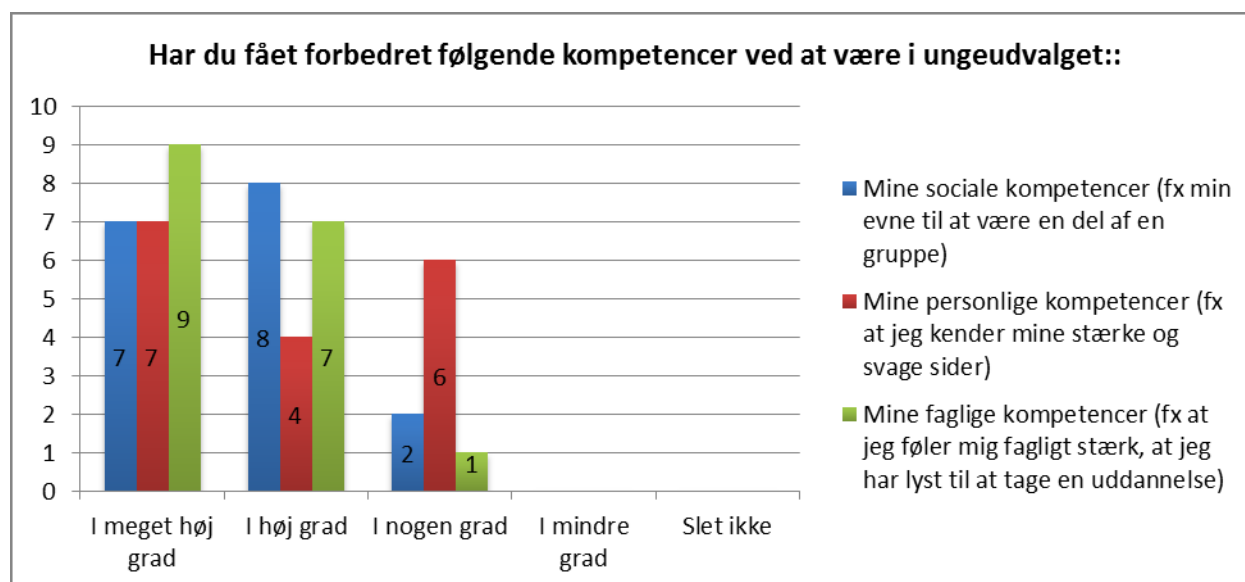
Som det sværeste ved at være i Ungeudvalget peges der generelt på to ting: 1) At give feedback på en konstruktiv og positiv måde. 2) At planlægge møder og workshops så alle kan deltage. Enkelte peger også på udfordringen med at rekruttere deltagere til projektworkshops og projektcafeer.

Størstedelen af medlemmerne oplever det at være ansvarlig for puljemidlerne som et stort ansvar, men beskriver det på en positiv måde. Eksempelvis skriver de: *"Det føles godt at have ansvar, det viser at man ikke er et barn mere"*, *"Har følt mig som en voksen"*, *"Det er et stort ansvar, når der er mange gode ansøgninger"*, *"det er en god personlig udvikling"* og *"Det har været rigtig godt, at man har et ansvar på sine skuldre og så mange som muligt får gavn af det og at det ikke bliver sådan, at pengene er væk så hurtigt som muligt"*. Endelig er der en der skriver: *"Det er et stort ansvar. Man skal være forsigtig med hvad man bevilger penge til"* og en anden supplerer: *"Man står til ansvar for mange ting, men man lærer en del og ens dømmekraft forbedres"*.

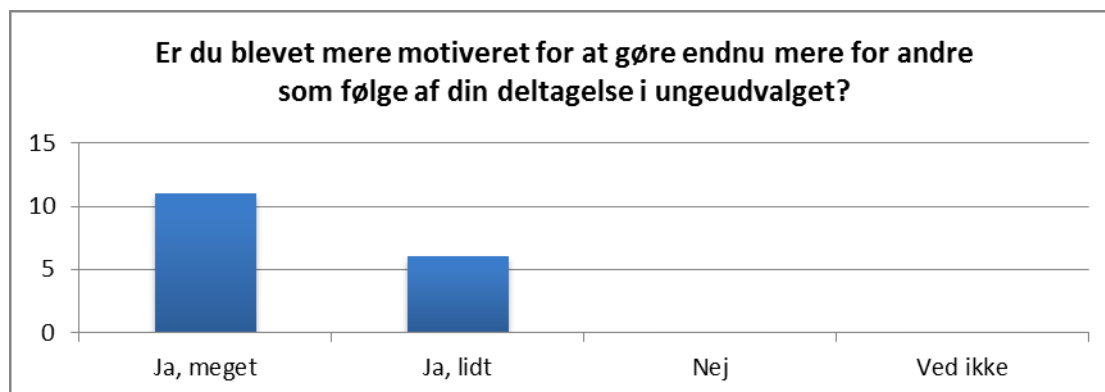
16 ud af 17 mener at de i høj eller meget høj grad kan bruge deres erfaringer fra ungeudvalget i forhold til deres skole og/eller arbejde. De vurderer, at erfaringerne kan bruges i mange sammenhænge - både i forhold til projektarbejde, oplæg, idegenerering og samarbejde.

Størstedelen mener at de i meget høj grad eller i høj grad har fået forbedret deres sociale, personlige og faglige kompetencer. Det er særligt de sociale og faglige kompetencer de vurderer, er blevet forbedret.

Alle medlemmer svarer, at de er blevet mere motiverede til at gøre mere for andre, som følge af deres deltagelse i Ungeudvalget.

9.2 Netværksmøde maj 2014

Med henblik på at højne videndelingen mellem aktører, der arbejder med lynprojekter, og skabe muligheder for synergi, såvel inden for det samme lokalområde som på tværs af områder, afholdt Brug for alle Unge i samarbejde med Kraftwerket et netværksmøde i maj 2014 for ungeudvalg og projektrådgivere hhv. Ishøj, Fredericia, Vollsmose og Gellerup/Toveshøj. Ishøj meldte desværre afbud til netværksdagen og der deltog 18 unge (herunder 2 ansatte) fra de tre forskellige områder. Det viste sig, at der kun deltog en projektrådgiver, mens resten af de unge var ungeudvalgsmedlemmer. På dagen fik CUBION lejlighed til at observere, at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige deltagende ungerådsmedlemmer og lave et interview med den deltagende projektrådgiver.

Formålet med dagen var ifølge Kraftwerket en kombination af at skulle erfaringsudveksle og lære af hinanden og rette fokus mod, hvordan projekterne kan gøres endnu bedre. Det blev desuden understreget, at det også handlede om at anerkende de frivillige: *"I skal forstå hvor seje I er"*. Dagen blev indledt med, at områderne skulle præsentere, hvad de er særligt stolte af i forhold til deres lynprojekter. De fremhævede bl.a.

- At vi har sat en del projekter i gang, som har været uddannelsesfremmende for mange personer
- Vi motiverer hinanden
- Vi skaber netværk, kontakte skoler, venner, familier mm. til at komme og ansøge om projekter
- Vi gør en forskel i Vollsmose – hjælper de unge, der har en drøm om noget
- Vi er stolte af vores workshops, hvor der hver gang har været mere end 30 deltagere (Fredericia)
- Vi hjælper rigtig mange af de unge på vej

Derefter lavede de gruppearbejde i områderne med afsæt i tre spørgsmål om, hvad der har været det bedste ved hhv. lynprojekterne og deres samarbejde, samt hvad er det bedste der kan ske nu. De drøftede spørgsmålene og formidlede dem via en planche, som de afslutningsvis fremlagde. Derefter blev de delt i tværgående grupper og skulle erfaringsudveksle omkring læring, udfordringer ved og udbytte af lynprojekterne. Deltagerne var engageret i drøftelserne og kreative i deres fremlæggelser – således gennemførte en af grupperne fremlæggelsen som et skuespil. Dagen blev løbende dokumenteret ved hjælp af graphic recording og der var musikindslag og energizers mellem de forskellige aktiviteter. Om eftermiddagen blev tagterrassen taget i brug og der var opstillet forskellige cafeborde med temaer som eksempelvis, Verdens bedste frivillige, Verdens bedste workshop mm. De unge kunne så cirkulere rundt mellem bordene efter interesse. En del af snakkede omhandlede igen de temaer, der havde været på dagsordenen i de forudgående drøftelser. Dagen blev rundet af med aftensmad.

Der var stor aldersspredning blandt deltagerne. Særligt de yngre deltagere virkede meget glade for dagen, mens en gruppe bestående af ældre unge fra Vollsmose var mere kritiske overfor indholdet. De gav udtryk

for, at det var *”for løst og for light”* og for gentagende. De efterspurgte mere fokus på metodeudvikling og på værktøjer i forhold til de udfordringer, de sidder med i forhold til lynprojekterne.

Det overordnede indtryk fra dagen var dog generelt positivt, men fremadrettet ville det nok være hensigtsmæssigt med en tydeligere afklaring af formålet med sådanne netværksaktiviteter, koblet med en mere ligelig balance mellem og fokus på både form og indhold.

Delkonklusion vedrørende Lynprojekter

Alt i alt kan det konkluderes, at de enkelte områder er på vej til at indfri de umiddelbare resultater for lynprojekterne.

Således kan det på nuværende tidspunkt konkluderes, at:

- Ungeudvalgsmedlemmerne udviser lokalt ejerskab over puljemidlerne og opfordrer andre unge til at søge lynprojekter
- Der bliver uddelt midler – det er endnu for tidligt at vurdere om der gives til 50 % af ansøgerne
- Der afholdes projektcafeer – det er endnu for tidligt at vurdere om de oplever et stigende deltagerantal
- Det virker ikke sandsynligt for flere af områderne at indfri målene vedrørende antal af unge der bliver bedre til at skrive ansøgninger, antal opnåede ansøgninger, antal gennemførte lynprojekter (herunder at 2/3 af lynprojekterne gennemføres af drenge) og antal deltagere i projekterne. Det skyldes, at rekrutteringen har vist sig at udgøre en central udfordring for projekterne.

Det er endnu ikke konkrete planer for forankringen i Vollsmose, Ishøj og Gellerup. I Fredericia har ungdomsskolen planer om at forankre lynprojekterne hos dem i et samarbejde med alle overbygningsskoler i Fredericia.

Det er endnu for tidligt at vurdere hvorvidt virkningerne på mellemlang sigt er indfriet.

Fremadrettede læringspunkter

- Det vil være hensigtsmæssigt at sikre sparring med projektrådgiverne og ungeudvalget undervejs i forløbet med henblik på at samle op på udfordringer og ”kvalitetssikre” rådgivningen og feedbacken
- Der ytres behov for at ansøgningsskabelonerne kan tilpasses lokalområderne
- Flere oplever, at der er stort fokus fra de unge på at lave søge store projekter på 10.000 kr.
- Det vil være interessant at følge op på den model de arbejder med i Vollsmose, hvor de skelner mellem mini, mellem og giga projekter, og hvor der er krav om, at man først skal lave et mini projekt før man kan søge de store projekter
- Flere oplever, at der er stort fokus på præmier og at der bliver anvendt uforholdsmæssigt mange midler til det.
- Det vil være hensigtsmæssigt med yderligere fokus på rekrutteringsdelen og opsøgende arbejde i uddannelsen af de frivillige
- Der bliver stillet spørgsmålstejn ved, om det i alle områder er hensigtsmæssigt at afvikle store workshoparrangementer.
- Der er behov for tydeligere forventningsafstemning og mere fokus på indholdet på de tværgående netværksdage

9.3 Indlæring og Idræt – forskningsprojekt i samarbejde med Institut for Idræt og Ernæring, Fysisk aktivitet og hjernen, Københavns Universitet

Overordnet skal projektet bidrage til at nå regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang i 2015 skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Med afsæt i brug for alle unges målgruppedefinition, er der et særligt fokus på de etniske minoritets unge fra to boligområder.

Projektet har til formål, at forske i at finde nye redskaber, som kan få flere unge med etnisk minoritetsbaggrund til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Brug for alle unge og KU har samarbejdet med Abildgårdskolen i Vollsmose og Ullerup Bæk skolen, afd. Nørre Allé i Fredericia, for at skabe ny viden omkring idrættens muligheder i forhold til indlæring i flere undervisningslektioner. KU har også haft fokus på den mulige effekt af, hvornår i løbet af en skoledag, der gennemføres lektioner med henholdsvis indlæring og idræt.

Projektets tovholder er Institut for Idræt og Ernæring, Fysisk aktivitet og hjernen, Københavns Universitet og projektet startede 15. februar 2014 og slutter 15. august 2014.

Målgruppe

- Den primære målgruppe er skoleklasser på 7. eller 8. klassesetrin i to udsatte boligområder.
- Den sekundære målgruppe er det lærerteam og de ressourcemedarbejdere, der er direkte involveret i forsøget på de to berørte skoler.

Umiddelbare resultater

- 80 elever gennemfører forskningsstudiet
- at KU får en samlet mængde valide data fra undersøgelsen til at danne en ny viden omkring sammenhænge mellem bevægelse, fysisk aktivitet, kognition og indlæring.
- At BFAU og KU deler den nye viden med resten af Undervisningsministeriet.

Afvikling

KU tester eleverne og indsamler data på skolen før og efter afvikling på skolen.

Skolens matematiklærere afvikler den fælles matematikundervisning ud fra der, hvor de er nået til i pensum og sidder med kontrolgrupperne, som ikke skal dyrke idræt.

Idrætslærerne på skolen afvikler idrætsundervisningen med eleverne. Sammensætningen af de fysiske aktiviteter sker i samarbejde mellem skolerne og KU. Det er væsentligt at idrætsaktiviteterne involverer høj intensitet, interaktion eleverne imellem og samtidig er så monitorerende som muligt. Aktiviteterne er varierende fra dag til dag. Idrætsaktiviteterne har været fodbold, basketball, boksning, cirkeltræning og hockey.

Evalueringen af Idræt og indlæring er baseret på følgende dataindsamling:

- ➔ Interview med leder af forskningsprojektet
- ➔ Observation og spontaninterview ved test på Ullerup Bæk skolen
- ➔ Fokusgruppeinterview med elever fra hold 1 og 2 på Abildgårdskolen
- ➔ Interview med to lærere, der både er matematik og idrætslærere, fra Abildgårdskolen

I regi af projektet er der blevet gennemført følgende aktiviteter:

- Introduktion af lærerteamet til projektet og især kriterier for idrætsaktiviteterne

- Indledende test på hhv. Abildgårdskolen i Vollsmose og Ullerup Bæk skolen i Fredericia
- Gennemførelse af undervisning efter projektets anvisninger i en måned på de to skoler
- Afsluttende test på de to skoler

Aktiviteter i 7. klasserne på Abildgårdskolen og Ullerup Bæk skole

To skoler skal igennem en måned gennemgå et forsøg, hvor 7. klassetrinopdeles i 3 grupper. De 3 hold har en fælles matematiktime om morgenen og skal derefter dyrke idræt i forskellige intervaller.

Matematiktimen var skåret ned fra 1½ til 1 time pr. lektion. Elever på hold 1 havde dermed den resterende halve time til idræt.

Hold 1 dyrker idræt lige efter matematiktimen.

Hold 2 ser film i den halve time hvor hold 1 dyrker idræt og holdet dyrker idræt efter frokost.

Hold 3 ser film i den halve time hvor hold 1 dyrker idræt, men holdet dyrker ikke idræt. (kontrolgruppe)

Dette forløb vil foregå i en måned 4 gange om ugen.

KU vil teste de involverede skolebørn både før og efter forløbet og således indsamle data omkring børnenes fysiske konstitution, kognitive funktioner og indlæring.

I alt har godt 120 elever fordelt med 50 på Abildgårdskolen (to 7. klasser) og 70 på Ullerup Bæk skolen (tre 7. klasser) gennemført forløbet. Eleverne blev inddelt i tre grupper, hvor der var fokus på at grupperne på tværs af skolerne havde en ligelig sammensætning, set i forhold til børnenes køn, BMI, kondital og niveau i matematik. De tre grupper skulle i undervisningen yderligere inddeles i grupper, hvor de var på cirka samme niveau i matematik og samme fysiske niveau i idræt.

Ullerup Bæk skolen

Ved de afsluttende test på Ullerup Bæk skolen viste både elever og lærere stort engagement i projektet. De idrætslærere, der var til stede under testene, gav udtryk for at de var spændte på resultaterne, da de havde oplevet projektet som særdeles relevant. De havde oplevet eleverne som motiverede for at deltage i projektet. De tænker, at erfaringerne umiddelbart har relevans i forhold til det øgede krav om bevægelse, der ligger i den nye skolereform.

Afdelingsleder på Ullerup Bæk skolen afventer også resultaterne med spænding, men har oplevet projektet som meget vedkommende og relevant i forhold til skolens særlige fokus på idræt og med talentklasser i idræt i udskoling. Desuden ser han også relevansen i forhold til kravene i den nye skolereform.

Elever på Abildgårdskolen

I fokusgruppeinterviewene med eleverne var der også kun engagement at spore i forhold til projektet. Det havde været spændende at deltage i, den eneste ulempe var, at hold 1 og 2 i forhold til den tredjedel der udgjorde kontrolgruppen, kunne opleve at de ikke var helt på samme informationsniveau omkring de lektier de skulle lave, fordi en del af tiden gik med at deltage i projektet. Det var især gruppe 2, der så film og havde idræt senere på dagen, der havde den oplevelse. Dette er en direkte effekt af, at det kørte som et forskningsforsøg, hvorfor det ikke vil være et problem i en eventuel implementering.

Alle de interviewede elever synes det havde været godt med idræt fire dage om ugen og vil gerne have, at det fortsætter med idræt hver dag. Der var ikke enighed om, hvornår på dagen, de synes, det ville være bedst. Diskussionen gik på, om man blev udmattet efter idræt, kom på et højt energiniveau og derfor havde svært ved at falde ned igen eller fik brugt noget energi og derfor var mere klar til at modtage undervisning efterfølgende. De snakkede også om, at drengene i frikvartererne også spillede fodbold og var fysisk aktive, mens pigerne sad mere stille og snakker.

De er spændte på at høre om resultaterne, men deres forventninger er, at man kan se de er blevet bedre til matematik, især var denne forventning hos gruppe 1. Hos gruppe 2 forventede de, at gruppe 1 havde den største femgang. Det var svært for dem individuelt at fornemme, om de var blevet bedre, men nogle mente de havde præsteret bedre i afsluttende test i matematik og de kognitive test, fordi de kunne huske opgaverne fra den indledende test. I forhold til den fysiske test, var der en, der havde løbet fire omgange mere i den afsluttende test end i den indledende og alle refererede til en, der havde løbet tolv omgange mere i den afsluttende end i den indledende test.

Nogle fra gruppe 2 fremhævede, at det havde været godt at se film, fordi de efter 60 minutters matematikundervisning havde svært ved at holde koncentrationen længere. Nogle i gruppe 2 mente, at det så ville være mere ideelt at få idræt på det tidspunkt i stedet for at se film fordi, der sidder man også bare ned.

Flere elever fremhævede, at det havde været godt at have undervisning på mindre hold og på tværs af klasser. Det havde de profiteret af både i matematik og idræt. En enkelt ville hellere kun have været sammen med klassekammerater og ikke med elever fra parallelklassen.

Lærere på Abildgårdskolen

Elevernes erfaringer svarer godt til de erfaringer lærerne havde gjort sig i projektperioden. De to interviewede lærere var både matematik og idrætslærere, så de havde haft henholdsvis hold 1 og hold 2 i forløbet. De havde oplevet at eleverne var motiverede for at deltage. Det havde dog ikke ændret på, at det nogle gange kunne tage lang tid at blive klar, fordi der var forskellige intriger og diskussioner der spædte ben for at komme i gang. Den ene underviser havde gode erfaringer i idræt, med på forhånd at inddele eleverne i hold. Dette gav aldrig anledning til diskussion, men derimod fik hun anerkendelse for det af flere elever.

Deres erfaring var, at det havde været godt med idræt fire dage om ugen og at det havde været luksus at have opdelt de to klasser på tre hold, så de hver især kun havde haft grupper på 17-18 elever. De oplevede også at holdene kognitivt og niveaumæssigt i matematik, i højere grad havde været homogene.⁵ Deres erfaring var også, at det havde stor betydning, at de i stedet for to lektioner af 90 minutter fordelt på to dage om ugen, havde fire dage med 60 minutters matematiklektioner. Deres vurdering var at det dels var nemmere for eleverne at holde koncentrationen i 60 minutter og at det var nemmere at huske fra lektion til lektion, når de havde matematik fire dage om ugen i stedet for to.

De tvivlede dog på, at der kunne aflæses en effekt i matematik på baggrund af projektet og da de jo også kun havde haft eleverne før de havde idræt, kunne de heller ikke vurdere på, om koncentrationen var bedre efter idræt eller sidst på dagen. De mente ikke deres kolleger ville kunne vurdere det heller.

Forankring

De erfaringer fra forløbet de ville tage med sig i forhold til næste skoleår, var at de ville arbejde med 60 minutters lektioner og holddannelser i det omfang det blev muligt. Idræt eller bevægelse bliver fra det nye skoleår en del af skemaet og umiddelbart tænkte de, at det ville være godt at få ind i det daglige skema, men de kan ikke ud fra erfaringerne her sige, om det er bedst morgen, middag eller eftermiddag. I det hele taget er der en del udfordringer i forhold til skemalægningen der skal gå op, så kun dele vil blive implementeret i større skala i det kommende skoleår, men de håber på at 60 minutters lektioner kan blive indført bredere i skoleåret 2015- 2016.

⁵ Dette skyldes, at de skulle matches grupperne i Fredericia, som ikke var delt på tværs af klasser, men gennemførte forløbet på klasseniveau og hvor deres idræts talentklasse udgjorde kontrolgruppen.

Delkonklusion

Foreløbigt kan det konkluderes at det for begge skoler har været positivt at deltage i projektet. Lærerne på Abildgårdsskolen fremhævede projektet som konkret og afgrænset, så det var nemt at få passet ind i skemaet og også at få øje på effekter af projektet. At deres primære udbytte egentlig lå i forhold til lektionslængde og holddannelse var overraskende, men en god og brugbar viden de kunne arbejde videre med og høste flere erfaringer med. At idræt er godt at lægge ind i den daglige struktur var de i udgangspunktet ikke usikre på, men projektet har bekræftet dem i at eleverne også værdsætter den fysiske aktivitet. Dog havde de elever, som måske ikke ville have været motiveret for projektet, været med i kontrolgruppen, så i forhold til implementering af idræt for alle, kan de godt forudse, at der bliver kampe de skal kæmpes.

Resultatet af forskningsprojektet er endnu ikke kendt, hvorfor den endelige status på projektet vil fremgå af den afsluttende evalueringsrapport.

9.4 Brug For Alle Unge konsulenternes erfaringer med indsatserne

Den generelle tilbagemelding fra områderne er, at der er stor tilfredshed med samarbejdet med Undervisningsministeriets konsulenter i BFAU. Der er stor tilfredshed med at Undervisningsministeriet på denne måde kommer ud og gerne vil bidrage til at sætte initiativer i gang i de lokale boligområder med fokus på at fremme uddannelse for områdets unge. Det fremhæves at der er lydhørhed overfor lokale forhold i forbindelse med udformningen af projekterne. At der er tålmodighed i processen med at lave projektbeskrivelse, i forhold til udfordringer i organiseringen lokalt og andre forhold, der er med til at trække processen i langdrag. BFAU konsulenterne styrke fremhæves som inspiratorer og støtte i beskrivelse af projekterne. Det vil sige, at det primært er i fasen op til projektstart, at de projektansvarlige oplever BFAU som en støttende part.

I de fleste områder oplever de, at der er sket et øget samarbejde mellem de forskellige ungeaktører fra folkeskole, ungdomsuddannelser, ungdomsskoler, klubber og UU. De kobler det til den komprimerede indsats i det enkelte boligområde og er derfor også som en afledt effekt af indsatsen. Det svarer meget til den oplevelse BFAU konsulenterne giver udtryk for, at indsatsen især fremmer det tværorganisatoriske arbejde og et skærpet fokus på uddannelsesfremmende tiltag. BFAU konsulenterne oplever også, at ud over de aktører der direkte arbejder med unge, så øges samarbejdet mellem disse og de helhedsplaner der er i de forskellige områder, så der også i helhedsplanerne kommer et øget fokus på uddannelsesaspektet. Her er det både i forhold til de unge, men i høj grad også i forhold til forældre eller nogle steder bliver det skrevet ind som en familieindsats. Det vil sige at fokus på uddannelse allerede tænkes ind også før børnene starter i skole. *"I den nye helhedsplan er der sat flere ressourcer af til at bryde den sociale arv – der er et program med fokus på træning af forældre og her er det fra børnene er helt små, så vejledning i forhold til børnenes fremtid ikke skubbes til de skal vælge ungdomsuddannelse."* (leder af helhedsplanen Fredericia)

BFAU konsulenterne giver også udtryk for, at det tager tid at skabe den lokale forankring af projekterne men, at det er i den indledende fase, at fundamentet for det gode samarbejde i projektperioden lægges. Derfor bliver det ofte en langtrukken proces, hvilket betyder, at der bliver kortere tid til at gennemføre projekter i. Det har også betydet, at indsatserne også er blevet noget komprimerede her i slutfasen, hvor mange projekter i stedet for en projektperiode på 1 år må gennemføres på 9 måneder. Med fokus på forankringen bliver projektperioden en opstartsfasen, hvor de første erfaringer høstes og hvor der kan arbejdes med, om indsatsen bidrager til områdets udvikling og i givet fald, hvordan den så kan videreføres i de eksisterende lokale tilbud. Der er i høj grad tale om metodeudvikling og tilpasning af projekter til lokale forhold mens projektet kører.

10. Analyse af kvantitative data vedrørende de langsigtede mål

Generelt

Målet med den kvantitative analyse er at undersøge, om der kan aflæses effekter af områdeindsatserne i de enkelte boligområder. For at gøre dette, er der lavet et baselineudtræk i hvert område fra efteråret 2011⁶. Som opfølgning på baseline, er der derefter lavet udtræk hvert efterår i forbindelse en indsats i det pågældende område. For at øge validiteten af konklusionerne af den kvantitative analyse, er der desuden foretaget udtræk på nationalt niveau. Trækningerne baserer sig på Ungedatabasen i regi af Undervisningsministeriet og er foretaget i samarbejde med UNI-C. Disse fungerer som sammenligningsgrundlag for de udsatte boligområder (se nærmere i afsnittet om analysens validitet). De tre målepunkter er:

Søgning

9. og 10. klassernes søgning til ungdomsuddannelserne (dreng/piger)

Fastholdelse

9. og 10. klassernes optag og fastholdelse på ungdomsuddannelserne (dreng/ piger)

Aktivitet

Aktivitetsmønsteret for hele gruppen af unge ml. 15-20 år

På nuværende tidspunkt er der foretaget både baseline og opfølgende udtræk på:

- Haraldsgadekvarteret i København (baseline i 2011, opfølgning i 2012 og 2013)
- Korsørparken og Sønderparken i Fredericia (baseline i 2011, opfølgning i 2013)

Mens der er foretaget baselineudtræk for:

- Ishøj (baseline i 2013)
- Urbanplanen (baseline i 2013)

Gellerup og Vollsmose er af ressourcemæssige årsager ikke medtaget i den kvantitative analyse.

Nedenfor gennemgås både baseline og opfølgning, og hvor det giver mening sammenlignet med det nationale gennemsnit.

Metode

Som en form for kontrolpopulation opgøres de tilsvarende tal på landsplan, altså for alle unge, som søger via optagelse.dk. Denne opgørelse kan indikere om der er en ændring på landsplan over tid i søgning og fastholdelse.

10.1 Metode til måling af søgning og fastholdelse på ungdomsuddannelse

Unge, som har bopæl i området og er mellem 15 og 20 år (begge aldre inklusive) og som går i 9. eller 10. klasse pr. ultimo februar. For hvert område ses på op til to populationer (baseline og intervention), som beskrevet nedenfor.

Der kan være et personmæssigt overlap mellem de unge de to udtræk, hvilket vurderes at være positivt i forhold til at kunne sige noget om et før/efter billede i forhold til områdeindsatsen. Det vil i de fleste tilfældene bestå i, at den unge går i 9. klasse ved udvælgelsen af baseline populationen og i 10. klasse ved opfølgningen.

Ved søgning ses på tallene fra optagelse.dk.

⁶ Baseline målinger for Vollsmose og Gellerup/Toveshøj indgår først i den afsluttende evalueringsrapport

Ved fastholdelse ses blot på om den unge, som søgte en ungdomsuddannelse i marts, er i gang med en ungdomsuddannelse på statustidspunktet. Det undersøges ikke, om det er den samme ungdomsuddannelse, som den der blev søgt som første prioritet pr. 1. marts.

Der opgøres således 1. prioritetsuddannelsesønske pr. 1. marts samt uddannelsesstatus ultimo oktober og ultimo december samme år (pt. 2013)

Datausikkerhed og validitet af den kvantitative analyse

Da Københavns Kommune ikke har indberettet oplysninger om grundskole, EGU og STU til Ungedatabasen siden medio december 2012, har vi været nødsaget til kun at se på søgning til de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne, hvorfor tallene grupperes efter gymnasial uddannelse/erhvervsuddannelse og øvrige: 10. klasse/andet/STU/EGU.

For Haraldsgade gælder, at opgørelsen hermed bliver anderledes for 2013 tallene end for de tidligere opgørelser for Haraldsgade, ligesom at baseline for Urbanplanen adskiller sig fra opgørelsen for Ishøj. Ydermere er der etableret to sæt af nationale sammenligningsgrundlag, for at matche de to forskellige opgørelsesmetoder.

10.2 Haraldsgadekvarteret – København

Søgning til ungdomsuddannelser

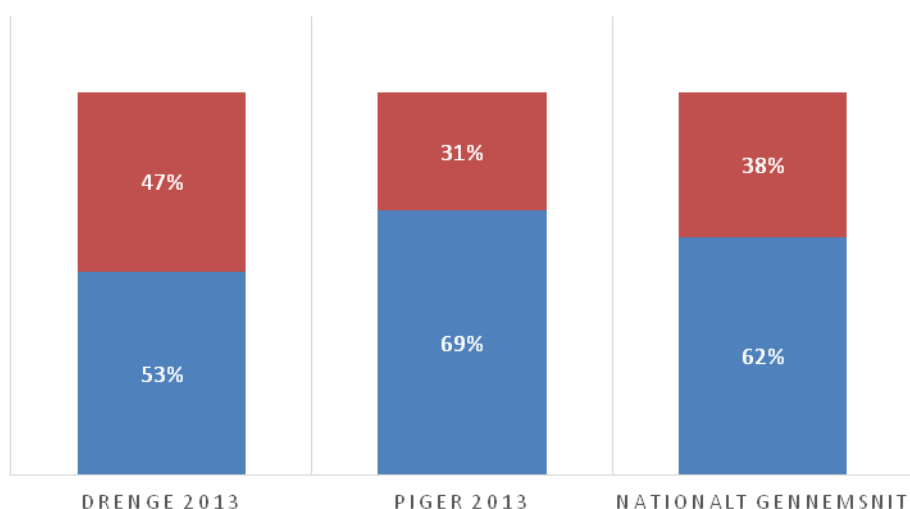
Den kvantitative analyse af Haraldsgade kvarteret på Ydre Nørrebro i København, er en opfølgning på 2. året efter baseline. Desværre har det ikke været muligt at kunne lave et fuldt sammenligneligt datagrundlag for 2013, grundet de manglende statistiske indrapporteringer fra København jf. afsnittet ovenfor.

Der var godt 100 unge i 9. og 10. klasse der boede i Haraldsgadekvarteret, der i foråret 2013 brugte optagelse.dk til at søge ind på et nyt uddannelsesstilbud. Heraf 58 drenge og 48 piger.

Figuren nedenfor viser, at betydeligt færre drenge (53%) end landsgennemsnittet (62%) søgte optagelse på gymnasiet/erhvervsuddannelse. Omvendt var der blandt pigerne en væsentlig højere søgning til gymnasiet/erhvervsuddannelserne på 69%. Dette kan som nævnt ikke sammenlignes på nuværende tidspunkt med tallene fra 2011 (baseline) og 2012 (første interventionsmåling).

**FIGUR X, ANDELEN AF 9. OG 10.
KLASSERS 1. PRIORITET
HARALDSGADE - 1.
PRIORITETSSØGNING**

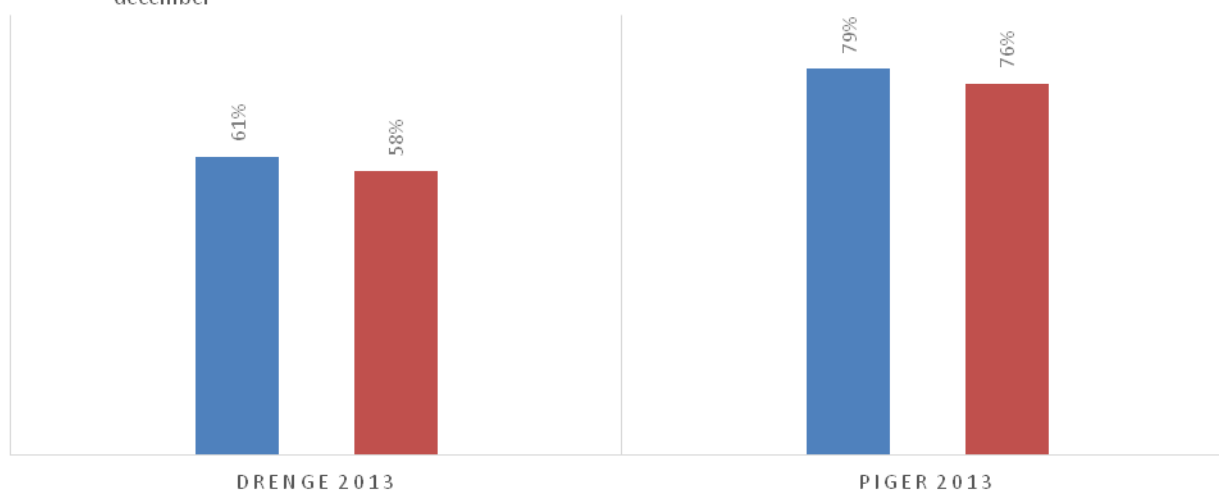
■ Gymnasialuddannelse / erhvervsuddannelse ■ 10. klasse/ EGU /STU /Øvrigt1

Ser vi efterfølgende på de 64 unge fra Haraldsgade kvarteret, som søgte gymnasiet/erhvervsuddannelse, viser det sig, at 45 af dem er optaget på gymnasiet/erhvervsuddannelse, svarende til hhv. 61% af drengene og 79% af pigerne. På landsplan er der gennemsnitlig 91% af ansøgerne med 1. prioritet der er indskrevet efter 3. mdr. Der er altså statistisk rum for at en langt større andel af de drenge, der søger ind, faktisk også starter. Opstartsprocenten blandt pigerne i Haraldsgadekvarteret ligger 12 procentpoint fra det nationale gennemsnit. Også her kunne man forestille sig en større overgangsfrekvens.

**FIGUR Y, ANDELEN AF 1.
PRIORITETSANSØGERE, DER ER I GANG MED
EN GYMNASIAL/ERHVERVSUDDANNELSE
VED NYTÅR
HARALDSGADE: OPTAG OG FASTHOLDLSE
EFTER 3 OG 6 MDR.**

■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse ultimo oktober
■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse ultimo december

Omvendt viser figuren, at der i løbet af de efterfølgende 3 mdr. frem til nytår kun er hhv. én dreng og pige, der falder fra uddannelsen. Dette svarer til et fald på ca. 2-3 procentpoint, hvilket er det samme som det nationale gennemsnit.

Sammenligner man ukritisk med tallene for 2011-12 ses, at der blandt drengene synes at være en lille forbedring i andelen af ansøgere der er optaget ultimo oktober, mens der synes at være et fald hos pigerne. Grundet de statistiske usikkerheder, vil det dog ikke på nuværende tidspunkt være forsvarligt at tilpasse indsatsen alene på baggrund af disse sammenligninger. Der kan med fordel foretages en opfølgende kvantitativ analyse i forbindelse med de forventede indrapporteringer fra Københavns kommune i efteråret 2014.

Aktivitet

Den samlede population af unge i Haraldsgadekvarteret i alderen 15-20 år, er faldet med ca. 30 unge siden 2011 til nu at tælle ca. 430 unge. Målet med målingen af den bredere population af unges aktivitet i perioden er at spore, om områdeindsatsen har en bredere afsmittende effekt blandt hele gruppen af unge. Ligesom det gælder for de ovenstående målinger for København, kan denne heller ikke sammenlignes med tidligere opgørelser.

Aktivitet	Statustidspunkt			
	Ultimo oktober 2013		Ultimo december 2013	
	Antal	%	Antal	%
Gymnasial uddannelse/erhvervsuddannelse /videregående uddannelse	152	35 %	143	33 %
Ikke i gang med en gymnasial uddannelse/erhvervsuddannelse/videregående uddannelse, men har fuldført ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	50	12 %	50	11 %
Andet/uoplyst	227	53 %	242	56 %
Total	429	100 %	435	100 %

Tabellen viser, at knap halvdelen af de unge (ca. 45%) er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, og den anden del ikke har (Ca. 55%). Derudover viser den, at der er en bevægelse fra uddannelse til "Andet/uoplyst" på et par procentpoint, hvilket vurderes at være på linje med udsvinget nationalt. Samlet vurderes der at være betydelige udfordringer i området, hvad angår drengenes overgangsfrekvens til ungdomsuddannelser.

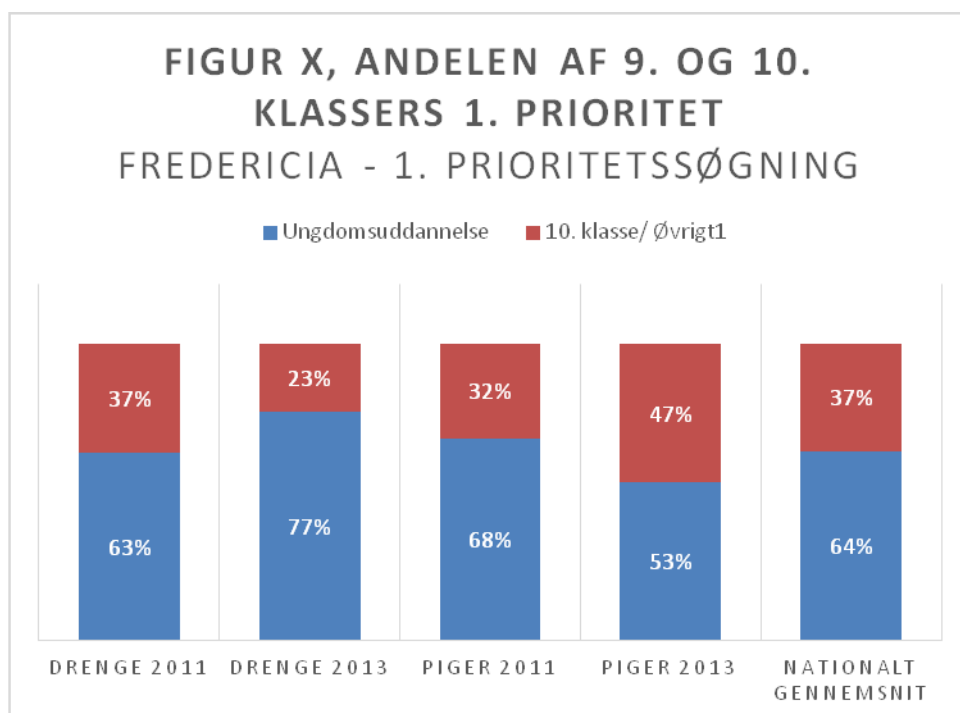
10.3 Korskær- og Sønderparken, Fredericia

Søgning til ungdomsuddannelser

Der var i efteråret 2013, ca. 70 unge der gik i 9. eller 10. klasse i Korskærparken og Sønderparken i Fredericia, og som søgte videre uddannelse via optagelse.dk. Heraf 39 drenge og 32 piger. Tilbage i 2011, hvor baselinetallene er fra, var der ca. 60 unge i samme gruppe, med en ligelig fordeling af drenge og piger.

I 2011 var der for området i Fredericia en gennemsnitligt søgning på 65% til ungdomsuddannelse, hvilket var lidt over det nationale gennemsnit for søgningen til ungdomsuddannelser (63%). Dette skyldes en højere søgning hos pigerne (68%), mens drengene lå på landsgennemsnittet (63%).

I efteråret 2013 havde billedet ændret sig markant. Andelen af drenge der søgte en ungdomsuddannelse var oppe på 77%, mens andelen blandt pigerne var faldet til 53%. Middelværdien på 65% er en lille forbedring i ansøgningsmønsteret, og ligger et procentpoint over landsgennemsnittet, men det afgørende og i øjenfaldende er naturligvis den kønsmæssige forskel, der kan give en opmærksomhed i indsatsen fremad.

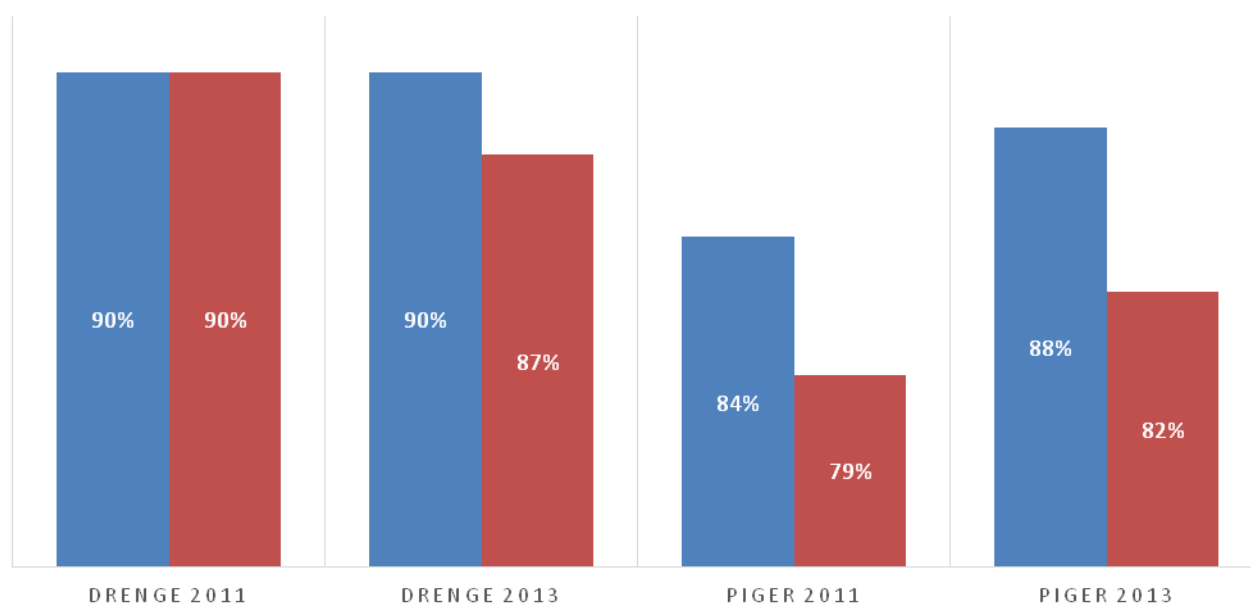
I forhold til optag og fastholdelse på ungdomsuddannelserne, ses et meget stabilt højt optag blandt drengene, hvilket er imponerende sammenlignet med den større andel af den samlede population, der nu søger ungdomsuddannelser.

For pigerne er tendensen også positiv. Her ses et betydeligt øget optag fra 84% i 2011 til 88% i 2013. Fastholdelsen af 1. prioritetsansøgerne til nytår (ultimo december 2013) viser, at der har været et lille frafald blandt drengene på 3 procentpoint, mens at frafaldet blandt pigerne fortsat er på 5-6 procentpoint.

FIGUR Y, ANDELEN AF 1. PRIORITETSANSØGERE, DER ER I GANG MED EN UNGDOMSUDDANNELSE VED NYTÅR

FREDERICIA: OPTAG OG FASTHOLDLSE EFTER 3 OG 6 MDR.

■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en ungdomsuddannelse ultimo oktober
 ■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en ungdomsuddannelse ultimo december

Aktivitet

I den samlede population af 15-20-årige unge i Korsbærparken og Sønderparken er der ca. 250 unge. Der er nu både lavet baselinemålinger på de unges aktivitet, henholdsvis i oktober og december 2011, og opfølgende målinger i oktober og december 2013.

Der er primært to områder, der procentvis har ændret sig fra 2011 til 2013:

- Et fald på ca. 5 procentpoint af indskrevne i folkeskolen
- En stigning på ca. 5 procentpoint af unge der er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse

Det betyder, at de to områder i Fredericia har overhalet landsgennemsnittet på andelen af unge der er i gang med en ungdomsuddannelse/videregående uddannelse, hvor de i 2011 var ca. 5 procentpoint efter landsplan. Samtidig er der en marginalt større andel af de unge der har færdiggjort en uddannelse i Fredericia, her er man dog stadig lidt bag efter det nationale gennemsnit.

Der er derudover stadig 5 procentpoint flere, der går i grundskole i de to områder i Fredericia, end på nationalt plan, hvilket fx kan forklares af varierende størrelser af ungdomsårgangene.

Aktivitet	Statustidspunkt							
	Baseline 2011				Opfølgning 2013			
	Ultimo oktober		Ultimo december		Ultimo oktober		Ultimo december	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Grundskole	95	35%	107	38%	74	30 %	83	33 %
Ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	127	47%	123	44%	127	52 %	121	48 %
Ikke i gang med uddannelse ¹ , men har fuldført ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	5	2%	6	2%	8	3 %	9	4 %
Forberedende aktivitet mv. (herunder 'fuldtidsbeskæftigelse' ²)	29	11%	30	11%	25	10 %	26	10 %
Ikke i uddannelse, beskæftigelse mv.	17	6%	16	6%	10	4 %	11	4 %
Total	273	100%	282	100%	244	100 %	250	100 %

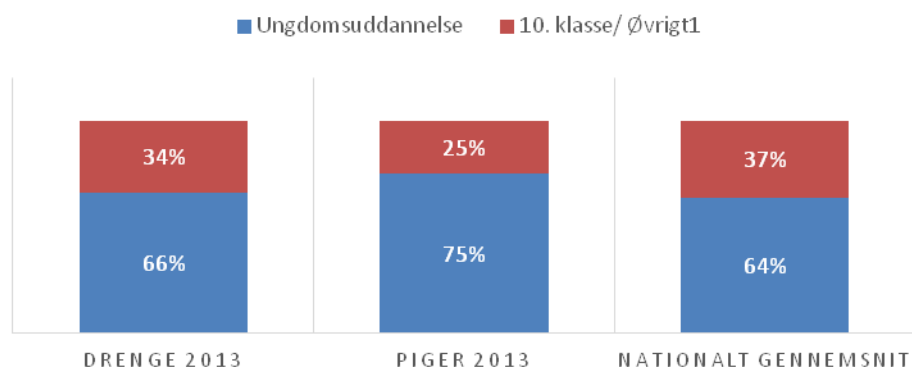
Samlet set synes der altså at være statistisk grundlag for en dobbeltopmærksomhed på pigerne, hvad angår både ansøgning, og fastholdelse, mens at den samlede gruppe af unge i Fredericia synes at være i en positiv udvikling.

10.4 Ishøj

Søgning til ungdomsuddannelser

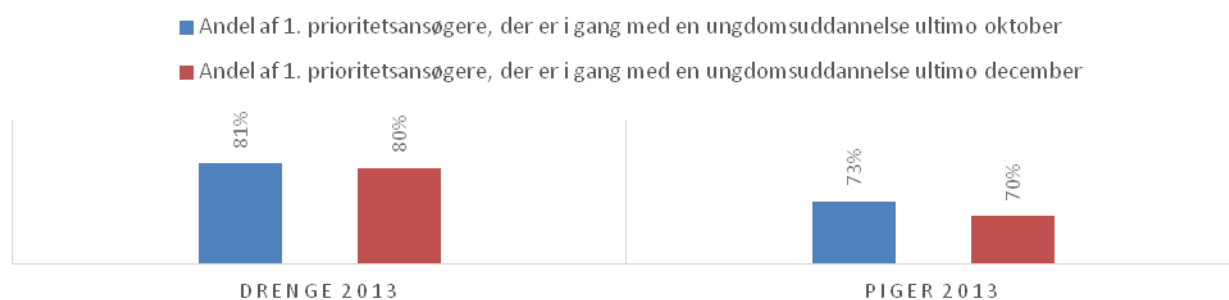
Områdeindsatsen i Vejleåparken og Vildbanegård I, II og III omfatter ca. 850 unge i efteråret 2013. Heraf var der i foråret 2013 knap 180 unge, der via optagelse.dk søgte optagelse på ungdomsuddannelse eller i 10. klasse. Både blandt de 104 drenge (66%) og 75 piger (75%) er andelen, der søger ungdomsuddannelse, højere end det nationale gennemsnit på 64%. Særligt pigerne søger altså ind på ungdomsuddannelser.

FIGUR X, ANDELEN AF 9. OG 10. KLASSERS 1. PRIORITET ISHØJ - 1. PRIORITETSSØGNING

Ser vi på optag og fastholdelse til ungdomsuddannelserne, viser det sig, at kun 73% af pigerne var optaget i oktober 2013, mens dette gjorde sig gældende for 81% af drengene. Blandt drengene faldt, frem til nytår, kun 1 procentpoint fra deres ungdomsuddannelse, mens der var et frafald blandt pigerne på 3 procentpoint.

FIGUR Y, ANDELEN AF 1. PRIORITETSANSØGERE, DER ER I GANG MED EN UNGDOMSUDDANNELSE VED NYTÅR ISHØJ: OPTAG OG FASTHOLDLSE EFTER 3 OG 6 MDR.

Aktivitet

Baselinemålingerne på de unges aktivitet, er ligesom for fastholdelse foretaget i henholdsvis i oktober og december 2013.

Ved at se på fordelingen på aktivitetsgrupper i Ishøj ses, at fordelingen stort set er identisk med den nationale fordeling af unge på de 5 aktivitetsgrupper. Marginalt er der ca. 2 procentpoint færre med fuldført uddannelse og 2 procentpoint flere med forberedende aktivitet, herunder fuldtidsbeskæftigelse.

Aktivitet	Statustidspunkt			
	Ultimo oktober 2013		Ultimo december 2013	
	Antal	%	Antal	%
Grundskole	217	26 %	247	29 %
Ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	416	50 %	391	46 %
Ikke i gang med uddannelse ¹ , men har fuldført ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	80	10 %	72	9 %
Forberedende aktivitet mv. (herunder 'fuldtidsbeskæftigelse' ²)	87	10 %	86	10 %
Ikke i uddannelse, beskæftigelse mv.	39	5 %	50	6 %
Total	839	100 %	846	100 %

Samlet set synes der at være en god tendens i den samlede gruppe af 15-20 årige i Ishøj, mens at den lille gruppe af drenge der søgte ungdomsuddannelse, samt pigernes forholdsvis lave overgangsfrekvens må være opmærksomhedspunkter.

10.5 Urbanplanen

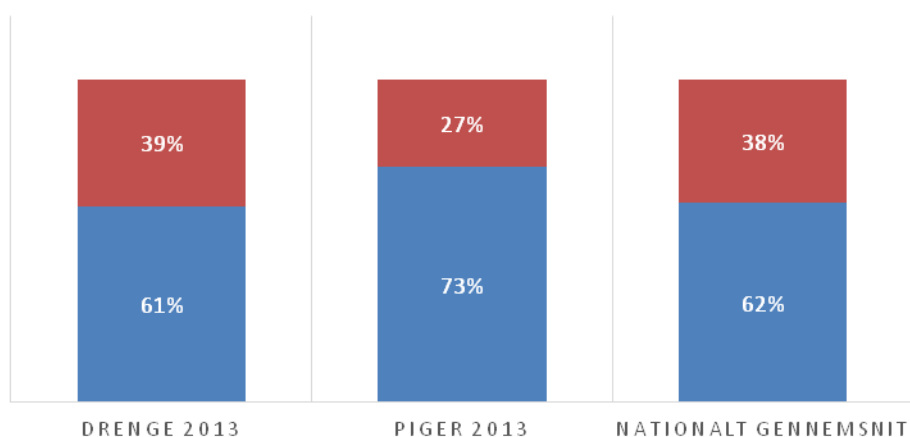
Søgning til ungdomsuddannelser

Der var i efteråret 2013, ca. 70 unge der gik i 9. eller 10. klasse i Urbanplanen, og som søgte uddannelse via optagelse.dk. Heraf 31 drenge og 41 piger. Dette udgør baselinemålingen for Urbanplanen.

Sammenholder vi dette med de tilpassede landsgennemsnit ses, at mens drengene ligger lige på den gennemsnitlige fordeling mellem gymnasiet/erhvervsuddannelse hhv. 10. klasse/STU/EGU/Andet, er der langt flere piger, faktisk hele 10 procentpoint, som søger i gymnasiet eller en erhvervsuddannelse som 1. prioritet.

FIGUR X, ANDELEN AF 9. OG 10. KLASSERS 1. PRIORITET
URBANPLANEN - 1. PRIORITETSSØGNING

■ Gymnasialuddannelse / erhvervsuddannelse ■ 10. klasse/ EGU /STU /Øvrigt1

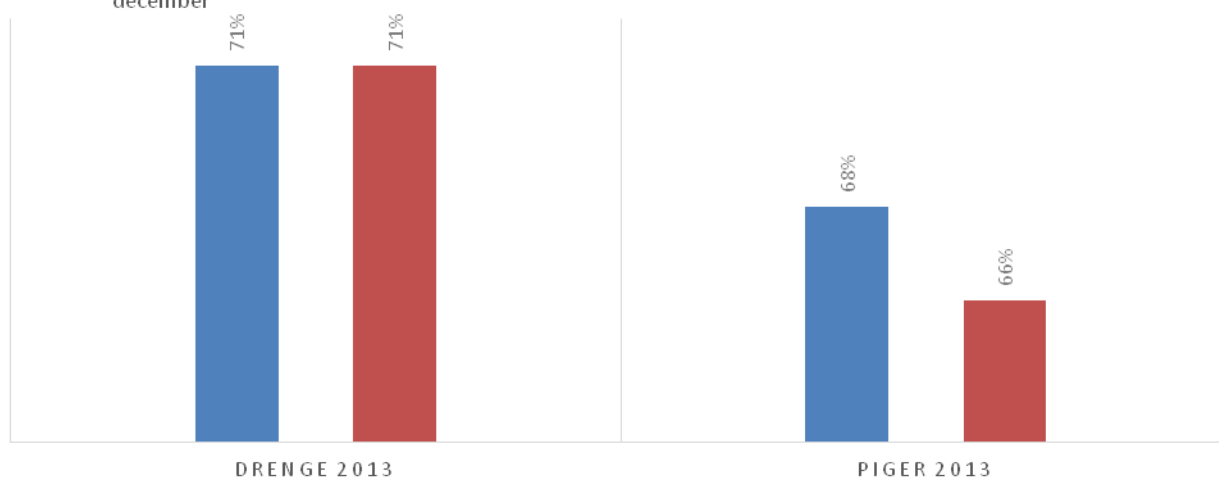

Ser vi på de 72 unge, der har søgt ind på gymnasiet eller en erhvervsuddannelse, viser det sig, at den reelle overgangsfrekvens er markant lavere i Urbanplanen end i det nationale gennemsnit. Således vil godt 90% af de unge på landsplan være at finde på skolebænken i oktober samme år som de har søgt, mens dette kun gælder for 71% af drengene og 68% af pigerne. Forskellen mellem kønnene er lille, men dog i øjenfaldende når man sammenholder med den relativt større søgning blandt pigerne i Urbanplanen.

En hypotese, som ikke er testet kunne være, at flere af pigerne vil opleve, at de ikke kommer ind på den uddannelse, som de allerhelst ville have, og så slet ikke starter på uddannelse det år.

FIGUR Y, ANDELEN AF 1. PRIORITETSANSØGERE, DER ER I GANG MED EN UNGDOMSUDDANNELSE VED NYTÅR URBANPLANEN: OPTAG OG FASTHOLDLSE EFTER 3 OG 6 MDR.

■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse ultimo oktober
 ■ Andel af 1. prioritetsansøgere, der er i gang med en gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse ultimo december

Ser man på frafaldet, er det også pigerne der stikker negativt ud. Her ser man et lille frafald, der relativt svarer helt til landsgennemsnittet, men sammenlignet med drengene, hvor der i 2013 ikke var noget frafald mellem ultimo oktober og til nytår, synes der at være ekstra god grund til at fokusere på pigerne.

Aktivitet

Fordelingen af hele gruppen af unge ml. 15-20 i Urbanplanen tæller ca. 450 unge. Heraf var godt halvdelen enten i gang med en uddannelse, eller har færdiggjort en uddannelse. Den anden halvdel har vi ikke gode oplysninger om.

Sammenholder vi med landsgennemsnittet ses, at gruppen af "Andet/uoplyste" fylder ca. 10 procentpoint mere i Urbanplanen end i den gennemsnitlige fordeling i landet.

Aktivitet	Statustidspunkt			
	Ultimo oktober 2013		Ultimo december 2013	
	Antal	%	Antal	%
Gymnasial uddannelse/erhvervsuddannelse /videregående uddannelse	186	41 %	172	38 %
Ikke i gang med en gymnasial uddannelse/erhvervsuddannelse/videregående uddannelse, men har fuldført ungdomsuddannelse/videregående uddannelse	49	11 %	52	12 %
Andet	216	48 %	226	50 %
Total	451	100 %	450	100 %

For Urbanplanen kan det samlet konkluderes, at hele gruppen af unge, synes at være noget bagud på uddannelse. For det konkrete ansøgnings- og optagelsesmønster synes der at være et mismatch mellem pigernes høje grad af ønsker om at komme i gymnasiet eller på en erhvervsuddannelse, og at kun 68% af dem er indskrevet på en sådan 3 mdr. efter studiestart.

10.6 Samlet konklusion for den kvantitative analyse

For alle de undersøgte områder gælder, at de ligger inden for rimelig afstand til det nationale gennemsnit for både ansøgning, fastholdelse og samlet aktivitet.

For de enkelte områder synes der dog, at være nogle få konkrete opmærksomheder, som fx kan have betydning for fokus på hhv. drenge og piger, samt forventningsafstemning af kompetencer og muligheden for optag på sit højest prioriterede uddannelses ønske.

11. Konklusioner og anbefalinger

I dette kapitel præsenteres først overordnede konklusioner, dernæst henholdsvis succeser og udfordringer forbundet med indsatserne i såvel Fredericia, Urbanplanen og Sundholmskvarteret, Ishøj, Vollsmose, Gellerup og Haraldsgadekvarteret og endelig de fremadrettede anbefalinger.

11.1 Overordnede konklusioner

Overordnet kan det konkluderes:

- At langt de fleste umiddelbare resultater og en del af virkningerne på mellemlang sigt er indfriet via indsatserne (Der skal dog tages forbehold for, at mange af indsatserne er undervejs)
- At det endnu ikke er muligt at aflæse effekter (langsigtede mål) i uddannelsesstatistikkerne

11.2 Successer

- Det er i høj grad lykkedes at involvere og aktivere forældre, unge, og frivillige i indsatserne. Erfaringen er dog at det tager tid at sikre involveringen
- Der er meget positiv respons på aktiv involvering af unge i projekterne – f.eks. Ungeudvalget og projektrådgivere, unge oplægsholdere på Elever bygger bro i Fredericia og Youth Lab i Haraldsgadekvarteret
- Flere unge fremhæver, at de har fået øget selvtillid af indsatserne, at de føler sig hørt og ansvarliggjort, hvilket i høj grad motiverer dem
- Det er lykkedes at skabe genkendelige og tilbagevendende uddannelsesrettede forældreaktiviteter, som en stor gruppe forældre fast deltager i. Til flere af forældrearrangementerne er det lykkedes at skabe et rum for forældrene præget af en utrolig stor åbenhed
- Det er i Urbanplanen og Sundholmskvarteret lykkedes at rekruttere en del fædre til arrangementerne
- Uddannelsesbasaren i Urbanplanen og Sundholmskvarteret var en succes og der arbejdes på at den bliver en fast tilbagevendende begivenhed
- Det har været en succes at afholde aktiviteter målrettet både forældre og unge i Urbanplanen og Sundholmskvarteret. Aktiviteterne har givet anledning til livlig dialog på tværs af generationer
- Flere unge oplever, at de har fået et godt såvel fagligt, socialt og personligt udbytte af læringsakademiet på Højdevangens skole. De involverede lærere ytrede også begejstring for flere af metoderne i læringsakademiet.
- Der er etableret og uddannet ungeudvalg og projektrådgivere i Fredericia, Ishøj, Vollsmose og Gellerup/Toveshøj. De unge frivillige udviser stort ejerskab til projektet og de unge tager godt imod lynprojektideen.
- Det er i høj grad lykkedes at fastholde frivillige i mange af indsatserne
- Flere af de lokale aktører oplever, at aktiviteterne rammer plet, og at det lange seje træk med relations arbejde på den måde lønner sig
- Der er kommet et større samarbejde mellem lokale aktører – skoler, UU, ungdomsskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner særligt i Fredericia og Vollsmose
- Alle indsatserne i Haraldsgade er i større eller mindre grad fastholdt efter projektafslutning.
- I Fredericia har man også fortsat Intensive Vejledningsforløb i samarbejde med jobcenteret
- En opfølgende måling viser at status, 10 ud af 13 af de tidligere deltagere i IV forløb enten er i gang med eller har afsluttet uddannelsesaktiviteter
- De lokale aktører ytrer alle stor tilfredshed med samarbejdet med BFAU

Med afsæt i evalueringen af indsatserne i de første tre områder (Haraldsgade, Fredericia og Urbanplanen og Sundholmskvarteret) kan det således konkluderes, at de fleste umiddelbare resultater og virkninger på mellemlang sigt er indfriet. Det er imidlertid ikke muligt at dokumentere en ændring i uddannelsesstatistikkerne som følge af indsatserne (de langsigtede mål).

11.3 Udfordringer

- At nå de ambitiøse mål, f.eks. om effekter for målgruppen og omfang af deltagere
- At relations arbejdet tager tid og er meget personafhængigt – det har bl.a. vist sig i forbindelse med projektlederskifte i forældreindsatsen i Urbanplanen og Sundholmskvarteret
- At stille krav til det uddannelsesfremmende element i forbindelse med lynprojekterne til alle målgrupper. Flere lokale aktører påpeger at det er væsentligt i sig selv at motivere de unge – særligt i forhold til målgruppen af unge i udsatte positioner.
- At rekruttere unge til lynprojektworkshops
- At indsatserne tidsmæssigt er blevet meget komprimerede

- At rekruttere den "rigtige" målgruppe i flere af projekterne i Fredericia (som skal leve op til mål om etnicitet og samtidig være fra området)
- At implementere og fastholde resultaterne af læringsakademiet i hverdagen på Højdevangens skole
- At videregive metoderne fra læringsakademiet til skolens øvrige lærere
- At sikre synergieffekter mellem projekterne i flere af områderne

11.4 **Anbefalinger**

På baggrund af ovenstående konklusioner har evaluator udarbejdet en række anbefalinger i forhold til de fremadrettede områdeindsatser. I vores anbefalinger har CUBION ikke gjort sig overvejelser om de tilførte ressourcer på området, og CUBION er derfor bevidst om, at det måske ikke er muligt at igangsætte og implementere samtlige anbefalinger. CUBION har derfor inddelt dem i primære og sekundære anbefalinger, men anbefaler, at BFAU yderligere prioriterer dem i forhold til de fremtidige områdeindsatser samt har blik for muligheden af at implementere dem i større eller mindre skala.

Primære anbefalinger:

- At fortsætte eller måske endda øge det brugerinvolverende element/metode i projekterne. Det virker motiverende og giver ejerskab
- At fortsætte med at igangsætte initiativer med udgangspunkt i eksisterende indsatser eller med udgangspunkt i centrale uddannelsesaktører
- At sætte et realistisk ambitionsniveau (og sikre sammenhæng mellem mål, ressourcer og tid)
- At få viden om de forskellige projektindsatser videreformidlet til målgrupperne, så både unge og forældre kender til tilbuddene i området
- At man i højere grad indtænker skolen som en central aktør i forhold til rekruttering af forældre og unge
- At integrere indsatser i den hverdag de skal forankres i – så implementeringsmulighederne øges
- At udbyde flere familierelaterede indsatser, der øger dialogen mellem forældre og unge
- At have yderligere fokus på pigerne, eftersom pigerne udgør et opmærksomhedspunkt i uddannelsesstatistikkerne for flere af områderne
- At bruge unge rollemodeller til forældremålgruppen og forældre rollemodeller til ungemålgruppen
- At supplere den interne evaluering med en form for registrering af uddannelsesvalg blandt de deltagende unge fra 9. og 10. klasse, der indgår i længerevarende forløb (eksempelvis Intensive vejledningsforløb). Formålet med denne registrering er at dokumentere, hvordan det går med den enkelte unge, hvilket ikke kan aflæses direkte i statistikkerne

Sekundære anbefalinger:

- At have øget fokus på at højne synergieffekterne i områderne og på fra start at definere syngiområderne for det enkelte område i samarbejde med de lokale aktører
- At tænke mere på, hvordan indsatserne kan profitere af hinanden, så der strategisk tænkes i, hvordan projekterne understøtter hinanden
- At skabe mulighed for en pulje til forankringsbistand, så projekter kan søge om ekstra ressourcer til forankringsaktiviteter f.eks. løbende behov for kompetenceudvikling
- At undersøge mulighederne for at kunne følge områdeindsatserne over tid, dels for at kunne bistå med implementeringshjælp, dels for bedre at kunne dokumentere indsatsernes effekter over tid

12. Bilag 1: Socioøkonomisk beskrivelse af de udvalgte boligområder

Haraldsgadekvarteret

Haraldsgadekvarteret er det område, der afgrænses af Tagensvej, Jagtvej, Lersø Parkallé og banearealet ved Ringbanen mod nordvest og hører til bydelen Ydre Nørrebro. Haraldsgadekvarteret har fra 2007 til 2012 været under områdefornyelse. Hver tredje beboer i området har en anden etnisk baggrund end dansk, og kvarteret repræsenterer mere end 30 forskellige nationaliteter. I Haraldsgadekvarteret bor der 9.300 mennesker, heraf cirka 2.000 børn og unge. 4.161 af beboerne bor i almene boligbyggerier, hvilket svarer til ca. 45 % af den samlede befolkning i kvarteret. I de almene boligbyggerier udgør børn og unge en stor andel af beboerne (40 % mod 17 % i kommunen i gennemsnit). Haraldsgadekvarteret bebos i høj grad af familier med mange børn, idet det gennemsnitlige antal personer pr. husstand er 2,8 mod 1,8 personer i gennemsnit i Københavns Kommune. Andelen af indvandrere og efterkommere af indvandrere udgør 72 % i de almene boligbyggerier. Denne andel er markant højere end andelen i kommunen som helhed, der udgør 19 %. Andelen af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet svinger mellem 40 % og 60 % for de almene boligforeninger. Dette afspejler sig også i, at den gennemsnitlige bruttoindkomst er lav blandt beboerne i de almene boligforeninger. Den gennemsnitlige bruttoindkomst varierer mellem knap 130.000 kr. i Lejerbos afdeling og næsten 180.000 i AAB's afdeling, hvilket er væsentligt lavere end den gennemsnitlige bruttoindkomst i Københavns Kommune.

Overordnet set er der tale om et kvarter med en overrepræsentation af børnerige familier med lave indkomster og ringe tilknytning til arbejdsmarkedet. En meget stor andel af beboerne har en anden etnisk baggrund end dansk.

Korskærparken og Sønderparken

Indsatserne i Fredericia tager udgangspunkt i de to områder Korskærparken og Sønderparken. Korskærparken er beliggende i den vestlige del af Fredericia by ca. to km fra centrum. Korskærparken fremstår som et samlet boligområde omkranset af Korskærvej mod syd og øst og Ullerupdalvej mod nord og vest. Mod syd ligger et erhvervsområde med detailhandel (f.eks. Føtex og Lidl) og forskellige typer af virksomheder, et parcelhuskvarter og boligområdet Sønderparken. Mod nord og vest ligger en golfbane. Nordøst for Korskærparken ligger Alléskolen, den lokale folkeskole, og øst for Korskærparken ligger et parcelhuskvarter.

Korskærparken har 23,5 % indvandrere og/eller efterkommere af indvandrere. Gennemsnittet i Fredericia kommune er 7,2 %. 16,5 % af de skattepligtige personer over 15 år er uden for arbejdsmarkedet i Korskærparken mod 8,5 % i kommunen i gennemsnit. Det vil sige, at der er 94 % flere uden for arbejdsmarkedet i Korskærparken end i resten af kommunen. 52,63 % af de skattepligtige personer i Korskærparken har en bruttoindkomst i 2006 på 0-149.999 kr. Til sammenligning er gennemsnittet i Kommunen blot 31 %.

Sønderparken grænser op til Korskærparken og har 800 lejemål fordelt på fem boligafdelinger. 16,34 % af husstandene i Sønderparken er beboet af indvandrere eller efterkommere af indvandrere (det vil sige, at der er lidt over dobbelt så mange husstande med indvandrere som gennemsnittet i kommunen). 27,37 % af befolkningen er børn og unge under 18 år. Til sammenligning udgør børn og unge samlet set 22,5 % i kommunen. 15,1 % af husstandene i Sønderparken består af enlige forsørgere med børn. Kommunens gennemsnit er 5,9 %, hvilket vil sige, at der er ca. 2,5 gange så mange enlige forsørgere i Sønderparken som i Fredericia kommune i gennemsnit. Der er 17 % af de skattepligtige beboere på 15 år og derover i Sønderparken, som er uden for erhverv. Kommunens gennemsnit er 8,5 %. Der er altså dobbelt så mange uden for erhverv i Sønderparken, som der er gennemsnitligt i Fredericia kommune.

Overordnet set er der således tale om to områder i Fredericia, der er kendetegnet ved en højere repræsentation af familier med anden etnisk baggrund end dansk, med lave indkomster og ringe tilknytning til arbejdsmarkedet.

Urbanplanen og Sundholmskvarteret

Urbanplanen er beliggende øst for Røde Mellemvej/Amagerfælledvej i bydelen Vestamager i Københavns Kommune. Området afgrænses endvidere af Brydes alle 52-108, Nålemagerstien, Hattemagerstien, Kurvemagerstien, Peder Lykkesvej 85-131, Urmagerstien, Amagerfælledsvej 75-129, Lygtemagerstien, Stolemagerstien, og Hjulmagerstien. Urbanplanen er et af Danmarks største sammenhængende, almene boligområder. Der bor ca. 5000 beboere i Urbanplanen fordelt på 5 selvstændige boligafdelinger, Hørgården 1, Hørgården 2, Remisevænget Nord, Remisevænget Vest, Remisevænget Øst og Dyvekevænget. Godt halvdelen af beboerne er indvandrere og efterkommere og repræsenterer 60 forskellige nationaliteter. I Urbanplanen er der ligeledes markante forskelle i aldersfordeling sammenlignet med Københavns Kommune. Andelen af 7-17 rige er 16,5 %, hvilket er dobbelt så mange som i Københavns Kommune hvor andelen er ca. 8 %. Andelen er beboere i aldersgruppen 16-64 år som står uden for arbejdsmarkedet ligger mellem 30 % og 50 % afhængig af boligafdeling. Til sammenligning er andelen 20 % i Københavns Kommune. Gennemsnitsindkomsten i Urbanplanen ligger mellem 170.000 kr. og 190.000 kr., hvilket er lavt sammenlignet med Københavns Kommune hvor gennemsnitsindkomsten er ca. 250.000 kr. Dette afspejler sig i at 50 % af beboerne kun har en grundskole uddannelse, hvilket er markant højere end Københavns Kommune hvor andelen er 30 %.

Sundholmskvarteret ligger tæt op ad Urbanplanen og adskilles af Peder Lykkes vej. De andre afgrænsende veje er Amagerbrogade, Englandsvej, Brydes Allé, Amager Fælledvej og Hollænderdybet. Der bor omkring 12.000 mennesker i dette område, hvoraf 4.000 bor i almene boliger. Der er 22 almene boliger hvoraf 14 indgår i den nystartede helhedsplan (1. Januar 2014). I helhedsplanen er bl.a. trygheden i fokus, da en trivselsundersøgelse har vist at næsten halvdelen af beboerne finder det utrygt at bevæge sig udendørs efter nattens frembrud. Det kan siges at være en afspejling af at over en tredjedel af beboerne har oplevet hærværk på deres ejendele eller de bygninger de bor i, indenfor det sidste år. Ligesom i Urbanplanen er aldersfordelingen markant anderledes. F.eks. ligger andelen af 7-17 årige mellem 18-26 %, altså flere en dobbelt så mange, og i enkelte afdeling tre gange så mange, som i Københavns kommune. I enkelte afdelinger er arbejdsløsheden 9-11 %, hvilket ligeledes er markant højere end i Københavns kommune, hvor det kun er 3 %. Det skal også nævnes at andelen af enlige med børn ligger mellem 18-29 % i de forskellige afdelinger, hvilket er væsentlig højere end gennemsnittet for Københavns Kommune (6 %). Ligesom i Urbanplanen er Sundholm-kvarteret også karakteriseret ved lave indkomster og mange indvandrere/efterkommere.

Vejleåparken og Vildtbanegård

Boligområdet Vejleåparken ligger i Ishøj og består af 1800 boliger, hvoraf 450 er ungdomsboliger, som alle er administreret af boligafdelingen AAB, afd. 55. Der er 4921 beboere i området. Området er geografisk afgrænset af Ishøj Søvej og Ishøj Stationsvej. På den anden side af stationen ligger CPH West og det mindre boligområde Vildtbanegården. Andelen af indvandrere og efterkommere er 60,3 %. De største etniske grupper i boligområdet er indvandrere og efterkommere fra Pakistan, Tyrkiet og Bosnien. 28,4 % af beboerne er unge under 17 år. Andelen af personer i alderen 18-64 år, der er uden for arbejdsmarkedet er 30,5 % og den gennemsnitlige bruttoindkomst ligger på 180.273 kr. 63 % af beboerne har grundskolen som deres højeste fuldførte uddannelse, mens der i Ishøj kommune er 70 % af en ungdomsårgang som får en ungdomsuddannelse.

Vildtbanegården ligger tæt op ad Vejleåparken og de to er geografisk afgrænset af Ishøj Stationsvej. Der bor lidt over 2000 personer i boligområdet hvoraf ca. 34 % er indvandrere/efterkommere. Området har følgende karakteristika: Uddannelsesniveauet er lavt, da ca. 50 % kun har en grundskole (eller uoplyst) uddannelse. Andelen af ledige er ca. 7 % for hele boligområdet, mens den er over 12 % for indvandrere/efterkommere, hvilket er relativt højt ift. Københavns Kommune, hvor ledigheden er 3 %.

Andelen af enlige forsørgere er ca. 26 %, hvilket igen er relativt højt ift. Københavns Kommunes gennemsnit på 6 %.

Vollsmose

Vollsmose er en bydel i Odense som ligger godt 3 km nordøst fra centrum langs Odense Å mod Odense Fjord. Vollsmose består af 3.500 almene lejeboliger som huser 9040 beboere på 2 km². Boligerne ejes af de tre boligforeninger Højstrup Bolig, OAB og Fyns Almennyttige Boligselskab. Sammenlignet med resten af Odense kommuner er befolkningstætheden meget høj i området, 4520 indb./km² i Vollsmose mod kun 630 indb./km² i kommunen. Andelen af indvandrere og efterkommere af indvandrere udgør 71 %. Til sammenligning udgør andelen i Odense kommune 14 %, mens andelen for almene boligområder overordnet ligger på 25 %. En stor andel af beboerne er unge under 17 år (37,1 % mod 20,1 % i Odense kommune). Andelen af børn af enlige forsørgere er ligeledes markant højere end i Odense kommune (36 % mod 20 %). Vollsmose bebos i høj grad af familier og enlige med mange børn. F.eks. er andelen af hustande med 3 eller flere børn 14 % i Vollsmose mod kun 3 % i Odense kommune. Andelen af personer i alderen 18-64 år, der er uden for arbejdsmarkedet er 54,8 %. Dette afspejler sig også i at den gennemsnitlige bruttoindkomst ligger på 143.382 kr., samt at 66 % af beboerne kun har grundskolen samt evt. en gymnasieuddannelse som deres højeste fuldførte uddannelse.

Gellerupparken og Toveshøj

Gellerupparken og Toveshøj er Danmarks største boligafdeling og hører under Brabrand Boligforening. Boligblokkene i områderne rummer 2400 boliger og ca. 7200 beboere. Andelen af indvandrere og efterkommere udgør 79,4 %. Der bor godt 80 forskellige nationaliteter i området hvoraf de største indvandrergrupper er fra Libanon (32,9 %), Somalia (13,5 %), Tyrkiet (7,1 %) og Kuwait (6,6 %). Andelen af beboere under 17 år er 39 %. Til sammenligning er andelen i Århus kommune 21 %, altså er andelen næsten dobbelt så stor i de 2 områder. Andel beboere i alderen 18-64 år, der er uden for arbejdsmarkedet er 50,9 %. Dette afspejler sig også i, at den gennemsnitlige bruttoindkomst ligger på 134.408 kr., samt at 66,8 % af beboerne kun har grundskolen samt evt. en gymnasieuddannelse som deres højeste fuldførte uddannelse.

Overordnet set er der tale om et boligområde i Aarhus, der er kendetegnet ved en højere repræsentation af familier med anden etnisk baggrund end dansk og høj koncentration af unge. Områdets beboere har endvidere lavere indkomster og ringere tilknytning til arbejdsmarkedet end gennemsnitligt i Aarhus Kommune.